

Ostravská univerzita

v Ostravě / Výroční zpráva

University of Ostrava / Annual Report / 2001

Ostravská univerzita

v Ostravě / Výroční zpráva

University of Ostrava / Annual Report / 2001

■ Obsah

1.	Úvodní slovo rektora.....	8
2.	Organizační struktura univerzity v roce 2001.....	10
3.	Orgány univerzity	11
3.1.	Vedení univerzity	11
3.2.	Akademický senát.....	13
3.3.	Vědecká rada univerzity.....	15
3.4.	Správní rada	15
4.	Studijní a pedagogická činnost.....	16
4.1.	Studijní programy (obory) prezenčního a kombinovaného vzdělávání	16
4.1.1	Počty studijních programů a oborů dle skupin kmenových oborů	16
4.1.2	Nové studijní programy a inovace již uskutečňovaných studijních programů.....	16
4.2.	Studenti v prezenčním a kombinovaném studiu	17
4.3.	Přijímací řízení	19
4.4.	Absolventi	20
4.4.1	Uplatnění absolventů na trhu práce	21
4.5.	Studijní neúspěšnost	22
4.6.	Celoživotní vzdělávání	22
4.7.	Využívání kreditního systému	23
4.8.	Studium handicapovaných studentů	23
5.	Informační technologie a služby	25
5.1.	Informační infrastruktury	26
5.3.	Informační systémy vnitřní a vnější.....	27
5.4.	Univerzitní knihovna.....	33
5.4.1.	Vývoj knihovních fondů (1996-2001)	33
5.4.2	Vývoj finančních prostředků na nákup knihovního fondu (1996-2001)	34
5.4.3	Databáze zpřístupňované univerzitní knihovnou.....	35
5.4.4	Přehled statistických ukazatelů.....	37
6.	Vědecká, výzkumná a umělecká činnost	40
6.1.	Zaměření vědecké, výzkumné a umělecké činnosti na OU.....	40
6.2.	Institucionální záměry	40
6.3.	Zapojení v programech vědy a výzkumu	43
6.3.1	Účast v programech zahrnutých do CEP dle subjektů	43
6.3.2	Interní grantová soutěž (IGS)	45
6.4.	Účast v programu „Národní výzkumná centra“	45
6.5.	Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji.....	45
6.6.	Spolupráce s Akademií věd ČR, resortními výzkumnými institucemi a nevládním sektorem	45
6.7.	Zapojování studentů do vědeckovýzkumných a tvůrčích uměleckých aktivit	45
7.	Akademičtí pracovníci	48
8.	Hodnocení činnosti	52
8.1.	Vnitřní hodnocení	52

9.	Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání	54
9.1.	Program Socrates a Leonardo	54
9.2.	Výjezdy do zahraničí.....	55
10.	Činnost fakult a dalších součástí OU	60
10.1.	Filozofická fakulta	60
10.1.1	Vedení fakulty	60
10.1.2	Seznam kateder a pracovišť	60
10.1.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	60
10.1.4	Akreditované studijní programy a obory.....	61
10.1.5	Celoživotní vzdělávání	62
10.1.6	Zaměření badatelské činnosti	62
10.1.7	Publikační činnost	64
10.1.8	Ediční činnost.....	65
10.2.	Pedagogická fakulta	72
10.2.1	Vedení fakulty	72
10.2.2	Seznam kateder a pracovišť	72
10.2.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	72
10.2.4	Akreditované studijní programy a obory.....	73
10.2.5	Celoživotní vzdělávání	73
10.2.6	Zaměření badatelské činnosti	74
10.2.7	Publikační činnost	76
10.2.8	Ediční činnost.....	76
10.3.	Přírodovědecká fakulta	82
10.3.1	Vedení fakulty	82
10.3.2	Seznam kateder a pracovišť	82
10.3.7	Publikační činnost	83
10.3.8	Ediční činnost.....	84
10.4.	Zdravotně sociální fakulta.....	90
10.4.1	Vedení fakulty	90
10.4.2	Seznam kateder a pracovišť	90
10.4.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	90
10.4.4	Akreditované studijní programy a obory.....	90
10.4.6	Zaměření badatelské činnosti	91
10.4.7	Publikační činnost	92
10.4.8	Ediční činnost.....	93
10.5.	Ústav pro regionální studia	96
10.5.1	Pracovníci ústavu	96
10.5.2	Zaměření vědecké činnosti	96
10.5.3	Zapojení do badatelských grantů	97
10.5.4	Publikační činnost v roce 2001.....	97
10.5.5	Hodnocení badatelských výsledků Ústavu za rok 2001 v oponentním řízení.....	98

10.6.	Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování	100
10.6.1	Pracovníci ústavu	100
10.6.2	Zaměření vědecké činnosti	100
10.6.3	Grantové aktivity	101
10.6.4	Publikační činnost v roce 2001.....	102
10.7.	Institut pro umělecká studia Ostravské univerzity	104
10.7.1	Vedení Institutu	104
10.7.2	Akreditovaný studijní program a obor na OU, který uskutečňuje IpUS	104
10.7.3	Koncerty pedagogů IpUS v zahraničí.....	104
10.7.4	Účast pedagogů IpUS v porotách interpretačních soutěží	105
11.	Další aktivity OU	106
11.1.	Oslavy 10. výročí založení OU	106
11.2.	Čestný doktorát.....	106
11.3.	Medaile OU udělené v roce 2001	106
11.4.	Odborné konference, semináře	106
11.5.	35 let trvání Vysokoškolského pěveckého sboru OU	106
11.6.	Výstavy	106
12.	Péče o studenty.....	107
12.1.	Ubytovací a stravovací zařízení	107
12.2.	Informační a poradenské služby	108
13.	Další rozvoj OU	109
13.1.	Zapojení v programech Fondu rozvoje vysokých škol	109
13.2.	Zapojení v rozvojových programech MŠMT.....	109
13.3.	Investiční rozvoj OU	110
13.3.1	Stavební akce realizované v roce 2001	110
13.3.2	Stroje, přístroje, zařízení a software pořízené v roce 2001.....	112

1/ ■ ÚVODNÍ SLOVO REKTORA

Ostravská univerzita předkládá svou výroční zprávu. Pro Ostravskou univerzitu byl rok 2001 rokem oslav 10. výročí existence. Byl to rok, kdy bylo více příležitostí bilancovat dosažené výsledky a uvažovat o bližší i vzdálenější budoucnosti.

Za uplynulých 10 let univerzitu absolvovalo na 12 tisíc studentů. Se svými čtyřmi fakultami (filozofickou, přírodovědeckou, pedagogickou a zdravotně sociální) a univerzitním Institutem pro hudební studia, dvěma vědeckými ústavy (Ústav pro regionální studia a Ústav pro výzkum a aplikaci fuzzy modelování) s více jak 5500 studenty a 320 pedagogickými a vědeckými pracovníky představuje významnou vzdělávací instituci terciární sféry.

Na univerzitě se úspěšně rozvíjí badatelská i tvůrčí a interpretační umělecká činnost. Dosažené výsledky potvrzují, že transformace původní samostatné Pedagogické fakulty v Ostravě na univerzitu se podařila.

Stejně jako ostatní veřejné vysoké školy musela se naše univerzita i v roce 2001 potýkat s nepříznivou situací ve financování. To má za následek mimo jiné i kritický vývoj věkové struktury pedagogických pracovníků. V uplynulých 5 letech došlo sice k nárůstu počtu mladých pracovníků, ale zároveň k poklesu ve věkové skupině 41-50 let a nárůstu v kategorii nad 60 let. Zejména alarmující je stárnutí u kategorie profesorů.

Pro české vysoké školství měly v loňském roce zásadní význam dvě události: Pražský summit a uvedení v život novely vysokoškolského zákona. Obě události budou jistě ovlivňovat vývoj vysokoškolského sektoru v delším časovém horizontu zásadním způsobem.

Ostravská univerzita se podílí na budování otevřeného evropského vzdělávacího prostoru. Dokladem toho je 14 smluv uzavřených se zahraničními partnery na univerzitní úrovni a dalších 30 smluv na fakultní úrovni. Limitujícím faktorem v naplňování těchto smluv je však nedostatek finančních prostředků. Významnou aktivitou je zapojení do programu SOCRATES. Ve spolupráci se zahraničními partnery dochází k inovaci osnov a byly učiněny kroky k přiblížení studia na OU evropskému kreditnímu systému (ECTS).

Také v roce 2001 byl mezi absolventy středních škol velký zájem o studium na některé z fakult OU. Příhlášku podalo na deset tisíc uchazečů.

Výsledky shrnuté v této zprávě dokládají rozvoj univerzity v roce 2001 ve všech klíčových oblastech. Do nového tisíciletí a druhého decénia své existence vstoupila Ostravská univerzita s jasnou představou – přispět k dalšímu rozvoji regionu, být plnohodnotnou univerzitou v rodině evropských univerzit, významnou výzkumnou i kulturní institucí.

Petr Pánek
rektor

1/ ■ A WORD OF INTRODUCTION FROM THE RECTOR

2001 was the year in which the University of Ostrava celebrated the tenth year of its existence. It was a year which offered opportunities to take stock of the University's achievements and to consider its future, both in the short term and in the long term.

In these last ten years, 12,000 students have graduated from the University. With its four faculties (Faculty of Arts, Faculty of Science, Pedagogical Faculty and Medical-Social Faculty), its Institute for Art Studies and its two research institutes (the Institute for Regional Studies and the Institute for the Research and Application of Fuzzy Modelling), and with over 5,500 students and 320 teaching and research staff, the University of Ostrava is an important provider of higher education.

Research work and creative artistic activities have been developing with great success at the University. Our achievements to date show that the transformation of the originally independent Pedagogical Faculty into a full-scale University has been successful.

In 2001 the University of Ostrava, similarly to other public universities, had to contend with a lack of finances. One of the results of this situation is the now critical age structure of the University's academic staff. The past 5 years have brought an increase in the number of young staff members, but a decline in the age group from 41 to 50. There has also been an increase in staff aged over 60. The most alarming situation currently applies to the category of Professors.

Two events in the past year have proved to be of key importance for Czech universities: the Prague Summit and the introduction of the revised Law on Higher Education. Both of these factors seem likely to continue to exert a considerable influence on the higher education sector in the long term.

The University of Ostrava is contributing to the development of an open European space for education. We have 14 contracts with universities abroad, and a further 30 agreements with individual faculties. The lack of funding, however, is a limiting factor preventing us from making full use of these contracts. The most important activity in this area is the University's involvement in the SOCRATES project. Curricula are being modernised in conjunction with our partners abroad, and steps have been taken to bring the system of study at the University closer to the European ECTS credit system.

2001 also saw considerable interest among secondary school students in studying at the University, and over 10,000 applications were received.

The results presented in this Annual Report show the development of the University in all key areas of its activity.

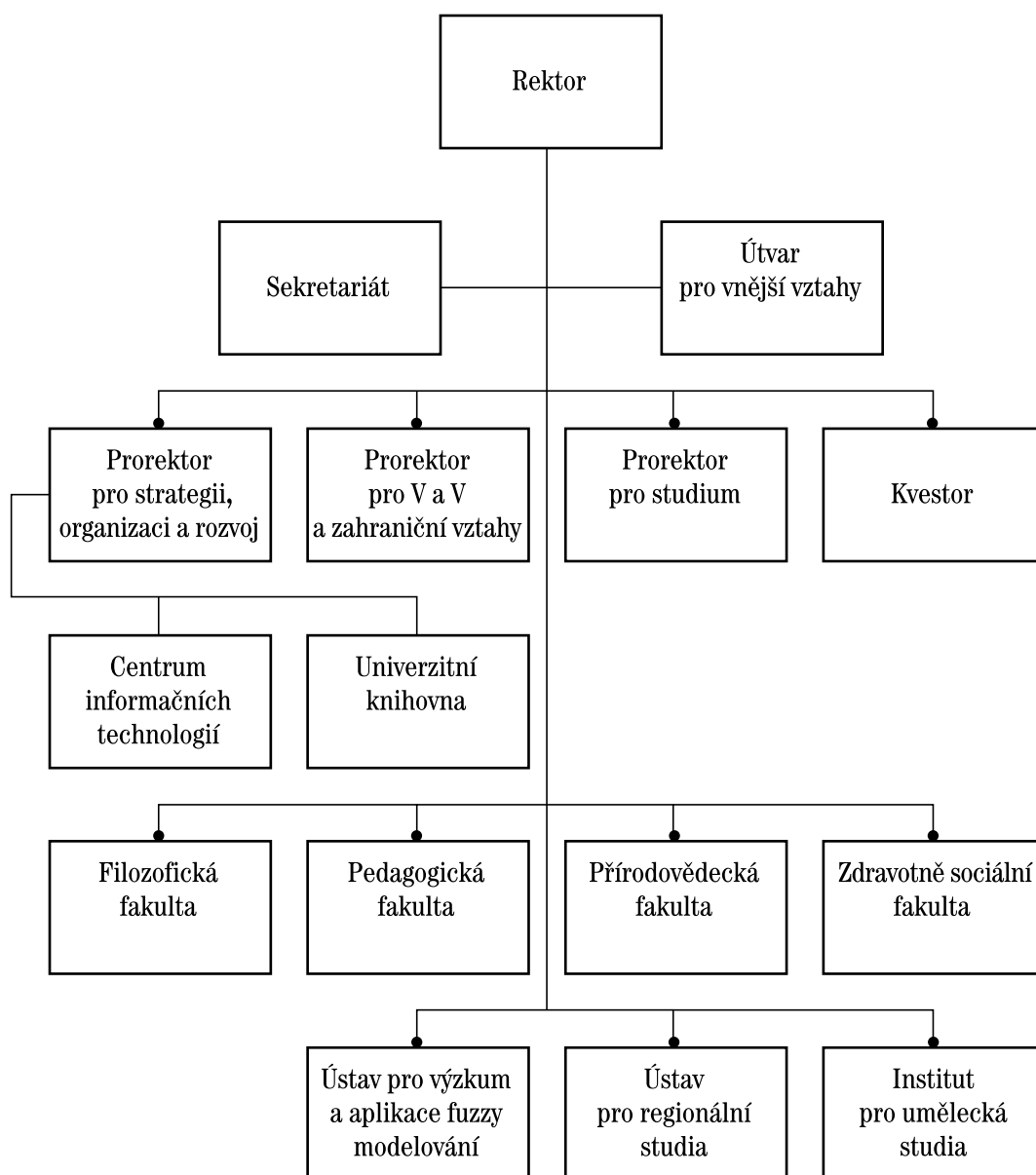
The University of Ostrava has moved into the new millennium, and into the second decade of its existence, with a clear mission: to contribute to the further development of the region, to be a full member of the family of European universities, and to continue to be an important research and cultural institution.

Petr Pánek
rector

2/ ■ ORGANIZAČNÍ STRUKTURA OU

Ostravská univerzita v Ostravě

University of Ostrava

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.
rektor (*Rector*)

3/ ■ ORGÁNY UNIVERZITY

3.1. Vedení univerzity

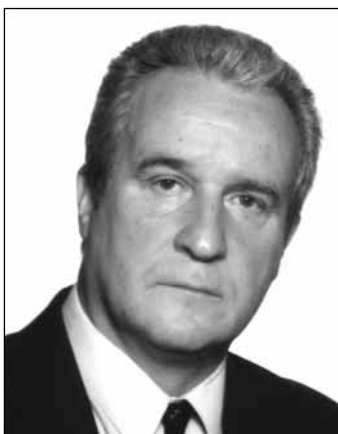

1/ Prof. Jiří Močkoř, DrSc.
prorektor pro strategii,
organizaci a rozvoj
*(Vice-Rector for Strategy
and Development)*

2/ Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.
prorektor pro vědu, výzkum
a zahraniční vztahy
*(Vice-Rector of Science, Research
and International Affairs)*

3/ PhDr. Hana Srpová, CSc.
prorektorka pro studium
(Vice-Rector for Education)

4/ Ing. Ladislav Kudela
kvestor *(Bursar)*

5/ JUDr. Antonín Blahuta
předseda Akademického
senátu OU
*(Chairman of Academic
Senate)*

3.2. Akademický senát Ostravské univerzity v Ostravě (Academic Senate of the University of Ostrava)

Předseda:

- JUDr. Antonín Blahuta
katedra sociální práce ZSF

Místopředsedové:

- Mgr. Lubomír Müller, CSc.
katedra fyzické geografie a geoekologie PřF
- Helena Matašeje
studentka PřF

Jednatel:

- Mgr. Libor Magdoň
katedra české literatury, literární vědy a dějin
umění FF

Členové:

- Mgr. Pavel Kosek
katedra českého jazyka FF
- Mgr. Martin Pobořil
katedra psychologie a sociální péče FF
- PhDr. Pavla Zajícová, PhD.
katedra germanistiky FF
- PhDr. Jiřina Pavlíková
katedra občanské výchovy PdF
- RNDr. Vilma Novotná
katedra didaktiky matematiky PdF

- PhDr. Danuše Vandrolová, CSc.
katedra tělesné výchovy PdF
- PaedDr. Vladimír Vaněk, CSc.
katedra technické a pracovní výchovy PdF
- Doc. RNDr. Jaroslav Haněl, CSc.
katedra matematiky PřF
- Ing. Josef Tvrdlík, CSc.
katedra informatiky a počítačů PřF
- Mgr. Petr Wilam
katedra sociální geografie a regionálního
rozvoje PřF
- Mgr. Darja Jarošová
katedra managementu a služeb
ve zdravotnictví ZSF
- Mgr. Jarmila Kristínková
katedra rehabilitace ZSF
- Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.
Ústav fyziologie ZSF

Studentská komora:

- Richard Juriga, student FF
- Rostislav Černý, student FF
- Magda Dorotíková, studentka PdF
- Tomáš Slovák, student PdF
- Tomáš Kutnohorský, student PřF
- Eva Krmášková, studentka ZSF
- Petr Popek, student ZSF

.....
Akademický senát OU v roce 2001 zasedal devětkrát, což představuje mimo období prázdnin a Vánoc pravidelnost 1x měsíčně. Počet zasedání plně odpovídá potřebám univerzity. V úvodních jednáních byl spolu s vedením univerzity zpracován návrh celoročního programu, který byl v průběhu roku upravován a doplňován v návaznosti na potřeby senátu a vedení univerzity.

Rok 2001 byl pro OU desátým, jubilejním rokem od jejího založení a u příležitosti tohoto výročí se konala řada odborných, společenských a kulturních a sportovních akcí. Tento rok byl pro univerzitu a senát významný a pracovně náročný i z jiných hledisek. Významnou událostí bylo jmenování doc. Ing. Petra Pánka, CSc., novým rektorem univerzity. Již prvních 10 měsíců naznačuje, že tato volba byla pro univerzitu přínosem a rovněž že výběr spolupracovníků (prorektorů) provedený novým rektorem byl vyvážený a skýtá záruku dobré spolupráce. Senát se na svých zasedáních zabýval vedle řešení potřeb univerzity i složitou situací v oblasti situace financování vysokých škol, která se vyhrtila v měsíci listopadu 2001. Ve svém prohlášení členové senátu všemi hlasy podpořili stanovisko týkající se nezbytnosti komplexního řešení situace na vysokých školách. Podhodnocení učitelů, zejména mladších ročníků, a jejich následné odchody z vysokých škol vážně ohrožují kvalitu vysokoškolského vzdělávání. Stav na OU je adekvátní situaci na vysokých školách v ČR, ale situaci umocňuje ještě výjimečně špatné postavení našeho regionu takřka ve všech významnějších oblastech (zaměstnanost, vzdělanost, průměrné platy, ekologie, perspektiva nových výrobních programů a pod.).

Senátoři na svých zasedáních projednali řadu významných aktů řízení, jako je: složení nové vědecké rady a její schválení, hlavní úkoly OU pro příští období, investiční a dislokační záměry OU, novelu zákona o vysokých školách a založení Institutu pro umělecká studia OU. Velkou pozornost věnovali členové senátu projednávání a schvalování „Návrhu nového principu rozdělování státní dotace mezi subjekty OU“ pro rok 2002 a další léta. Nová metodika sestavování vnitřního rozpočtu univerzity je ve svém principu objektivní a po jejím doladění a vyřešení problémů s přechodným obdobím vytváří dobré předpoklady pro vyvážené a stimulující rozdělování prostředků na OU.

3.3. Vědecká rada Ostravské univerzity v Ostravě (The Scientific Board of the University of Ostrava)

1) Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.	22) Doc. MUDr. Milan Grundmann, CSc.
2) Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.	23) Prof. RNDr. Lubomír Dobiáš, CSc.
3) Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.	24) Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.
4) PhDr. Hana Srpová, CSc.	25) Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.
5) Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.	26) Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.
6) Doc. PhDr. Zbyněk Janáček	
7) Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.	Externí členové:
8) Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.	1) Prof. Ing. Václav Roubíček, CSc.
9) Prof. Rudolf Bernatík	2) Prof. RNDr. Jan Chvalina, DrSc.
10) Doc. PhDr. Hana Lukášová, CSc.	3) Prof. RNDr. PhDr. Jan Štěpán, CSc.
11) Prof. PhDr. Lumír Ries, CSc.	4) Doc. Ing. Prabir Ganguly, CSc.
12) Prof. PhDr. Jan Mazurek, CSc.	5) Prof. Ing. Kamil Wichterle, DrSc.
13) Prof. PhDr. Jaroslav Hubáček, CSc.	6) Doc. MUDr. Jan Tošovský, CSc.
14) Prof. PhDr. Milan Myška, DrSc.	7) Prof. RNDr. Jozef Kelemen, DrSc.
15) Prof. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.	8) Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.
16) Prof. PhDr. Svatava Urbanová, CSc.	9) Prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
17) Prof. PhDr. Jiří Damborský, DrSc.	10) Prof. PhDr. Jan Kořenský, DrSc.
18) Doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.	11) Doc. PhDr. Hana Šmahelová, CSc.
19) Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.	12) Doc. RNDr. Jaroslava Mikulecká, CSc.
20) Prof. RNDr. Ing. Vladislav Kříž, DrSc.	13) Prof. RNDr. Petr Hájek, DrSc.
21) Prof. PhDr. Jan Keller, CSc.	

3.4. Správní rada Ostravské univerzity v Ostravě (The Board of Trustees of the University of Ostrava)

Předseda:

- Mgr. Ilja Racek

Členové:

• Ing. Evžen Tošenovský	• MUDr. Jaroslav Lux
• Ing. Petr Lachnit, CSc.	• PhDr. Lubomír Zaorálek
	• Ing. Jan Svozil
	• Ing. Brigita Štefánková
	• Doc. Ing. Vítězslav Kuta, CSc.
	• PhDr. Pavel Cink

4/ ■ STUDIJNÍ A PEDAGOGICKÁ ČINNOST

PhDr. Hana Srpová, CSc.

4.1. Studijní programy (obory) prezenčního a kombinovaného vzdělávání

V minulém období prošly celkovou akreditací Filozofická a Pedagogická fakulta a probíhala příprava na Zdravotně sociální a Přírodovědecké fakultě (v současnosti jsou již k akreditaci předloženy materiály Zdravotně sociální fakulty a před dokončením akreditační spisy Přírodovědecké fakulty).

4.1.1 Počty studijních programů a oborů dle skupin kmenových oborů

••• *Tabulka č. 1: Počty studijních programů v členění na skupiny oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Studijní programy / obory			Celkem
		Bc.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11		1/2	1/2	2/4
Geografické obory	13	1/1	1/3	1/1	3/5
Chemické obory	14	1/1			1/1
Biologické obory	15	1/1			1/1
Ekologie a ochrana živ. prostředí	16		1/1		1/1
Fyzikální obory	17	1/1			1/1
Informatika	18	1/1	1/1		2/2
Zdravotnictví	53	4/4	1/1		5/5
Politologie	67	1/1	1/1	1/1	3/3
Obory z oblasti historie	71	1/1	1/1	1/1	3/3
Filologie	73	1/5	1/2	1/1	3/3
Pedagogika, učitelství a sociál. péče	75	3/4	4/40	1/1	8/45
Teorie umění	81	2/2		1/1	3/3
Umění a užité umění	82		1/1		1/1
Celkem		17/22	13/53	7/8	37/83

V roce 2001 probíhala na OU výuka v 37 studijních programech (počítáme-li program Učitelství pro ZŠ a SŠ jako jeden studijní program bez ohledu na fakulty), které mají akreditováno 83 bakalářských, magisterských a doktorských studijních oborů. Nejbohatší variabilita, a tedy i nabídka je u skupiny oborů Pedagogika, Učitelství a Sociální péče, jež umožňují výuku v 45 studijních oborech na třech fakultách (FF, PdF a PŘF).

4.1.2 Nové studijní programy a inovace již uskutečňovaných studijních programů

Nově byly v roce 2001 akreditovány dva doktorské studijní programy Geografie (studijní obor Environmentální geografie) a Sociální politika a sociální práce (studijní obor Sociální práce). Již uskutečňované studium v doktorském programu Aplikovaná matematika bylo posíleno o další doktorský obor Aplikovaná algebra.

V rámci ostatních studijních programů byly akreditovány nové studijní obory: ve studijním programu Filologie obor bakalářský Český jazyk a literatura a na něj navazující dvouletý magisterský obor. Ve studijním programu Sociální politika a sociální práce prošel akreditací magisterský navazující obor Sociální práce s poradenským zaměřením, ve studijním programu Geografie magisterský obor Politická a kulturní geografie. Spolu s udělením

akreditace magisterskému studijnímu programu Hudební umění v oboru Umělecko-pedagogické studium – hudební zaměření vznikl na OU k 1. říjnu 2001 Institut pro umělecká studia (IpUS).

Všechny fakulty připravily nebo připravují k akreditaci neučitelské bakalářské programy (prezenční i kombinované) a také magisterské programy prezenční navazující.

Zároveň je průběžně připravována a k akreditaci předkládána inovace stávajících studijních programů, jež vychází z principů posílení aktivní samostatné práce studentů, a to zejména snížením počtu hodin přímé výuky a přechodem od přednáškově konstruovaných programů ke studijním programům zaměřeným na samostatné práce a projekty, zvl. formou integrace moderních informačních a komunikačních technologií do vzdělávacího procesu a příprav na zavádění distančních prvků výuky do vzdělávání. Inovace také spočívá v zefektivnění studijních programů využitím společných předmětů pro několik příbuzných oborů a ve snižování počtu hodin přímé výuky ve prospěch samostatného studia.

4.2. Studenti v prezenčním a kombinovaném studiu

••• *Tabulka č. 2: Počty studentů bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu na jednotlivých fakultách a ústavech OU (stav k 31. 10. 2001)*

	Studijní programy			Forma studia		Studenti celkem
	Bc.	Mgr.	Ph.D.	prezenční	kombin.	
Filozofická	384	816	40	1 025	215	1 240
Pedagogická	646	1 856	21	1 453	1 070	2 523
Přírodovědecká	261	869	30	1 074	86	1 160
Zdravotně sociální	428	148	6	462	120	582
Institut pro umělecká studia (IpUS)		85		85		85
OU c e l k e m	1 719	3 774	97	4 099	1 491	5 590

Na OU jsou nejvíce zastoupeny studijní obory magisterské (53 z celkového počtu 83 oborů) a studuje v nich 67,51 % studentů. Převažuje prezenční forma studia (73,33 %), ostatní studenti jsou účastníky formy kombinované, do níž jsou započtení také studenti bakalářského studijního oboru Informatika a výpočetní technika – Aplikovaná informatika (studijní program Aplikovaná informatika), jehož výuka probíhá formou distanční.

Nejvyšší počet studentů je již tradičně imatrikulován na Pedagogické fakultě (45,13 %), následují Filozofická fakulta (22,18 %), Přírodovědecká (20,75 %), méně početná je Zdravotně sociální fakulta (16,41 %) a nejmenší je počet studentů na nově vzniklém Institutu pro umělecká studia (1,52 %).

••• Tabulka č. 3: Počty studentů OU dle skupin kmenových oborů (stav k 31. 10. 2001)

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Studenti ve studijním programu			Studenti Celkem
		Bc.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11		143	30	173
Geografické obory	13	18	191		209
Chemické obory	14	28			28
Biologické obory	15	77			77
Ekologie a ochrana živ. prostředí	16		62		62
Fyzikální obory	17	30			30
Informatika	18	108	114		222
Zdravotnictví	53	428			428
Politologie	67		297	6	303
Obory z oblasti historie	71		44	15	59
Filologie	73	313	53	12	378
Pedagogika, učitelství a sociál. péče	75	646	2 785	21	3 452
Teorie umění	81	71		13	84
Umění a užité umění	82		85		85
Celkem		1 719	3 774	97	5 590

Mezi skupinami oborů má Pedagogika, učitelství a sociální péče nejvyšší počet studentů (61,75 %), vyšší počty vykazují také neučitelské skupiny kmenových oborů Zdravotnictví (7,66 %), Filologie (6,76 %) a Politologie (5,42 %). Potřebám trhu práce odpovídá také skupina oborů Informatika (3,97 %) a Geografické obory (3,74 %). Velká potřeba výuky a vzdělávání v oborech zdravotnických, filologických, sociologických, ale i informačních technologií nemůže být uspokojena lépe vzhledem k personálním a kapacitním možnostem OU.

••• Tabulka č. 4: Vývoj počtu studentů OU a jejich součástí v letech 1996-2001

	r. 1996	r. 1997	r. 1998	r. 1999	r. 2000	r. 2001
FF	1 061	1 156	1 197	1 202	1 266	1 240
PdF	2 273	2 297	2 167	2 386	2 516	2 523
PřF	801	874	934	1 120	1 163	1 160
ZSF	310	363	436	487	550	582
IpUS	-	-	-	-	-	85
OU celkem	4 445	4 690	4 734	5 195	5 495	5 590

Ve srovnání s výchozím obdobím této analýzy (1996) stoupl počet studentů na OU o 20,48 %. Nejmenší nárůst oproti předchozímu roku byl zaznamenán v letech 1998 (0,93 %) a 2001 (1,70 %). Nejvyšší počet studentů si tradičně udržuje Pedagogická fakulta, následuje Filozofická fakulta, ve srovnání s rokem 1996 se dostala do těsného závěsu Přírodovědecká fakulta. Zdravotně sociální fakulta postupně zvyšuje svůj podíl na celkovém počtu studentů OU. Vzhledem ke krátké době svého trvání je podíl IpUS na

.....
celkovém počtu studentů ještě malý (1,52 %). Studium v tomto ústavu a jeho studijním programu je však úzce vázáno na talent uchazečů, není proto záhodno ani možno uvažovat o radikálnějším navýšení (než je prediktabilní nárůst v souvislosti s přijímáním do prvních ročníků v následujícím období).

••• *Tabulka č. 5: Počty studentů s cizím státním občanstvím dle fakult*

Typ studijního programu	FF	PdF	PřF	ZSF	OU
Bakalářský	6	-	3	3	12
Magisterský	7	6	17	1	31
Doktorský	1	4	1	-	6
Celkem	14	10	21	4	49

Studenti s cizím státním občanstvím v současnosti tvoří jen 0,82 % studujících na OU. Podmínkou pro zvýšení tohoto počtu je především akreditace některého studijního programu nebo jeho oboru v angličtině (příp. v jiném jazyku).

4.3. Příjmací řízení

••• *Tabulka č. 6: Zájem uchazečů o studium dle skupin kmenových oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny			Počet		
	kmen. oborů	příhlásek	příhlášených	přijetí	přijatých	zapsaných
Matematické obory	11	121	121	88	88	37
Geografické obory	13	643	643	105	105	59
Chemické obory	14	146	146	71	71	18
Biologické obory	15	111	111	46	46	24
Ekologie a ochrana živ. prostředí	16	74	74	18	18	13
Fyzikální obory	17	51	51	41	41	15
Informatika	18	385	385	144	144	88
Zdravotnictví	53	1 136	1 136	238	238	209
Politologie	67	492	492	38	38	29
Obory z oblasti historie	71	132	132	28	28	14
Filologie	73	1 243	1 201	212	212	131
Pedagogika, učitelství a sociál. péče	75	4 521	4 490	1 112	1 112	884
Teorie umění	81	158	158	42	42	33
Umění a užitě umění	82	81	81	30	30	30
C e l k e m		9 294	9 221	2 213	2 213	1 578

Z ekonomických, kapacitních a personálních důvodů můžeme uspokojit zájem jen u omezeného počtu uchazečů o studium. V loňském roce jsme odeslali oznámení o přijetí necelým 24 % uchazečů (v jednotlivých oborech jsou samozřejmě čísla různá podle poměru k počtu přihlásek). Protože však někteří z nich zároveň uspěli v přijímacím řízení na jiných univerzitách, dostavilo se k zápisu jen 71,31 % úspěšných uchazečů.

V příštím přijímacím řízení hodláme situaci pravděpodobně řešit obnoveným přijímacím řízením, které bude v pravomoci děkana fakulty nebo ředitele ústavu a jež umožní dodatečné přijetí i těm uchazečům, kteří se v původním přijímacím řízení umístili tzv. pod čarou.

Největší zájem byl podle očekávání o atraktivní skupiny kmenových oborů (Pedagogika, učitelství a sociální péče, Filologie, Zdravotnictví a Informatika).

V akademickém roce 2000/2001 nebyli na OU studenti přijati zároveň do prvního ročníku více studijních oborů, i když tomu nebrání vnitřní předpisy. Umožníme však v případě zájmu přijetí po roce studia do prvního ročníku v dalším oboru (odpovídají-li tomu výsledky přijímacího řízení nebo dosavadní studijní výsledky uchazeče).

••• Tabulka č. 7: Vývoj zájmu o studium dle fakult (1996 – 2001)

Fakulta, ústav		r. 1996	r. 1997	r. 1998	r. 1999	r. 2000	r. 2001
FF	přihlášeno	3 067	4 000	3 880	3 118	4 072	2 762
	zapsáno	365	269	236	299	351	317
PdF	přihlášeno	2 497	3 230	3 326	4 115	3 899	3 195
	zapsáno	386	401	606	890	611	654
PřF	přihlášeno	1 404	2 167	1 936	2 386	1 638	2 114
	zapsáno	262	250	263	449	317	368
ZSF	přihlášeno	1 064	1 455	1 164	1 236	945	1 142
	zapsáno	146	144	151	167	196	209
IpUS	přihlášeno	-	-	-	-	-	81
	zapsáno						30
OU celkem	přihlášeno	8 032	10 852	10 306	10 885	10 554	9 294
	zapsáno	1 159	1 064	1 256	1 805	1 475	1 578

Tabulka č. 7 dokumentuje dlouhodobě velký zájem uchazečů o studium na všech fakultách OU. Počet přijatých ke studiu po poklesu v roce 1997 se po dva roky zvyšoval (o 15,28 % v r. 1998, o 30,42 % v r. 1999), poté v důsledku ekonomických sankcí klesl v r. 2000 o 22,37 %. V akademickém roce 2000/2001, vedeni původními pokyny MŠMT, jsme zvedli počet přijatých ve srovnání s rokem 1999/2000 o 6,98 %.

4.4. Absolventi

••• Tabulka č. 8: Počty absolventů dle studijních programů a fakult

Studijní programy	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	OU celkem
Bakalářské	64	151	41	100	0	356
Magisterské (učitelské)	160	235	63	0	0	458
Magisterské (neučitelské)	24	64	68	25	13	194
Doktorské	2	3	0	0	0	5
Celkem	250	453	172	125	13	1 013

Úměrně k procentuálnímu zastoupení nejvyšší počet absolventů má PdF (44,72 %), následují FF (24,68 %), PŘF (16,98 %) a ZSF (12,34 %). Na IpUS prozatím absolvují studenti jen jednoho magisterského oboru.

••• Tabulka č. 9: Počty absolventů dle skupin kmenových oborů

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Studenti ve studijním programu			Celkem absolventi
		Bc.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11		19		19
Geografické obory	13	10	15		25
Chemické obory	14	2			2
Biologické obory	15	13			13
Ekologie a ochrana živ. prostředí	16		12		12
Fyzikální obory	17	6			6
Informatika	18	10	22		32
Zdravotnictví	53	100	25		125
Politologie	67		17		17
Obory z oblasti historie	71	1	5	1	7
Filologie	73	50	2	1	53
Pedagogika, učitelství a sociál. péče	75	151	522	3	676
Teorie umění	81	13			13
Umění a užité umění	82		13		13
Celkem		356	652	5	1013

4.4.1 Uplatnění absolventů na trhu práce

Z údajů o uchazečích o zaměstnání z úřadů práce v Moravskoslezském kraji jsme získali data, která přehledně uvádí tab. č.10

••• Tabulka č. 10: Počty absolventů OU evidovaných úřady práce roce 2001 (k 15. 8. 2001)

	Počet zaevidovaných absolventů v roce 2001						Celkem
	Bruntál	Frýdek-Místek	Karviná	Nový Jičín	Opava	Ostrava	
FF	1	12	23	1	9	13	59
PdF	3	13	18	4	21	32	91
PŘF	1	11	14	4	3	20	53
ZSF	0	5	6	0	6	15	32
Celkem OU	5	41	61	9	39	80	235

V loňském roce absolvovalo OU celkem 1 013 studentů. Počet nezaměstnaných v evidenci úřadů práce v Moravskoslezském kraji však zahrnuje i absolventy z předcházejících let (např. po návratu z mateřské dovolené, z vojenské prezenční služby nebo z náhradní vojenské služby, po návratu ze zahraničí). Údaje jsou z poloviny srpna 2001, tedy před začátkem školního roku. V září již absolventi učitelských oborů neměli

nejmenší problémy s nalezením zaměstnání. Svědčí o tom údaj z února 2002, kdy evidováno bylo pouze 67 absolventů OU z celkového počtu asi 26 430 nezaměstnaných (tj. 2,5 %).

Tyto údaje však nevypovídají o tom, zda absolventi našli uplatnění ve vystudovaných oborech (a zda se o to vůbec snažili). Dosavadní studie nepostihly validní vzorek absolventů, protože je jen na osobní ochotě, zda údaje o zaměstnání univerzitě (fakultě) poskytnou. Zákon na ochranu osobních dat neumožní univerzitě, aby data získala z jiných pramenů.

4.5. Studijní neúspěšnost

••• *Tabulka č. 11: Počty neúspěšných studentů dle programů a oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Neúspěšní studenti ve studijním programu			Celkem neúspěšní studenti
		Bc.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11		28		28
Geografické obory	13	2	12		14
Chemické obory	14	8			8
Biologické obory	15	10			10
Ekologie a ochrana živ. prostředí	16		5		5
Fyzikální obory	17	9			9
Informatika	18	32	7		39
Zdravotnictví	53	23	25		48
Politologie	67		2		2
Obory z oblasti historie	71		8		8
Filologie	73	17		1	18
Pedagogika, učitelství a sociál. péče	75	38	222	3	263
Teorie umění	81	11			11
Umění a užité umění	82				0
Celkem		150	309	4	463

Z tabulky plyne, že v loňském roce neuspělo ve studiu 8,28 % studentů. Nejvyšší neúspěšnost byla zaznamenána u skupiny kmenových oborů Pedagogika, učitelství a sociální péče (tj. 56,80 % z celkového počtu neúspěšných studentů OU). Odpovídá to podílu studentů těchto nejpočetnějších oborů k celkovému počtu studujících na OU (tvorí 61,75 %).

4.6. Celoživotní vzdělávání

Celoživotní vzdělávání probíhalo v rámci akreditovaných studijních programů, a to dle § 60 zákona č.111/1998 Sb., ale také mimo něj. Dominantní byla orientace na učitelství. Na FF byl organizován další běh Univerzity třetího věku, která se u seniorů těší velkému zájmu.

•••*Tabulka č. 12: Přehled realizovaných aktivit v celoživotním vzdělávání včetně počtu frekventantů*

Název aktivity	Počty frekventantů					
	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	OU
Výchovné poradenství	58	92	0	0	0	150
Specializační studium	0	166	0	0	0	166
Doplňující pedagogické studium	0	778	0	0	0	778
Rozšiřující studium učitelství	0	130	92	0	0	222
Přípravné kurzy	237	0	97	0	0	334
Odborné kurzy	43	0	29	0	0	72
Konference, semináře	0	0	48	0	0	48
Univerzita třetího věku	174	0	0	0	0	174
Celkem	512	1 166	266	0	0	1 944

Nejvyšší počet frekventantů kurzů a programů celoživotního vzdělávání je zapsán na Pedagogické fakultě (celkem ve všech aktivitách 59,98 %), a to především v programech a kurzech spojených s učitelstvím. Svědčí to o zájmu učitelské veřejnosti i o dobré práci Centra dalšího vzdělávání na PdF.

4.7. Využívání kreditního systému

Kreditní systém studia byl na OU zaveden s účinností od 1. září 1999. Po roce bylo provedeno zhodnocení, a tak od roku 2001/2002 studium a jeho hodnocení probíhá podle novely zásad tohoto systému. Umožňuje studentům zapsat si předměty nabízené jinými fakultami, nebo dokonce jinými vysokými školami. Kromě spolupráce s VŠB-TU je proto využíván při studijních pobytech našich studentů na zahraničních univerzitách. Vzhledem k tomu, že není plně kompatibilní s European Credit Transfer System a jeho kredity, stále je třeba po návratu studentů ze zahraničního studia provádět přepočty. Náprava však musí být provedena centrálně, aby byl koordinován kreditní systém také v rámci ČR.

4.8. Studium handicapovaných studentů

Na Přírodovědecké fakultě je nabízen kombinovaný distanční bakalářský studijní program Informatika. Výuka je realizována s ohledem na sluchově postižené studenty. V současné době v něm studují mj. i 2 handicapovaní studenti.

Bezbariérový přístup je umožněn na Zdravotně sociální fakultě a částečně na Přírodovědecké fakultě (objekt na Hladnově).

■ STUDY AND TEACHING ACTIVITY

Resumé

In 2001 the University of Ostrava offered 37 various study programmes. Within these programmes, 83 Bachelor, Master's and doctoral subjects are accredited. The greatest variation, and thus the widest range of subjects, is in the programmes in Pedagogy, Teaching and Social Care, which covers 45 study subjects at 3 faculties (Faculty of Arts, Pedagogical Faculty and Faculty of Science).

The Faculty of Arts and the Pedagogical Faculty both underwent the full accreditation procedure, and the Medical-Social and Science Faculties carried out preparations for this procedure. Currently the Medical-Social Faculty has submitted its materials and the Faculty of Science has almost completed its application.

In 2001 two new doctoral study programmes were accredited: Geography (Environmental Geography) and Social Policy and Social Work (Social Work). The existing doctoral degree in Applied Mathematics was extended to include a programme in Applied Algebra. Alongside the accreditation of the Master's study programme in Musical Art (Art Education – Music) the Institute for Art Studies was established at Ostrava University on 1 October 2001.

Alterations to current study programmes have also been prepared and submitted for accreditation. These alterations are based on the principle of increasing the amount of independent study, both by reducing the quantity of direct teaching and moving away from programmes structured around lectures towards independent work and projects, making particular use of the integration of modern information and communications technologies into the teaching process and of the introduction of elements of distance learning into the programmes. These innovations also include increases in the efficiency of study programmes by means of using subjects which are common to several related subjects and by reducing the amount of direct teaching in favour of independent study.

The majority of study programmes at Ostrava University are Master's degrees (53 out of a total of 83 subjects), and 67.51% of the University's students are enrolled in these degrees. Day study accounts for 73.33% of the total programmes. Other students are involved in combined forms of study, including students of the Bachelor programme in Applied Information Science (Information and Computer Technology – Applied Information Science), a programme taught entirely as a distance programme.

Compared to the starting point of this analysis in 1996, the number of students at Ostrava University as a whole has increased by 20.48%. The lowest growth in student numbers compared to the previous period was in 1998 (0.93%) and 2001 (1.7%).

Students with foreign citizenship currently make up only 0.82% of the total number of students at University of Ostrava. The main requirement for this number to increase is the accreditation of a study programme or subjects within it to be taught in English or another foreign language.

Following the entrance examinations for the academic year 1996-1997 the number of applications remained above 10,000. It was only in the last year that this number dropped (by almost 12% as against 2000). The number of successful applicants increased for two years running after falling in 1997 (by 15.28% in 1998 and 30.42% in 1999), after which as a result of financial penalties the number fell by 22.37% in 2000. Last year the University, in line with the guidelines from the Ministry of Education, increased the number of candidates accepted by 6.98% against the year 2000.

The largest number of lifelong learning courses are enrolled at the Pedagogical Faculty (with a total of 71.23% in all activities), primarily in teaching courses and programmes. This figure reflects the good work of the Faculty's Centre for Further Education.

The credit system of study was introduced at the University of Ostrava with effect from 1 September 1999. A year later the implementation was evaluated, and from the academic year 2001-2002 a modified version of the system is in operation. The new system enables students to enroll for subjects taught by other faculties or even other universities.

5/ ■ INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE A SLUŽBY

Mgr. M. Malčík, Mgr. J. Krkošková

V roce 2001 byl ukončen extenzivní rozvoj struktury počítačových sítí a na takto vybudované infrastrukturu bylo možno intenzivně budovat ucelenou koncepci informačních systémů Ostravské univerzity včetně uživatelských služeb a Intranetu.

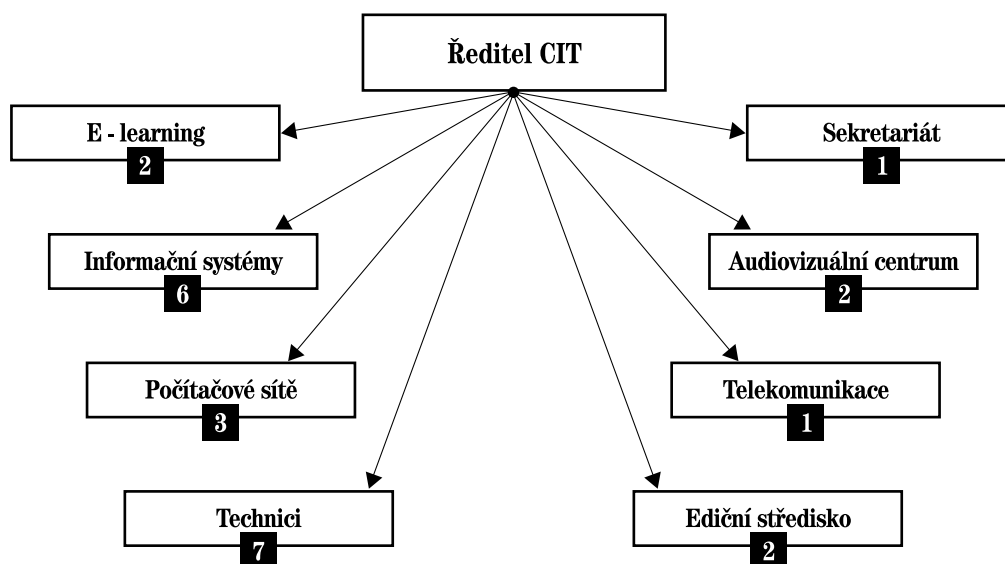
Za pozitivní jev je možno bezesporu považovat posun od pasivního využívání dodavatelských informačních systémů k aktivnímu působení v oblasti analýzy a programování vlastních informačních systémů – Evidence publikační aktivity aj.

Hlavní pozornost a úsilí pracovníků Centra v roce 2001 byla upřena na ukončení implementace informačního systému Personalistika a Sklady, instalaci několika mikrovlnných spojů, upgrade síťového informačního systému Novell a implementaci prostředí GroupWise.

Centrum informačních technologií bylo v roce 2001 nositelem a spoluřešitelem řady projektů Fondu rozvoje vysokých škol MŠMT v celkové výši 2,6 mil. Kč.

Zprovoznění nových zařízení, razantní zvýšení počtu PC, implementace nových informačních systémů přineslo s vyššími technickými a informačními možnostmi i větší pracovní zatížení všech zaměstnanců Centra, jejichž počet je v současné době dvacet pět. Výrazným přínosem pro CIT bylo provádění pomocných činností pracovníky vykonávajícími v CIT civilní službu.

••• Obr. č. 1. Personální složení CIT

Výpočetní technika

Na Ostravské univerzitě je v současné době používáno přes 800 počítačů PC (viz Tab.č. 13). Více než 97 procent celkového počtu počítačů je připojeno do počítačové sítě s přístupem k Internetu. Na pracovištích OU je používáno téměř 300 tiskáren, z toho více než polovina laserových. Pro převod tiskových a grafických dokumentů je využíváno více než 30 scannerů. V sítích je instalováno téměř 30 serverů. Slouží pro nejrůznější účely, od poskytování systémových síťových služeb přes výpočty po knihovní, ekonomický a studijní informační systém. Servery jsou převážně na platformě Intel, některé Irix SGI.

••• Tabulka č. 13: Počty počítačů připojených do sítě OU

Učebny	pedagogové	administrativa	celkem
306	283	199	788

5.1. Informační infrastruktury

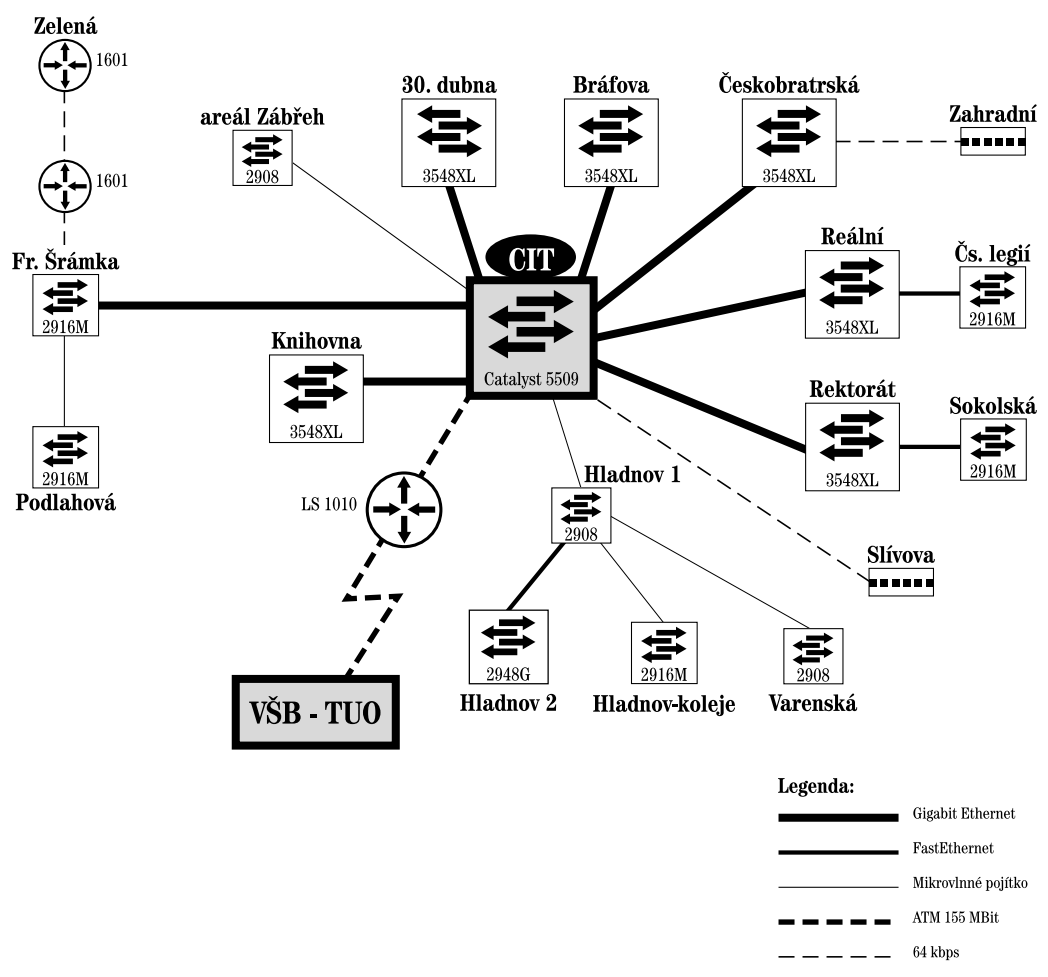
Ve všech budovách OU byla dokončena instalace strukturované kabeláže. V budovách je použit dle nároků na šířku pásma Fast Ethernet s rychlostí 100 Mb/s, případně sdílený nebo přepínaný 10 Mb/s Ethernet. Je připravena instalace strukturované kabeláže v druhé polovině pokojů na kolejích na Hladnově. Celkem je na OU nainstalováno asi 1500 portů RJ 45.

K síti Cesnet2 je Ostravská univerzita připojena optickým vláknem technologií ATM 155 Mb/s na VŠB-TU, která je připojena do Prahy rychlostí 2,5 Gb/s. Připravujeme připojení k VŠB – TU technologií GigabitEthernetu s přenosovou rychlostí 1 Gb/s.

Většina budov je spojena optickými kabely, ostatní mikrovláknými spoji, výjimečně pevnými linkami. Technologie páteřní sítě - GigabitEthernet je nainstalována ve všech budovách OU připojených na optický kabel. Centrální přepínač OU s integrovaným výkonným routerem Cisco 5509 komunikuje s přepínači Cisco 3548, případně Cisco 2916 umístěnými v budovách. Topologii a technologii páteřní počítačové sítě a osazení aktivními prvky ukazuje obrázek č. 2 na následující straně..

Kromě obvyklých služeb Internetu mohou členové akademické obce Ostravské univerzity využívat jak videokonferenční služby sítě, tak kapacitu superpočítačů na českých univerzitách, které vzájemně spolupracují v rámci projektu Metacentrum.

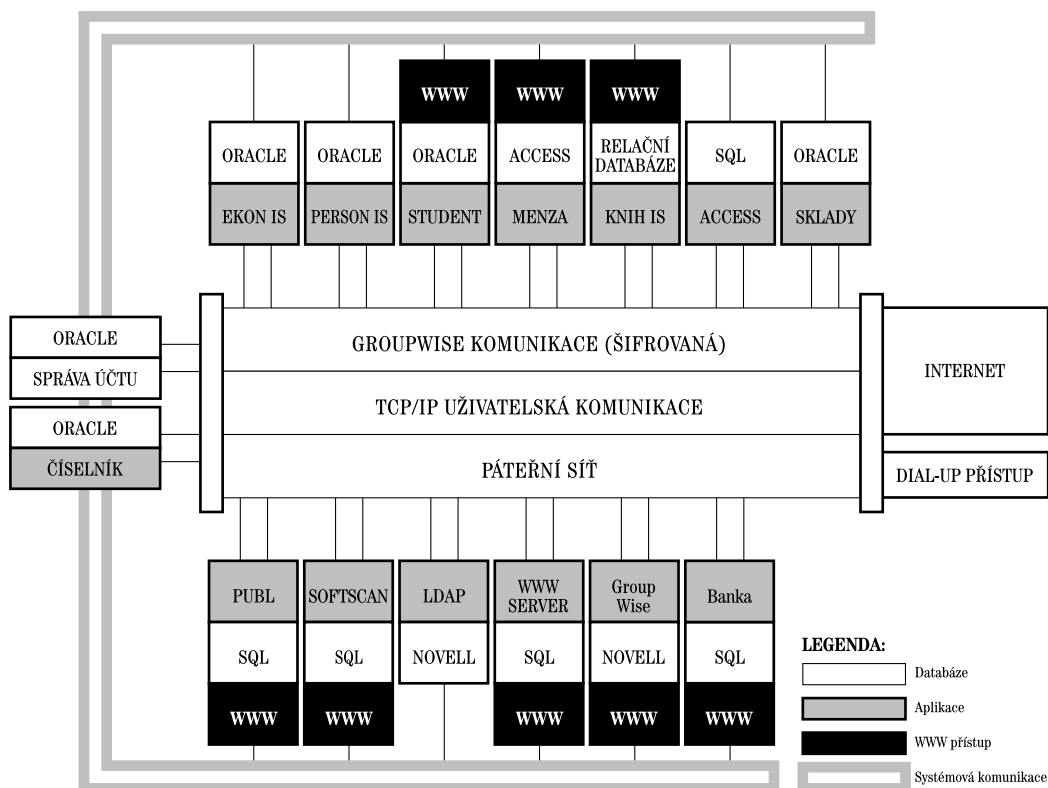
••• Obr. č. 2: Topologie páteřní sítě OU

5.3. Informační systémy vnitřní a vnější

Většina zásadních obslužných činností je na Ostravské univerzitě v současnosti zabezpečena informačními systémy. Ty mají definovány správce, jsou zálohovány a je možno je využít jako primární zdroje dat pro sekundární agregované informační systémy, které se vytvářejí na zakázku dle potřeb školy. Jsou jimi třeba systém pro evidenci publikační činnosti, systém pro evidenci software, systém zprostředkující informace pro akreditaci, evidence studentských a zaměstnaneckých karet aj. Byl zprovozněn centrální systém autentifikace uživatelů pro služby Intranetu přes LDAP servery Novellu a Unixu. Strukturu informačních systémů a základní vazby dokumentuje obr. č. 3 .

••• Obr. č. 3 Informační systémy Ostravské univerzity

Studijní IS

Systém je v současnosti v rutinním provozu a pokrývá tyto uživatelské funkce:

- kompletní evidence studenta (jak osobní údaje, tak průběh studia)
- zadání a editaci sylabu předmětu (včetně vazby na předměty podmiňující, předměty vylučující a kapacity předmětů)
- zadání a editaci studijních programů a studijních plánů (včetně vazby na aprobační kombinace a podmiňující obory)
- zadání a editaci rozvrhu (včetně kontrol kolizí, vyhledávání údajů podle různých kritérií apod.)
- předzápis studentů (každý student si interaktivně na hotovém rozvrhu sestavuje svůj individuální studijní plán na příští školní rok, možnost vytištění rozvrhu)
- zápis známek (realizován nikoliv centrálně, ale tam, kde údaje vznikají, tedy na katedrách)
- vypisování termínů zkoušek, zapisování na ně
- tisk informačních brožurek o studiu v prostředí TEX (není podmínkou)
- příprava podkladů pro zápis (kontrola splnění podmínek studia)
- množství různých tiskových sestav (od konkrétních o studentovi či předmětu a rozvrhové akci až po např. zahajovací výkaz v 11, matriku studentů nebo výpis pro VZP).

V roce 2001 nadále probíhalo zavádění zpracování agendy přijímacího řízení včetně vyhodnocení. Je také zrealizován pasivní přístup (umožňující anonymní prohlížení a vyhledávání vybraných údajů) pomocí WWW stránek.

V testovacím provozu byl spuštěn modul, který umožňuje studentům předzápis do dalšího akademického roku pomocí Internetu. Tuto možnost využilo nečekaně velké množství studentů (asi 1200). Ke konci roku se započalo s přípravou přechodu celého systému na novou verzi, která bude obsahovat 3 moduly. Jedná se o moduly přijímacího řízení, studijní agenda a absolvent.

Knihovní IS

Univerzitní knihovna zpracovává publikace v automatizovaném knihovnickém systému T Series, vytvořeném nad entitně-relačním databázovým systémem TINMAN. V roce 2001 byl proveden rozsáhlý upgrade na verzi 305. Nová verze systému přinesla zdokonalení ve všech používaných modulech. Jedná se o moduly pro potřebu čtenářů (OPAC), pro automatizaci interních knihovnických činností a služeb (Katalog, Výpůjčky, Akvizice, Správa seriálů, MVS), systémové moduly (Administrátor, Konverze dat, Archivace, Zprávy) a moduly pro různé typy lokálních i rozlehlých sítí a způsoby kooperace v nich (File-server, Terminal-server, Klient-server).

Pokračovala příprava na spuštění Výpůjčního modulu, tj. kontrola starších výpůjček a příprava identifikačních karet pro uživatele knihovny. Se spuštěním modulu Výpůjční protokol do rutinního provozu byl knihovní systém propojen s databází STUDENT, z níž jsou přejímány některé důležité údaje nutné pro registraci čtenářů. Samotná výpůjčka se realizuje jednak sejmutím čárového kódu v knize, jednak identifikací čtenáře přečtením magnetické bezkontaktní čipové karty.

Systém T Series spolupracuje se samostatným modulem TinWeb, který zpřístupňuje knihovnické databáze prostřednictvím Internetu přes rozhraní WWW. Upgrade na verzi 9, provedený v roce 2001, přinesl nové rysy jak v navigaci vyhledávání, tak v samotném prostředí.

Personální, ekonomický IS

V roce 2001 došlo k logickému rozšíření dalších částí IS od firmy Magion. Informační systém poskytuje pracovníkům naší univerzity nové možnosti. Je velmi flexibilní a snadno přístupný. Za zmínku stojí nová verze modulu Cestovní náhrady, který byl implementován pracovníkům pokladny. V průběhu roku 2001 byl postupně modul doladěn tak, že se práce se systémem stala pohodlnou a intuitivní. Současně je připravena instalace devizové pokladny. Modul Lidské zdroje, který je technicky i logicky provázán s modulem finančního účetnictví, se nyní nachází ve fázi, kdy je systém naplněn daty a společně s dodavatelskou firmou se pracuje na zprovoznění a doladění výstupů. V prvním čtvrtletí roku 2002 dojde k plnému nasazení a využití systému Lidské zdroje. Byly rovněž zahájeny práce na zavedení další části IS - modulu Sklady, a to jak v centrálním skladu, tak v prodejné skript. Začátkem roku 2002 jsou již "sklady" v ostrém provozu.

WWW informační systém

Na konci roku 2001 bylo započato postupné uvádění do provozu nových WWW stránek Ostravské univerzity. Tyto nové stránky jsou plně dynamické s využitím možností serveru Linda. Veškeré zprávy a informace jsou v databázích, což umožňuje snadné prohledávání, automatické hlídání platnosti informací, sledování počtu přístupů a dalších údajů o zprávě, pohodlné řazení do jednotlivých rubrik, aktualit aj. V databázi jsou také základní (bezpečné a zveřejnitelné) informace o zaměstnancích, které jsou denně automaticky sehrávány z IS Personalistika. To opět dává možnost snadného prohledávání, unifikaci a zpřehlednění údajů o zaměstnancích a zajištění aktuálnosti. Data jsou také využívána systémem SoftScan.

Intranet

Průběžně již několik let pokračují práce na systému Intranet. Ten zahrnuje autentifikaci v LDAP Novellu a Unixu, vstup do systémů Akreditace, Publ, SoftScan, WebAdmin a výhledově i dalším. Rozšiřují se možnosti využití studentských a zaměstnaneckých průkazů. Kromě některých služeb (menza, knihovna, přístupový systém) bude možno v roce 2002 účtovat tisk a kopírování na některých tiskárnách a kopírkách. To souvisí s připravovaným systémem bezhotovostních platebních operací za různé služby prostřednictvím autentifikace studentskými a zaměstnaneckými průkazy v Intranetu.

Softscan

Ke konci roku 2001 byla provedena v systému Softscan úplná revize nainstalovaného software na počítačích Ostravské univerzity, průběžně dochází k hlídání změn a aktualizaci databáze software.

Akreditace

Byly zahájeny přípravné práce pro systém Akreditace, který by měl být realizován v průběhu prvního pololetí roku 2002. Systém bude integrovat databáze stávajících systémů, jejichž údaje jsou nezbytné pro akreditaci fakult: Personalistika, Student, PUBL a případně také vlastní databázové zdroje. Výstupy systému budou zaintegrovány do WWW Ostravské univerzity.

GroupWise

V průběhu roku 2001 byla v síti OU zprovozněna síťová aplikace GroupWise 5.5. Ta byla posléze upgradována na verzi 6, která umožňuje uživatelům kromě standartních poštovních funkcí též sdílení dokumentů a jejich následný management. K dispozici jsou rovněž kalendář, správa sdílených zdrojů (učebny, vozidla aj.) a to všechno i přes webovské rozhraní.

Přístupový systém

V síti OU je stále rozšiřován přístupový systém, který je navázán na personalistickou a studentskou databázi a umožňuje selektivní povolování přístupu do učeben, laboratoří a dalších míst pomocí proximních bezkontaktních zaměstnaneckých a studentských průkazů.

E-learning

V oblasti e-learningu dochází k dynamickému rozvoji ve dvou směrech, a to jak v přípravě materiálů pro výuku, tak v procesu řízení výuky. V centru informačních technologií vzniklo oddělení e-learning, obsazené dvěma pracovníky a třemi civilisty, které zajišťuje pro fakulty odbornou a metodickou podporu a současně vykonávání pomocných prací ve smyslu mechanického převodu materiálů do distanční formy a do e-learningu.

Pro přípravu výukových materiálů pro distanční formy studia bylo vyškolen a získalo certifikát Centra distančního vzdělávání při MŠMT dvacet pedagogů Ostravské univerzity. Současně probíhá školení učitelů v rámci Ostravské univerzity. Pro převod distančních výukových materiálů do e-learningu byl vybrán program ToolBook od firmy Click2Learn, pro přípravu animací se používá Flash, 3D Max, v některých případech Authorware. Postupně dochází k převodu částí i celých přednášek do distanční formy a jejich převod na elektronická média, případně do Internetu. K tomuto procesu byly zpracovány dva zásadní dokumenty – Metodika tvorby distančních textů a Zásady přípravy materiálů pro převod do elektronické podoby.

Program pro řízení výuky je v současnosti ve fázi výběru. Testujeme prostředí firmy Kontis, bylo provedeno srovnání systémů Tutor2000, Learning Space a WebCT.

Ediční středisko

Ediční středisko zajišťovalo kopírování větších nákladů, zhotovování brožur, skript apod. Na namnožené materiály byla zhotovována vazba šitá, kroužková nebo lepená, bylo umožněno laminování a skládání materiálů až do formátu A3. Na kopírovacích strojích bylo vytištěno přes půl milionů kopií formátu A4 a provedeno asi 34 000 vazeb různých materiálů.

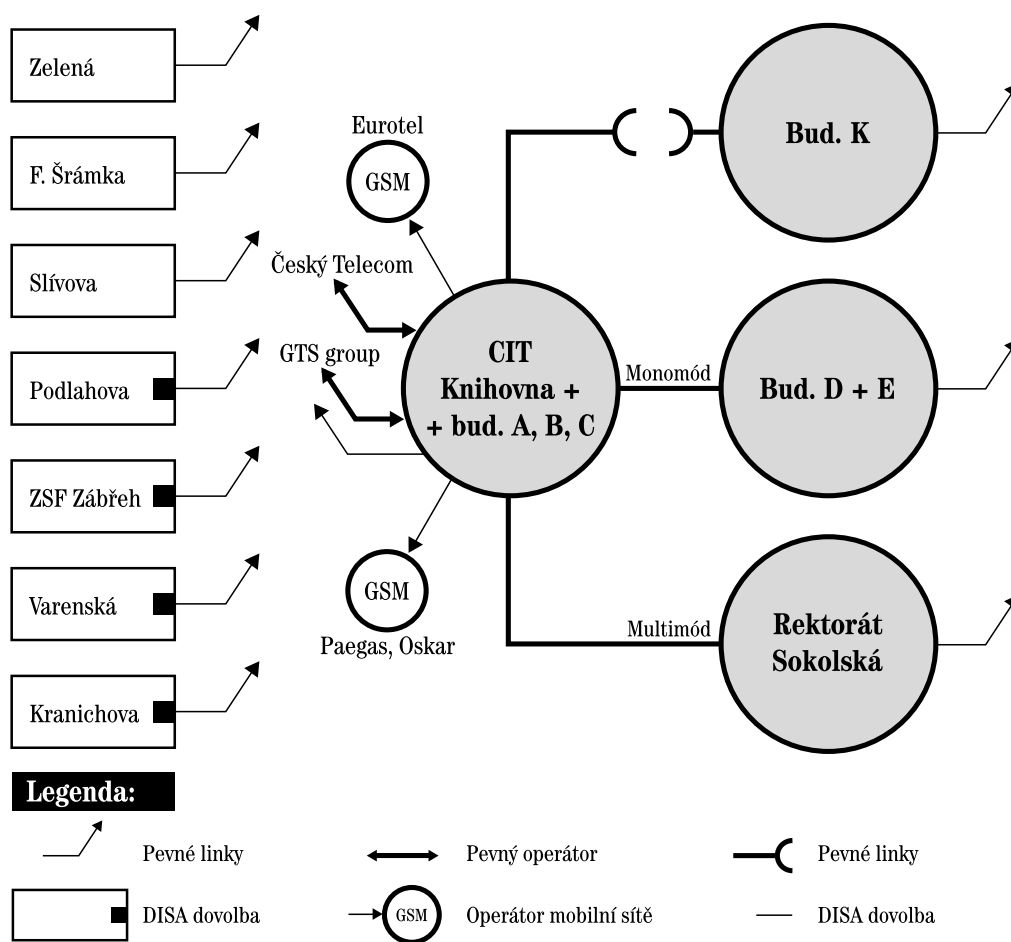
Telekomunikace

Budování vlastní telekomunikační sítě v rámci jednotlivých budov bylo již dokončeno a začaly práce na propojení jednotlivých budov do celouniverzitní sítě. Byl vytvořen číselný plán celouniverzitní telefonní sítě. Na konci roku 2001 byla k páteřní telefonní síti připojena budova Sokolská a do sítě přibyla budova kolejí Kranichova, letos se dokončuje telefonní příčkové spojení s budovou Hladnovská 9 na Slezské Ostravě s novou pobočkovou ústřednou. Současně probíhá další rozšiřování kapacit stávajících pobočkových ústředien.

Během roku 2002 bude zprovozněno bezpoplatkové příchozí volání na klapky páteřní telefonní sítě prostřednictvím lokálních intranetových sítí na protokolu H.323, programu Netmeeting a zvukové karty PC. V červnu roku 2001 bylo realizováno připojení aplikace přenosu hlasu do celosvětových telefonních sítí prostřednictvím GTSgroup v odchozím směru již od místní úrovně výše.

V loňském roce jsme získali další provolbový směr od GTSgroup pro volání do páteřní telefonní sítě (7460...). Byl zprovozněn nový centrální vyhledávač telefonních čísel, klapek, jmen a útvarů s denní aktualizací.

••• Obr. č. 4 Telefonní síť Ostravské univerzity

Audiovizuální centrum

Audiovizuální centrum CIT se podílelo na návrzích technického vybavení některých grantů. Spolupracovalo na společných projektech s katedrami fyziky, chemie, pedagogiky, výtvarné výchovy, hudební výchovy a dalších, a to hlavně v oblasti přípravy a tvorby multimediálních projektů využitím programu Authorware. Dále pak v kompletním zpracování audiovizuálních programů k výuce a propagaci univerzity. Pracovník centra se podílel na projektu sledovacího střediska na fakultní ZŠ Ostrčilova. Zajišťoval také natáčení a zpracování záznamů většiny společenských akcí pořádaných univerzitou i dalších, kteří s univerzitou spolupracují. Centrum provádělo také částečné vybavení technikou včetně ozvučení všech oficiálních i společenských akcí univerzity. V rámci koncepce postupné digitalizace audiovizuálních záznamů je využívána počítačová digitální audiovizuální střížna ve formátu DV, která navazuje na digitální záznamy pořízené některými katedrami a probíhá její postupné vybavování modernější technikou.

5.4. Univerzitní knihovna

5.4.1 Vývoj knihovních fondů v letech 1996 – 2001

Materiální a technické zabezpečení knihovny doznalo za sledované období velmi významného zlepšení zejména vystavěním nové ústřední budovy, což umožnilo soustředit do jednoho místa všechny knihovnické činnosti spojené se získáváním a zpracováním literatury a také část služeb.

Automatizace knihovnicko-informačních procesů přispěla k získávání rychlého přehledu o aktuálním stavu fondu a spektru služeb, uživatelům umožnila objednávat některé služby elektronickou cestou a zaměstnancům knihovny průběžně sledovat četnost požadavků a poskytnutých služeb. Zavedení automatizace umožnilo také vzájemné sdílení katalogů vybraných knihoven a informačních institucí.

Díky dobudování infrastruktury počítačových sítí, napojení knihovny na ostatní informační systémy Ostravské univerzity a podpoře vedení univerzity pro vstup do konsorcií pro nákup a zpřístupňování elektronických informačních zdrojů se Univerzitní knihovna zařadila mezi pracoviště s vysokým potenciálem pro poskytování služeb.

Změny v materiálně technickém zabezpečení se odrazily také v procesu budování fondů knihovny. Chystanému stěhování fondů do nové budovy předcházelo v letech 1997 až 1999 vyřazování opotřeбенé, zastaralé a multiplicitní literatury.

••• Tabulka č.14: Vývoj knihovních fondů

Knihovní fond / rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Počet knihovních jednotek	207 597	193 601	189 384	189 500	192 934	198 821
Počet odebíraných periodik	230	315	354	405	430	550

Jak uvádí následující tabulka, celkový počet knihovních jednotek ve fondu UK OU byl v minulosti značně pohyblivý, a to nejen směrem vzhůru.

••• Tabulka č. 15: Aktualizace knihovního fondu

Rok / pohyb a stav	přírůstek	úbytek	konečný stav
1996	8 004	0	207 827
1997	5 500	19 411	193 916
1998	5 440	9 618	189 738
1999	6 387	6 220	189 905
2000	5 530	2 071	193 364
2001	5 999	542	198 821

Z hlediska druhů dokumentů lze knihovní fond rozdělit na dvě základní skupiny: na literaturu knižní (monografie, učebnice a skripta, neperiodické sborníky prací, encyklopedie a slovníky, sborníky z konferencí, mapy, atlasy, apod.) a literaturu periodickou (časopisy, periodické sborníky). Oba základní druhy jsou v průběhu celého knihovnického procesu rozličně zpracovávány, ukládány a zpřístupňovány. V posledních

letech knihovna zaznamenala nárůst audiálních a audiovizuálních nosičů, které jsou jednotně zpracovávány v systému T-SERIES, ale z důvodu odlišného způsobu zpřístupňování jsou od ostatního fondu odděleny a uloženy v oddělení služeb v mediotéce, popř. v oborových studovnách.

Většina monografií je umístěna ve skladech ústřední budovy na Bráfově ulici, která byla uvedena do provozu v roce 1999. Absenční výpůjčky jsou realizovány prostřednictvím výpůjčního oddělení, které je výtahem propojeno se sklady. V pěti oborových studovnách fakult je ve volném výběru umístěno a prezenčně zpřístupňováno zhruba 23 tisíce knihovních jednotek.

Časopisecké fondy byly do roku 2001 značně roztržštěné: starší a zčásti svázané ročníky byly uloženy ve skladu časopisů v ústřední budově a zpřístupňovány prezenčně ve studovně časopisů, zhruba dvě třetiny odebíraných titulů odborných periodik docházely do oborových studoven a 160 titulů časopisů pak přímo na jednotlivé katedry a pracoviště univerzity. V roce 2001 proběhla první etapa centralizace časopiseckých fondů, kdy specializované odborné časopisy v retrospektivě dvou posledních let jsou zpřístupňovány pouze v oborových studovnách, starší ročníky jsou postupně soustřeďovány ze studoven a kateder do studovny časopisů.

Směrnice rektora č. 34/2001 a příslušný prováděcí předpis umožňují zakládání katedrových knihoven tam, kde je to účelné. Jedná se o knihovny s menším počtem svazků (řádově 200 – 1000 jednotek), jejichž fond je tvořen literaturou hrazenou téměř výhradně z účelových prostředků pracovišť, popř. z darů. Fond je průběžně doplňován o vybrané tituly předem knihovnický zpracované v Univerzitní knihovně OU a posléze deponované na pracoviště. Do konce roku 2001 zahájilo svou činnost 12 katedrových knihoven.

Zpracování fondů knihovny probíhalo do roku 1996 ručně, od roku 1997 započalo knihovnické zpracování literatury v automatizovaném knihovnicko-informačním systému TINLIB (později T-SERIES) podle nově zavedených anglo-amerických katalogizačních pravidel AACR2. Proces katalogizace nových přírůstků a rekatalogizace starších fondů odstartované v roce 1999 ukazuje následující tabulka.

••• Tabulka č. 16: Postup katalogizace fondů v modulu Katalog systému T-SERIES

Fondy / rok	1997	1998	1999	2000	2001	Celkem
Nové přírůstky	5 500	5 440	6 387	5 530	5 999	28 856
Starší fondy	0	0	21 775	29 524	22 973	74 272
Celkem	5 500	5 440	28 162	35 054	28 972	103 128

Ke konci roku 2001 bylo tedy zpracováno přes 100 000 knihovních jednotek zahrnujících knihy, CD-ROM, audio a video kazety apod., tedy zhruba polovina fondu. V září 1998 byla započata katalogizace nových přírůstků periodické literatury v modulu Katalog, do konce roku 2000 bylo zpracováno celkem 410 titulů časopisů. Rekatalogizace starších ročníků časopisů bude zahájena v roce 2002.

5.4.2 Vývoj finančních prostředků na nákup knihovního fondu (1996-2001)

Knihovní fondy jsou doplňovány především nákupem, a to z prostředků knihovny a také z účelových prostředků přidělovaných přímo katedře nebo pracovišti univerzity. Podíl různých forem získávání literatury na doplňování fondu včetně finančních nákladů nutných na jejich zakoupení ukazuje následující tabulka.

••• Tabulka č. 17: Přehled získávání literatury do fondů a vývoj finančních prostředků UK na nákup literatury

Přírůstky / Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Celkový počet	8 004	5 500	5 440	6 387	5 530	5 999
- výměna	836	107	139	67	714	33
- dar	500	1 480	884	747	Viz výměna	721
- nákup	6 668	3 913	4 417	5 573	4 816	5 245
Přehled čerpání financí UK						
na nákup celkem (v tis. Kč)	1 747	1 548	2 363	2 522	2 213	2 531
- z toho knihy	911	929	969	1 273	951	1 147
- časopisy	836	619	1 394	1 249	1 262	1 384

Poznámka: Průměrná cena 1 knihy získané do fondů knihovny v roce 1996 (53,- Kč) je ve srovnání s rokem 2001 více než čtyřnásobná (239,- Kč). V roce 2001 nakoupila Univerzitní knihovna OU 50 knih zahraniční provenience, ostatní nákup zahraniční literatury byl realizován prostřednictvím účelových prostředků kateder a pracovišť OU.

••• Tabulka č. 18: Vývoj financování nákupu literatury z účelových prostředků

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Účelové prostředky (v tis. Kč)	178	197	131	373	303	450

5.4.3 Databáze zpřístupňované univerzitní knihovnou

Od roku 1999 mají uživatelé služeb knihovny zajištěn přístup ke dříve nebývalému množství informací z celého světa prostřednictvím elektronických informačních zdrojů (dále EIZ). Díky grantovým aktivitám MŠMT v rámci programu „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ lze na konsorciálním základě využívat univerzální, multioborové či oborově specializované databáze především časopiseckých článků s možností přístupu k plným textům. Knihovna informuje své uživatele na svých WWW stránkách o EIZ již zpřístupňovaných a také těch, k nimž se přístup teprve chystá. Elektronické on-line zdroje jsou pro pracovníky univerzity přístupné v rozsahu IP adres přímo z jejich pracovišť prostřednictvím Internetu, databáze dodávané na CD-ROM nosičích pak prostřednictvím sítě Ultra*Net.

••• Tabulka č. 19: Přehled současně zpřístupňovaných databází v UK OU

ANOPRESS	Česká média-noviny, časopisy, tv, rozhlas • Aktuálních 14 dnů, archiv 12 měsíců • 1 placený přístup, studovna časopisů
BIBLIOMEDICA	Lékařství a zdravotnictví v ČR, SR, bohemica • 1976 • Lokální síť, přihlášení: slovacka v zahraničí http://ultranet.osu.cz
BIOLOGICAL ABSTRACTS	Biologie a medicína, biochemie, biotechnologie, ekologie, farmakologie • 1980 • Přístup z lokální sítě OU: http://erl.aip.cz
CROSSFIRE BEILSTEIN	Organická chemie • 1779 • 2 placené přístupy, katedra chemie PřF, studovna PřF
CROSSFIRE GMELIN	Anorganická chemie • 1772 • 2 placené přístupy, katedra chemie PřF, studovna PřF
CROSSFIRE ECOPHARM	Ekologie, farmaceutické obory • 1772 • 2 placené přístupy, katedra chemie PřF, studovna PřF
ČESKÁ NÁRODNÍ BIBLIOGRAFIE	České knihy, zahraniční bohemika, disertace a referáty, jmenné autority, speciální dokumenty, články v českých novinách..., periodika v ČR • Knihy 1945 • Bohemika 1990-1998, Disertace 1989-1995, Autority 19.stol. • Ostatní 1989 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz • Zkušební provoz na internetu
EIFL DIRECT-EBSCO	Sociální a humanitní vědy, Ekonomie, management, Kultura, medicína, Biomedicínský výzkum. Multidatabáze: 9 databází • + abstrakty 1984-, + plné texty 1990- • Přístup z lokální sítě: http://search.global.epnet.com (jen EBSCOhost) http://search.epnet.com (i EBSCOmed)
GEOBASE	Databáze firmy Elsevier Science Ltd. nabízí bibliografické informace pro oblast geologie, geografie, mineralogie a ekologie • od r. 1994 • Přístup PřF a UK: http://erl.aip.cz
GEOREF	Databáze American Geological Institute nabízí bibliografické informace hlavně z oblasti geologie • od r. 1785-souč. pro Severní Ameriku • od r. 1933-souč. ostatní • Přístup PřF a UK: http://erl.aip.cz
CHEMnet BASE	Tématické zaměření: Faktografický zdroj, popis chemických sloučenin-vzorce, fyzikálně-chemické vlastnosti, citace primárních zdrojů. • Přístup PřF a UK: http://www.chemnetbase.com
KNOWEUROPE	Databáze KnowEurope je zdroj informací dostupných on-line o Evropské unii. Nabízí integrovaný přístup k široké škále informací nejen o Evropské unii, ale i o Evropě v širším slova smyslu: o institucích a organizacích, politických iniciativách a legislativě • http://www.knoweurope.cz
LITERATURE ONLINE	Anglická a americká literatura - poezie, próza, dramata. Životopisné a bibliografické údaje o autorech, recenze, kritiky • Poezie: od 8. stol., Dramata: 1591-1915, Próza: 1500-1903 • Přístup z lokální sítě: http://lion.chadwyck.co.uk
PCI FULLTEXT	Plnotextová databáze pro humanitní obory a společenské vědy • 1770 • Přístup z lokální sítě: http://pci.ft.chadwyck.co.uk
PERIODICALS CONTENTS INDEX	Společenské a humanitní vědy • 1770 - 1995 • Přístup z lokální sítě: http://pci.chadwyck.co.uk
PROQUEST 5000	Společenské a humanitní vědy, umění, bankovníctví, ekonomie, vzdělávání, zdraví, medicína, právo aj. Multidatabáze: 22 databází • 1971 • Přístup z lokální sítě: http://www.proquest.com/pgdauto
SPOLIT	Bibliografická databáze pro oblast sportu a sportovní vědy. • 1970 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz
SPORTDISCUS	Bibliografická báze z oblasti sportu a fitness: sportovní medicína, aplikovaná fyziologie, sportovní techniky, trénink, dopink, TV, biomechanika, spotovní management, fitness, rekreace, aktivní životní styl. • 1975 • Přístup z lokální sítě: http://erl.aip.cz
SPOWIS	Bibliografická databáze pro oblast sportu a sportovní vědy a aplikovaných a sportovních teorií. • 1960 - 1965 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz
SPRINGER/LINK	Akademická multioborová databáze: živá příroda, chemie, nauky o Zemi, počítače, matematika, medicína, fyzika a astronomie, strojírenství, životní prostředí, ekonomie. • Přístup z lokální sítě: http://link.springer.de nebo http://link.springer-ny.com
TOURCD	Citace s abstrakty – volný čas, rekreace, turismus • 1976 • Přístup z lokální sítě: http://erl.aip.cz
ZOOLOGICAL RECORDS	Vývoj, výživa, evoluce, chování, rozmnožování, fyziologie, parazitologie, genetika, ekologie, Zoogeografie, taxonomie aj. • 1979 • Přístup z lokální sítě: http://erl.aip.cz
WEB OF SCIENCE	Bibliografické citace prací z celého světa v oblasti výzkumu a vývoje, 3 databáze • Science CI 1945 – Social Sci CI 1956 – Arts&Human CI 1975 - • Přístup pouze přes MSVK

Pro usnadnění širokého zpřístupnění elektronických databází poskytovala knihovna školení jednotlivým uživatelům i skupinám na požádání po celý rok 2001 a 2002 a také v rámci celostátní akce Týden knihoven a Březen – měsíc Internetu spolu s nabídkami dalších služeb. V zimním semestru akademického roku 2001 knihovna zahájila cyklus školení pedagogických a vědeckých pracovníků v práci s vybranými univerzálními databázemi - EIFL-Direct EBSCO, ProQuest 5000, Periodicals Contents Index a Česká národní bibliografie, jehož cílem bylo praktické zvládnutí základních postupů prohlížení a vyhledávacích technik. Pro velký zájem uživatelů o seznámení se s citační databází Web of Science byla ke konci cyklu uspořádána 2 školení ve spolupráci s Moravskoslezskou vědeckou knihovnou v Ostravě.

5.4.4 Přehled statistických ukazatelů (knihovnické a informační služby)

Výpůjční služby

Výpůjční služby jsou poskytovány interním i externím uživatelům za podmínek stanovených v Knihovním a výpůjčním řádu UK OU. V souladu s tzv. Autorským zákonem (č. 121/2000 Sb.) jsou absenčně půjčovány pouze tištěné dokumenty z fondu knihovny. Prezenční výpůjčky pak zahrnují vedle tištěných informačních pramenů dokumenty na elektronických nosičích (audio a video kazetách, CD, DVD apod.). Databáze na CD –ROM jsou přístupné pouze z lokálního systému Ultra*Net a nepůjčují se ani prezenčně. Meziknihovní služby jsou prostřednictvím Univerzitní knihovny poskytovány uživatelům zdarma. Cirkulační služba umožňuje krátkodobé půjčování nejnovějších čísel vybraných titulů časopisů z fondů jiných, především ostravských knihoven.

••• Tabulka č. 20: Přehled výpůjčních služeb

Rok / Ukazatelé výpůjček	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Vlastní výpůjčky celkem	57 263	58 050	64 461	251 733	191 590	267 267
z toho: absenční	42 389	41 330	43 280	32 793	36 003	36 523
prezenční	14 874	16 720	21 181	218 940	155 587	230 744
Počet uživatelů knihovny	4 490	4 580	4 497	3 108	3 676	4 089
Počet návštěv knihovny	66 118	66 121	69 320	88 794	113 576	169 967
Meziknihovní služby celkem	336	287	402	518	687	1 198
z toho: jiné knihovně v ČR	33	40	52	50	112	147
z jiné knihovny v ČR	280	247	350	468	575	643
z toho mezinárodní						
Výpůjčka celkem	23	40	35	0	1	408
jiné knihovně	0	0	0	0	1	0
z jiné knihovny	23	40	35	0	0	408

V roce 2001 byla nejprve zkušebně spuštěna registrace vybrané skupiny uživatelů služeb knihovny v elektronické bázi. Chystané spuštění výpůjčního protokolu si vyžádalo i změny ve výpůjční praxi do té doby probíhající v Univerzitní knihovně – automatické upomínání v naprogramovaných lhůtách, prolongace výpůjček, zavedení lokace na katedrové knihovny apod. a v neposlední řadě také změnu Knihovního a výpůjčního řádu UK OU a vydání dalších provozních směrnic. Pro plné spuštění modulu Výpůjční protokol

bylo zajištěno propojení na celouniverzitní databázi Student využívanou v procesu registrace a kontroly registrace čtenářů. Od září do konce roku 2001 se zaregistrovalo celkem 4089 uživatelů, z toho 3736 studentů, 206 pedagogických a vědeckých pracovníků, 54 ostatních zaměstnanců OU a 52 uživatelů z řad nejširší čtenářské veřejnosti. Od září do prosince 2001 bylo v systému T-SERIES půjčeno celkem 17 185 knihovních jednotek.

Rešeršní služby

Rešeršní služby jsou poměrně novou činností ve struktuře služeb knihovny a přímo souvisí se získáváním elektronických informačních zdrojů od roku 2000. Z českých zdrojů jsou pro potřebu rešerší v závislosti na zadání excerpovány především dvě databáze domácí provenience, a sice Česká národní bibliografie a Anopress. Základnu přístupu k celosvětovým informacím pro rešeršní činnost zajišťují zahraniční multi-oborové i oborově specializované databáze zpřístupňované v UK OU, jejichž výčet je uveden výše.

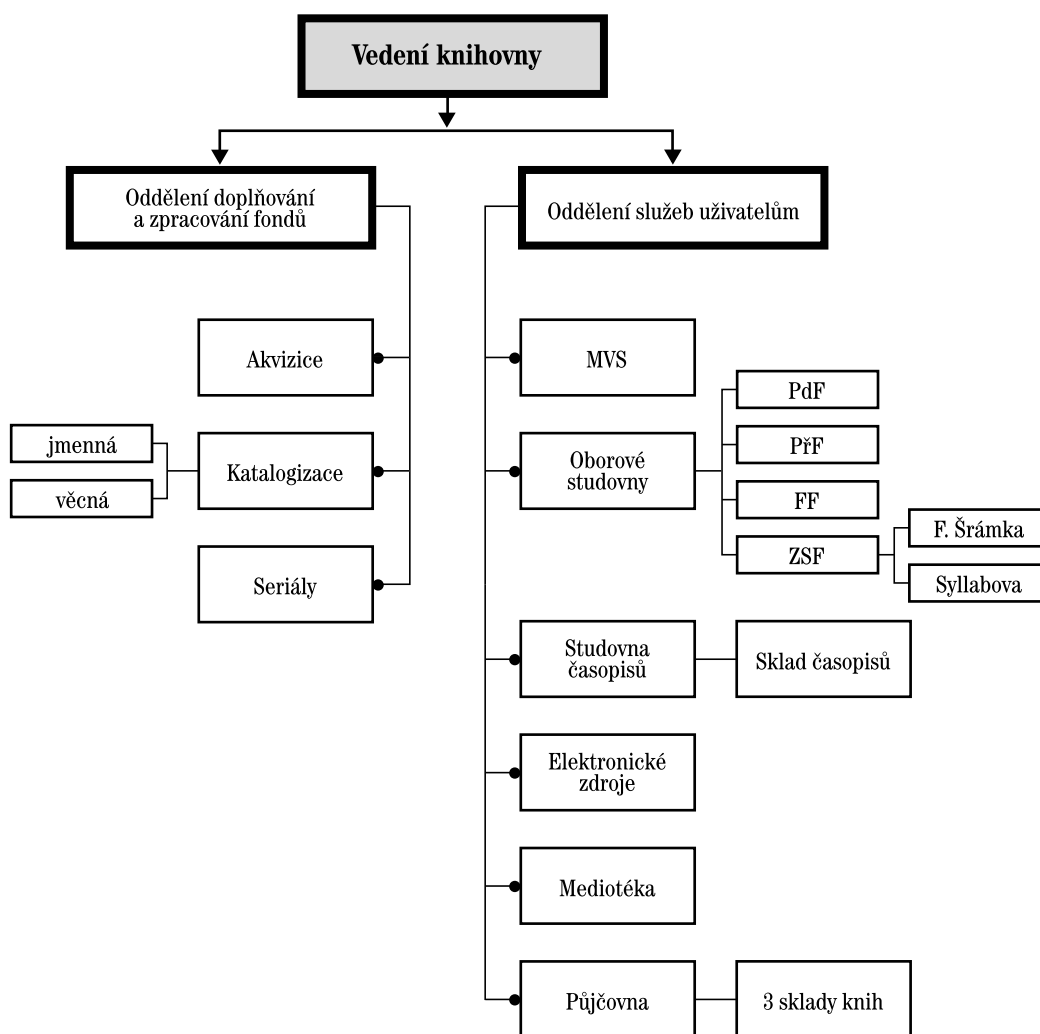
Do konce roku 2000 bylo vypracováno celkem 26 rešerší, v následujícím roce 71 s jednoznačnou převahou rešerší jednorázových nad rešersemi průběžnými.

O zhotovení rešerše je možno žádat elektronicky na předem připraveném formuláři, který je stejně jako soupis vypracovaných rešerší přístupný z webových stránek UK.

••• Tabulka č. 21: Přehled o rozmístění uživatelských počítačů a jejich určení

Pracoviště	Počet kusů	Určení počítačů, přídatná zařízení
Půjčovna	7 ks	Vyhledávání v elektronickém katalogu, prohlížení vlastních vypůjček
Mediotéka	8 ks	Práce na Internetu s možností tisku, 1 tiskárna
Studovna časopisů	1 ks	Vyhledávání v T-Series, v databázích, elektronických časopisech
Studovna PdF	4 ks	Vyhledávání na Internetu s možností tisku, 1 tiskárna, 1 skener
Studovna PřF	10 ks	Vyhledávání na Internetu s možností tisku, 1 tiskárna
Studovna FF	10 ks	Vyhledávání na Internetu s možností tisku, 1 tiskárna
Studovna ZsF	po 4 ks	Vyhledávání na Internetu s možností tisku, 1 tiskárna

••• Obr. č. 5: Současná organizační struktura UK OU

6/ ■ VĚDECKÁ, VÝZKUMNÁ A UMĚLECKÁ ČINNOST

Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

6.1. Zaměření vědecké, výzkumné a umělecké činnosti na OU

Tvůrčí činnost na univerzitě má především podobu vědecké práce, která se rozvíjí na všech čtyřech fakultách a třech ústavech. Bezvýznamná však není ani činnost umělecká, která se rozvíjí zejména na Pedagogické fakultě a nově vytvořeném Institutu pro umělecká studia. Organizačně je úsilí pracovníků zabývajících se výzkumem orientováno na řešení institucionálních záměrů, které jsou klíčovými vědeckými úkoly jednotlivých pracovišť. Z hlediska pokrytí finančních potřeb, ale i růstu prestiže ve vědeckých kruzích má rostoucí význam řešení grantových úkolů GA ČR a GA AV. Mladí pracovníci mají možnost vyzkoušet své schopnosti v Interní grantové soutěži.

Prioritní oblasti výzkumu, případně umělecké činnosti na fakultách a pracovištích OU, jsou uvedeny v kap.10.

6.2. Institucionální záměry (VZO) v roce 2001

••• *Tabulka č. 22: Financování institucionálních záměrů*

	FF	PdF	PřF	ZSF	ÚFM	ÚRS	OU celkem
Počet řešených záměrů	2	1	4	1	1	1	10
Získané prostředky (tis.Kč)	821	1 285	2 310	483	3 052	2 264	10 215
Prostředky získané v minulých letech (tis. Kč)							
2000	746	1 168	2 100	439	869	703	6 025
1999	519	814	1466	305	606	490	4 200

Institucionální (výzkumné) záměry představují hlavní zdroj financování vědy a výzkumu na OU, stejně jako na většině ostatních českých univerzit. Počet záměrů je stálý a mění se jen objem jejich financování. Dílčí etapy všech výzkumných institucionálních záměrů na OU byly úspěšně opakovány s následujícími výsledky:

- MSM 172500001 „Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání (projekt anglicko-česko-německo-ruský)". Řešitelka: Doc. PhDr. Květuše Lepilová, CSc.

Úkol řeší tým složený z 8 pracovníků (2 doc., 3 dr. a 3 odborní asistenti, doktorandi ve vědecké přípravě). Výzkumný závěr navazuje na mnohaletou badatelskou činnost s početnými publikačními výstupy v odborných periodikách. V r. 2001 publikoval řešitelský tým 49 publikací. Oponenti oceňují v řešení problematiky soudobé světové trendy i prioritu a jedinečnost úkolu v ČR v rámci evropského bádání. Zvláště byla oceněna publikační aktivita týmu, mezinárodní ohlas a perspektivnost systémového řešení i celkový přínos VZO pro rozvoj oboru.

- MSM 172500002 „Využití psychologie a dalších věd o člověku ke zkvalitnění sociálních služeb v ostravském regionu". Řešitel: Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.

Na základě vyjádření oponentů lze konstatovat vysokou aktuálnost a naléhavost řešených problémů,

.....
 dosažení vysoké kvality řešení zejména v analytické fázi s pregnantním vymezením problémových okruhů. Dosavadní průběh řešení naznačuje adekvátní odborný potenciál řešitelského souboru. Pracovníci zapojení do řešení výzkumného záměru (2 doc., 2 dr., 6 PhDr.) vydali jako výstupy z výzkumného záměru celkem 33 publikací.

- MSM 174500001 „Nové možnosti vzdělávání učitelů, vychovatelů a žáků pro učící se společnost 21. století“. Řešitelka: PhDr. Hana Lukášová, CSc.

Celkem je do řešení zapojeno 34 pedagogů tvořících pracovní týmy dle zapojených kateder (katedra pedagogiky, katedra pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání, katedra českého jazyka a literatury s didaktikou, katedra matematiky s didaktikou, katedra hudební výchovy a katedra občanské výchovy). Výstupy řešení v roce 2001 jsou: 1 monografie, 2 sborníky, 1 kapitola v monografii, 2 skripta, 43 článků ve sbornících (z toho 8 v zahraničních), 7 článků v domácích odborných časopisech a 37 přednášek na konferencích, z toho 10 v zahraničí.

V rámci řešení záměru je realizována spolupráce s 20 zahraničními pracovišti (mj. University of North London, University of Exeter), která se projevuje i v materiálech předložených jako součást závěrečné zprávy.

- MSM 173100001 „Algebraické struktury v teorii čísel“. Řešitel: Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.

Na řešení VZO se v roce 2001 podílelo 12 pracovníků katedry matematiky (3 prof., 4 doc., 2 dr., 3 Mgr.). Členové řešitelského kolektivu publikovali nebo odeslali do tisku v roce 2001 v rámci řešení VZO 25 publikací převážně v mezinárodních časopisech nebo sbornících. Dále přednesli členové řešitelského kolektivu 30 přednášek na konferencích a univerzitách (z toho 23 v zahraničí). Velmi intenzivní spolupráce se zahraničními pracovišti a ohlasy prací členů řešitelského týmu svědčí o tom, že katedra matematiky PřF OU již patří mezi mezinárodně uznávaná vědecká střediska v algebře a teorii čísel.

- MSM 173100002 „Geografické a ekologické změny prostředí a struktur průmyslových krajín (regionů)“. Řešitel: Prof. RNDr. Ing. Vladislav Kříž, DrSc.

Jedná se o obsahově velmi široký záměr, na jehož řešení se v roce 2001 podílelo 20 vědecko-pedagogických pracovníků PřF, převážně z katedry biologie a ekologie, katedry fyzické geografie a geoekologie a katedry sociální geografie a regionálního rozvoje. V roce 2001 došlo k rozšíření problematiky VZO o dílčí úkol Geoekologické aspekty geomorfologických celků v širším zázemí ostravské průmyslové oblasti.

Problematika VZO byla řešena v pěti směrech. Celkový počet publikací v roce 2001 byl 32. Nedílnou součástí řešení VZO bylo rovněž několik zpráv pro organizace státní správy.

- MSM 173100003 „Procesy na povrchu pevných látek“. Řešitel: Doc. RNDr. Dalibor Dvořák, CSc.

Na řešení VZO se v roce 2001 podílel 8členný řešitelský kolektiv z kateder fyziky a chemie (1 prof., 2 doc., 3 dr. 2 Mgr.) V roce 2001 členové řešitelského kolektivu publikovali nebo odeslali do tisku 16 článků v odborných časopisech a sbornících konferencí a přednesli 5 přednášek na mezinárodních nebo celostátních konferencích. Za perspektivní lze považovat především práce v problematice mezimolekulárních interakcí malých clusterů vzácných plynů, imobilizace iontů těžkých kovů na povrchu uhlíkatých látek a morfologie povrchu.

-
- MSM 1731100004 „Informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů, speciálně učitelů přírodních věd a technické výchovy“. Řešitelka: Doc. RNDr. Erika Mechlová, CSc.

Na řešení projektu se v roce 2001 podílelo 9 pracovníků PŘF OU a 2 pracovníci PdF OU (1 prof. 3 doc, 3 dr., 4 Mgr./ing.). V roce 2001 bylo publikováno nebo přijato k publikaci 38 příspěvků vesměs ve sbornících celostátních a mezinárodních konferencí a předneseno 12 odborných přednášek. Členové řešitelského kolektivu zorganizovali třetí ročník mezinárodní konference Information and Communication Technology in Education (Rožnov p. Radhoštěm 19. – 21. 9. 2001) a mezinárodní konferenci Computer Based Learning in Science (Brno 7. – 12. 7. 2001).

- MSM 179000001 „Slezsko a severní Morava jako specifický středoevropský region“. Řešitel: Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.

Výzkumný záměr patří k originálním badatelským záměrům a je v odborných kruzích označován jako průkopnický čin, jedinečný svým komplexním přístupem k danému tématu a také svým interdisciplinárním pojetím vědecké činnosti. Tento trend plně odpovídá současným badatelským postupům nejen v ČR, ale i v zahraničí.

Na řešení se podílejí všichni členové Ústavu a současně jsou zapojeni i pedagogové jiných kateder filozofické a pedagogické fakulty (celkem 35 pracovníků). Vedle toho se podílejí na zpracování hesel i odborníci z jiných vysokých škol (UP v Olomouci, SU v Opavě) a vědeckých i odborných pracovišť (Ústavy AV ČR, Ostravského archivu, muzea apod.). Současně pokračuje vydávání Biografického slovníku Slezska a severní Moravy ve spolupráci se členy katedry historie filozofické fakulty.

V roce 2001 členové badatelského týmu publikovali 8 knižních výstupů, a 34 studií ve sbornících, v odborných a vědeckých časopisech, účastnili se 9 vědeckých konferencí a přednesli 2 přednášky v zahraničí – včetně publikací pracovníků z jiných pracovišť.

- MSM 179000002 „Modelování složitých systémů ve fuzzy a v nejistém prostředí“. Řešitel: Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.

Výsledky třetího roku řešení VZO plně odpovídají stanoveným cílům. Řešení VZO pokračovalo v obou hlavních oblastech (1. Fuzzy logika a fuzzy modelování 2. Simulace a modelování v nejistém prostředí) a podílelo se na něm 9 pracovníků Ústavu pro výzkum a aplikace fuzzy modelování a 4 pracovníci kateder informatiky a matematiky PŘF (4 prof., 3 doc., 2 dr., 4 Mgr./ing.). Celkem publikoval řešitelský kolektiv 34 prací vesměs v mezinárodních časopisech nebo ve sbornících mezinárodních konferencí. Další 25 prací je v recenzním řízení nebo v tisku. Dále členové řešitelského kolektivu přednesli 45 přednášek na řadě evropských i mimoevropských pracovištích. Nejvýznamnějším praktickým výstupem řešení v roce 2001 bylo dokončení hlavní části software fuzzy-logického systému pro modelování a řízení LFLC 2000.

- MSM 171100001 „Zdravotní stav a fyzická zdatnost populace SM regionu ve vztahu ke způsobu života a podmínkám životního a pracovního prostředí na přelomu 20. a 21. století“. Řešitel: Doc. MUDr. Zdeněk Jiráček, CSc.

Výsledky celé první etapy jsou originální a znamenají již nyní značný přínos pro řešení závažných, celospolečensky významných zdravotně sociálních otázek a dosahují úrovně srovnatelné s výsledky renomovaných pracovišť českých i zahraničních. Přinesly nejen nové poznatky užitečné pro rozvoj vědy, ale přispěly nemalou měrou k rozšíření možností příznivého ovlivňování zdravotního stavu i životního režimu populace.

Na řešení se podíleli 4 pracovníci (2 doc., 1 MUDr., 1 ing.). Dílčí výsledky byly publikovány (celkem 20 výstupů) formou 9 přednášek na celostátních a mezinárodních akcích, 7 publikací ve sbornících a 4 publikací v českých odborných časopisech.

6.3. Zapojení v programech vědy a výzkumu

6.3.1 Účast v programech zahrnutých do CEP dle subjektů

Přehled zapojení do národních a mezinárodních programů výzkumu a vývoje podporovaných z účelových prostředků státního rozpočtu uvádí následující tabulky. V roce 2001 byl poprvé uplatněn systém finanční motivace k podávání projektů. Byl zaznamenán 40% nárůst v počtu podaných projektů do programů zahrnutých v CEP.

••• Tabulka č. 23: Národní programy

Program	LS	VS	LB	LN	LP	LI
Počet projektů	0	0	0	1	0	2
Objem finančních prostředků (tis.Kč)	0	0	0	1 537	0	0
Srovnání s rokem 2000	0	3 439	0	369	0	0

LS Resortní výzkum • VS Posílení výzkumu na VŠ • LB Rozvoj informační infrastruktury pro V+V • LN Výzkumná centra • LP Zpřístupňování výsledků V+V • LI Informační zdroje pro V+V

••• Tabulka č. 24: Mezinárodní programy

Program	OE	OC	OK	LA	ME
Počet projektů	1	1	1	0	2
Objem finančních prostředků (tis.Kč)	896	340	349	0	454
Srovnání s rokem 2000	0	330	365	0	240

OE Eureka • OC Cost • OK 5. rámcový program • LA Ingo • ME Kontakt

••• Tabulka č. 25: Další programy

Program	GA ČR	GA AV ČR	Interní programy*	Z jiných resortů	Ostatní
Počet projektů	18	4	17	1	0
Objem fin. prostředků (tis.Kč)	3677	1029	388,5	896	0
Srovnání s rokem 2000	14/5115	3/469	17/397	0	0

* Interní programy – Interní grantová soutěž OU (IGS) – projekty nejsou evidovány v CEP

Tabulky ukazují srovnání i s předchozím rokem. V mezinárodních programech zaznamenala OU v roce 2001 větší úspěchy než v roce 2000. Naopak mírný pokles byl zaznamenán u finančních prostředků z grantových projektů evidovaných v CEP. Vývoji prostředků grantů evidovaných v CEP je věnována tabulka č.26.

••• Tabulka č. 26: Objem prostředků získaných OU z grantů evidovaných v CEP

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Počet řešených projektů	24	20	22	24	26	31
NIV prostředky (tis. Kč)	4 127	6 013	6 112	7 124	8 930	8 708
Prostředky celkem (tis. Kč)	5 806	6 253	9 665	8 259	10 327	9 151

Prostředky na nespecifikovaný (institucionální) výzkum se odvíjejí od prostředků získaných v projektech evidovaných v CEP. V roce 2001 OU získala 6,5 mil. Kč, což je srovnatelné s předchozími roky. V roce 2001 více než polovinu univerzitních prostředků na nespecifikovaný výzkum získala Přírodovědecká fakulta – 3,8 mil. Kč.

••• Tabulka č. 27: Vývoj objemu získaných prostředků na nespecifikovaný výzkum

Rok	1998	1999	2000	2001
Finance (tis. Kč)	6 667	7 580	7 674	3

6.3.2 Interní grantová soutěž (IGS)

V interní grantové soutěži bylo v roce 2001 řešeno 17 projektů s celkovou dotací 388,5 tis. Kč. Řešení všech bylo úspěšně ukončeno interní oponenturou.

6.4. Účast v programu Národní výzkumná centra

OU je spolunositelem projektu „Mechanismus, ekofyziologie a biotechnologie fotosyntézy“ (LN00A141) v rámci programu MŠMT „Výzkumná centra“. Na tomto projektu, jehož nositelem je Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, dále participují týmy vědeckých pracovníků Ústavu ekologie krajiny AVČR, Mikrobiologického ústavu AVČR a Ústavu molekulární biologie AV ČR. Cílem programu centra, na jehož řešení se podílí cca 50 vědců, je integrovat výzkum fotosyntézy od úrovně molekulárních mechanismů fotosyntetických pochodů a struktur, v nichž se tyto procesy uskutečňují, přes úroveň ekofyziologie asimilačního aparátu až po úroveň fotosyntézy porostu. Skupina 6 pracovníků katedry fyziky Přírodovědecké fakulty OU pod vedením doc. RNDr. Vladimíra Špundy, CSc., se podílí na studiu vlivu globálních změn klimatu na fotosyntetický aparát vybraných rostlin (především smrku ztepilého). Výzkum je realizován v úzké spolupráci s pracovníky Ústavu ekologie krajiny AV ČR a probíhá jak v laboratorních podmínkách, tak na unikátním experimentálním pracovišti ÚEK na Bílém Kříží. V roce 2001 byly výsledky výzkumu pracovníků katedry fyziky publikovány v 8 článcích převážně v mezinárodních odborných časopisech a prezentovány na několika mezinárodních konferencích v ČR, Evropě a v USA.

6.5. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ostravská univerzita se v roce 2001 zapojila do projektů Cost, Eureka, 5. rámcového programu EU a dvou projektů Kontakt (tabulka č. 24). Jako úspěch lze označit přizvání katedry sociální práce ZSF ke spolupráci

.....
 na projektu ETSUP - Evropské centrum zdrojů pro výzkum sociální práce v rámci 5. rámcového programu Evropské komise (doba řešení: listopad 2001 - červen 2004). Cílem projektu je centralizovat a koordinovat výsledky výzkumů, které se v řadě zemí Evropy na poli sociální práce realizují, i když v různých zemích na odlišném základě.

6.6. Spolupráce s AV ČR a s resortními výzkumnými útvary a nevládním sektorem

V loňském roce byly na OU řešeny 4 projekty Grantové agentury AV ČR. Kromě toho se řada pracovníků OU podílí na řešení výzkumných úkolů AV ČR jako spolupracovníci řešitelů – jde zejména o pracovníky Přírodovědecké fakulty (katedra biologie a matematiky) a Zdravotně sociální fakulty (katedra sociální práce). Spolupráce s podnikovou sférou byla jen malého rozsahu a opírala se zejména o osobní kontakty pracovníků OU.

V roce 2001 se OU podílela na realizaci projektu Vědecko-technologického parku, a.s. Ostrava. Ve správní radě zastupoval OU doc. Dvořák a v dozorčí radě Ing. Kudela. Byl zpracován podnikatelský plán a zapojili jsme se do vytváření www stránek parku. V roce 2001 bylo rozhodnuto o navýšení základního jmění. Pokračovala spolupráce s BIC Ostrava-Vítkovice v rámci programu EUPRO. Útvar pro vědu, výzkum a zahraniční vztahy fungoval jako regionální kontaktní bod pro 5.RP (spolupráce s VŠB-TU, AGRITEX, s.r.o., Šumperk, ARR, s.r.o.).

6.7. Zapojování studentů do vědeckovýzkumných a tvůrčích uměleckých aktivit

Studenti se zapojují do tvůrčí práce nejčastěji jako pomocné vědecké síly na katedrách anebo jako asistenti řešitelů grantových projektů (GAČR a FRVŠ). Kromě toho na většině pracovišť probíhají studentské vědecké konference. Na FF OU se konaly odborné soutěže na katedře germanistiky (Cena Františka Schwarze), anglistiky, slavistiky (zvlášť polonistická a zvlášť rusistická) a historie. Na PdF to bylo na katedře těleské výchovy (kinantropologie) a hudební výchovy (mezinárodní soutěž). Na PŘF pořádaly vědeckou soutěž pro studenty katedra matematiky (Mezinárodní matematická soutěž Vojtěcha Jarníka, již se zúčastnilo asi 100 studentů ze 7 států) a sociální geografie (Den Evropy, jehož se zúčastnilo 45 studentů). Dále proběhly na PŘF OU soutěže studentské vědecké činnosti v sekcích fyzika-chemie, fyzická geografie a biologie - ekologie.

■ RESEARCH AND DEVELOPMENT

Resumé

Creative work at the University primarily takes the form of academic activities at all four faculties and two institutes. The research follows the individual specialisation at each of the faculties: social sciences and linguistics at the Faculty of Arts, natural sciences at the Faculty of Science, pedagogy at the Pedagogical Faculty and medical research at the Medical-Social Faculty. The institutes deal with applied mathematics (Institute for the Research and Application of Fuzzy Modelling) and the cultural context of the local region (Institute for Regional Studies). Another important aspect of this work is the artistic activity which is centred around the Pedagogical Faculty and the newly formed Institute for Art Studies. The organisational work of staff is focused around the fulfilling of institutional research objectives, which form the core research activities of individual departments and institutes. An important role is also played by artistic activity, which is the focus of much work at the Pedagogical Faculty and the newly formed Institute for Art Studies. The work of research staff is focused around institutional research projects, which form the key component of the individual departments' research plans. Grants from the GAČR (Czech Republic Grant Agency) and Czech Academy of Sciences grants are playing an increasing role both in providing funding and in raising the academic prestige of the University. Young members of staff have the opportunity to hone their talents in the University's internally funded grant projects.

The high-priority areas of research and artistic activity at the faculties and institutes of the University remain the same as in previous years:

Faculty of Arts

- Social-scientific analysis of regional and non-regional issues in historical and current contexts
- Research into the current needs of the region in the solution of problems of social adaptation
- Research into current communications and developmental trends in communication
- Issues of methodology and the perception of literary works

Pedagogical Faculty

- Training of teachers, educators and children for the learning society of the 21st century
- Information and communication technologies in teacher training
- Historical and aesthetic issues in regional music, musical education and graphic arts
- Artistic (both graphic and musical) activity

Faculty of Science

- Mathematical modelling and computer simulations of systems and processes
- Theoretical algebra focused on the theory of multiples and sets with applications in number theory
- Structure and behaviour of solid materials with emphasis on thermodynamics, transport phenomena, surface structures and sorption processes
- Changes in the geographical environment in border regions
- Ecological and geographical changes of the structure of industrial areas

Medical-Social Faculty

- The health and physical condition of the population in the North Moravian region in relation to lifestyle and the conditions in the living and working environment

-
- Social presentation of the social problems of clients of child and parent care departments; social representation of issues, styles and methods of social workers in these departments
  - Histo-pathology and cytology in tumour illnesses
  - Endoscopic and diagnostic methods in gastro-enterology
  - Nursing with emphasis on chronic vascular insufficiency in the lower limbs
  - Treatment methods in cardiology, oncology and abnormal metabolisms

Institute for the Research and Application of Fuzzy Modelling

- Theoretical research in fuzzy logic and fuzzy optimisation

Institute for Regional Studies

- Research into the literary tradition of Silesia and North Moravia and specific sociological and ethnic issues

Institute for Art Studies

- Artistic activity (music)

The material conditions for academic and creative artistic activity in 2001 were insufficient, and this holds in the long term perspective as well. The University covers a large part of the costs related to investment in research equipment from grants, but this source of funding was weaker in 2001 than in the past. With regard to the reduction in investment funding resulting from changes in the principles of financing applied by the Czech Republic Grant Agency (GAČR), it will not be possible in the near future for experimental research to keep pace with current dynamic developments. Basic research in the social sciences is not so adversely affected by this lack of funding, although the amount of money needed for e.g. high-quality computer equipment is increasing.

Chapter 13 details the projects financed by the Universities Development Fund, which has meant increased opportunities for research.

As yet the University has only been involved to a limited extent in international projects. 2001, however, saw a slight increase in this activity. Considerably stronger long-term collaboration exists with the various institutes of the Czech Academy of Sciences. A number of University staff are working on Academy of Sciences research projects in conjunction with research team leaders from the Academy itself, especially staff of the Faculty of Science (Departments of Biology and Mathematics) and the Medical-Social Faculty (Department of Social Work).

Department research plans remain the main source of financing research work at the University. A total of CZK 10.2 million were gained from this source across the University as a whole in 2001, as opposed to CZK 6 million in 2000 and only CZK 4.2 million the previous year. National research programmes are gradually coming to an end, and their importance in terms of funding is decreasing both in absolute terms and as a percentage of total research funds. There has also been a drop in funding from CEP-registered grants, with the University receiving CZK 9.2 million in 2001 as against CZK 10.3 million in the year 2000. This has also led to a reduction in funding for non-specified research, which totalled CZK 6.5 million for the University in 2001 (of which CZK 3.8 million went to the Pedagogical Faculty). The University's Internal Grant Programme finances 17 projects with a total of CZK 388,500, i.e. an average of CZK 22,900 for each project.

7/ ■ AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI

PhDr. Hana Srpová, CSc., doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

••• Tabulka č. 28: Průměrný přepočtený stav zaměstnanců za rok 2001 na jednotlivých fakultách a ostatních pracovištích OU

	Akademičtí pracovníci				celkem	Ostatní zaměstnanci
	profesoři	docenti	odb. asist.	asist.+lekt.		
FF	11,9	20,2	62,9	1,8	96,8	16,2
PdF	4,4	24,7	79,3	3,45	111,85	22,5
PřF	5,5	20,6	48,45	3	77,55	25
ZSF	2,78	5,82	22,38	0	30,98	13
IpUS	2	3,6	3,2	0	8,8	2
OU celkem	26,58	74,92	216,23	8,25	325,98	78,7

Průměrný počet studentů připadajících na jednoho učitele byl v roce 2001 na Ostravské univerzitě 17,0. Celorepublikový poměr u veřejných vysokých škol byl ve stejném období 14,7.

••• Tabulka č. 29: Počet externích a interních pracovníků OU

Pracovníci		Pedagogičtí pracovníci				Vědečtí pracovníci	
		profesoři	docenti	odb. asist.	asistenti		lektori
Interní	Fyz. osoby	34	86	266	7	2	8
	Přepočtení	26,58	74,92	216,23	6,8	1,45	5,4
Externí	Fyz. osoby	11	21	326	3	15	0
	Přepočtení	-	-	-	-	-	-

Vysoký počet externích pracovníků je jen zdánlivý. Je zde započten i velký počet učitelů fakultních škol a také externistů, kteří na OU působí jen krátkodobě (nebo třeba jen na 1 hodinu týdně) na základě dohody o provedení práce.

Na počet posluchačů (84) v porovnání s hudebními fakultami v ČR je z personálního hlediska poddimenzován Institut pro umělecká studia. Proto zde působí řada externistů.

••• Tabulka č. 30: Kvalifikační struktura akademických pracovníků ke dni 31. 12. 2001

	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	OU celkem
Profesoři	16	6	6	4	2	34
Z toho:						
DrSc.	8	-	3	-	-	11
CSc. a Ph.D.	8	4	3	4	-	19
Ostatní	-	2	-	-	2	4
Docenti	22	26	23	11	4	86
Z toho:						
DrSc.	-	-	-	2	-	2
CSc. a Ph.D.	20	16	23	8	-	67
Ostatní	2	10	-	1	4	17

Odb. asistenti	81	89	51	40	5	266
Z toho:						
CSc. a Ph.D	32	19	27	11	-	89
Ostatní	49	70	24	29	5	177
Asistenti + lekt.	2	4	3	-	-	9
Celkem	121	125	83	55	11	395

Celková kvalifikační struktura pracovníků na OU je relativně příznivá (i když na některých katedrách kvalifikační růst stagnuje); z celkového počtu akademických pracovníků bylo k 31. prosinci 2001 30,91 % profesorů nebo docentů.

V souladu se stavem na řadě jiných univerzit na všech fakultách percentuálně převyšuje kategorie odborný asistent (FF 65 %, PdF 71 %, PŘF 61% a ZSF 71%), jen IpUS má poněkud odlišnou strukturu akademických pracovníků: profesori 23 %, docenti 41 % a odborní asistenti 36 %.

••• *Tabulka č. 31: Věková struktura akademických pracovníků ke dni 31. 12. 2001*

	profesoři	docenti	odb. asist.	asistenti	lektori	vědečtí prac.
Do 29	-	-	51	7	-	3
30-39	-	2	61	-	-	2
40-49	3	17	80	-	1	-
50- 59	7	31	59	-	1	-
60-69	14	34	15	-	-	-
nad 70	10	2	-	-	-	-
OU celkem	34	86	266	7	2	5

Věková struktura u nejvyšších akademických hodností vyvolává obavy do budoucna - 70,1 % profesorů a 41,9 % docentů je ve věkové kategorii nad 60 let. Fakulty sice projevují snahu vychovat si vlastní vědecko-pedagogické pracovníky na pracovištích s akreditací pro doktorská studia, práva habilitace a profesorského řízení: 3 pracoviště na FF, 1 na PdF, 1 na PŘF. Přesto však značná část studentů doktorského studia z řad akademických pracovníků OU (zvl. z PdF) je v externím doktorském studiu na jiných univerzitách, což zvyšuje finanční a časové nároky na pracovníky s nejnižším platovým ohodnocením a přitom nejvyšším úvazkem. Také tím narůstá nebezpečí, že započatá doktorská studia nebudou zdárně dokončena, a konečně i nebezpečí odchodu absolventů z OU nebo z vysokého školství vůbec.

Vzhledem k nepříznivým platovým podmínkám se nedaří prostřednictvím konkurzů získat pedagogické a pedagogicko-vědecké pracovníky s hodností docent a profesor pro katedry, které potřebují věkovou i odbornostní proměnu.

••• Tabulka č. 32: Personální rozvoj pracovníků OU

Fakulta	Počet pracovníků v externích doktorských programech	Ukončilo doktorské studium	Počet nově habilitovaných		Počet nově jmenovaných profesorů	
			na OU	mimo OU	na OU	mimo OU
FF	23	5	0	0	1 ¹⁾	0
PdF	41	3	0	1	1	0
PřF	21	2	1 ¹⁾	3	0	3 ¹⁾
ZSF	16	4	0	0	0	0
ÚFM	2	0	1 ¹⁾	0	0	2 ¹⁾
ÚRS	3	1	0	0	1 ¹⁾	0
OU celkem	106	15	1	4	2	3

¹⁾ pracovník má úvazek na ústavu i na fakultě

Personální rozvoj pracovníků OU probíhá podle plánů jednotlivých pracovišť. V externím doktorandském studiu je celkem 106 asistentů OU – nejvíce na Pedagogické fakultě, na které 41 doktorandů tvoří 29,7 % pedagogů fakulty.

V roce 2001 univerzitě přibylo 5 nově habilitovaných docentů (1 na OU, 4 na jiných univerzitách, vesměs na Slovensku) a 5 profesorů (2 profesorská řízení proběhla na OU, 3 na jiných univerzitách, z toho 1 na Slovensku).

Přestože většina profesorských řízení a habilitací musí probíhat mimo OU, na většině kateder existuje již odpovídající skladba profesorů a docentů. Problémem je nedostatek mladších graduovaných odborníků.

SEZNAM OBORŮ PRO HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ A ŘÍZENÍ KE JMENOVÁNÍ PROFESOREM

Filozofická fakulta

- České a československé dějiny se zaměřením na hospodářské a sociální dějiny
- Dějiny české literatury
- Polský jazyk

Pedagogická fakulta

- Hudební teorie a pedagogika

Přírodovědecká fakulta

- Aplikovaná matematika
- Aplikovaná algebra

Zdravotně sociální fakulta

- Sociální práce

••• Tabulka č. 33: *Habilitační řízení a řízení jmenování profesorem na OU v roce 2001*

Fakulta	Počet nově habilitovaných	Počet nově jmenovaných profesorů	Počet dosud neukončených habilitací	Počet dosud neukončených jmenovacích řízení
FF	0	1	3	1
PdF	2	1	0	1
PřF	3	0	0	1
ZSF	0	0	0	0
OU celkem	5	2	3	3

Možnosti provádění habilitací a řízení ke jmenování profesorem se na OU postupně rozšiřují a využívají jich i pracovníci jiných univerzit. V roce 2001 proběhlo např. 5 habilitací (z toho 1 pracovník OU, 4 z jiných vysokých škol) a byli jmenováni 2 noví profesori, oba pracovníci OU.

■ UNIVERSITY STAFF

Resumé

The overall qualification structure of University staff is relatively satisfactory, even though qualification development is stagnating at some Departments. As of 31 December 2001, 30.91% of the total number of academic staff were Professors or Assistant Professors.

The age structure of the highest academic qualifications gives rise to unease about the future, with 70.1% of Professors and 41.9% of Assistant Professors aged over 60 years. That is why faculties are attempting to train their own research and teaching staff in Departments with accredited doctoral study programs and the authority to confer Assistant Professorships and Professorships (3 Departments at the Faculty of Arts, 1 at the Pedagogical Faculty and 1 at the Faculty of Science).

8/ ■ HODNOCENÍ ČINNOSTI

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.

8.1. Vnitřní hodnocení

Hodnocení činnosti Ostravské univerzity probíhá v souladu se zákonem č. 111/98 Sb. o vysokých školách a se Statutem Ostravské univerzity, kde problematikou hodnocení činnosti se zabývá Příloha č. 7 tohoto statutu. Obsah vnitřního hodnocení činnosti univerzity upravuje směrnice rektora č. 26/2000, která definuje subjekty pro vnitřní hodnocení, časové intervaly tohoto hodnocení a vlastní strukturu hodnocení. V souladu s touto směrnicí se vnitřní hodnocení činnosti Ostravské univerzity za rok 2001 provádělo v následujících oblastech:

- a) vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti,
- b) vysokoškolského a celoživotního vzdělávání,
- c) hospodaření a nakládání s majetkem,
- d) organizační a řídicí činností, informační zabezpečení.

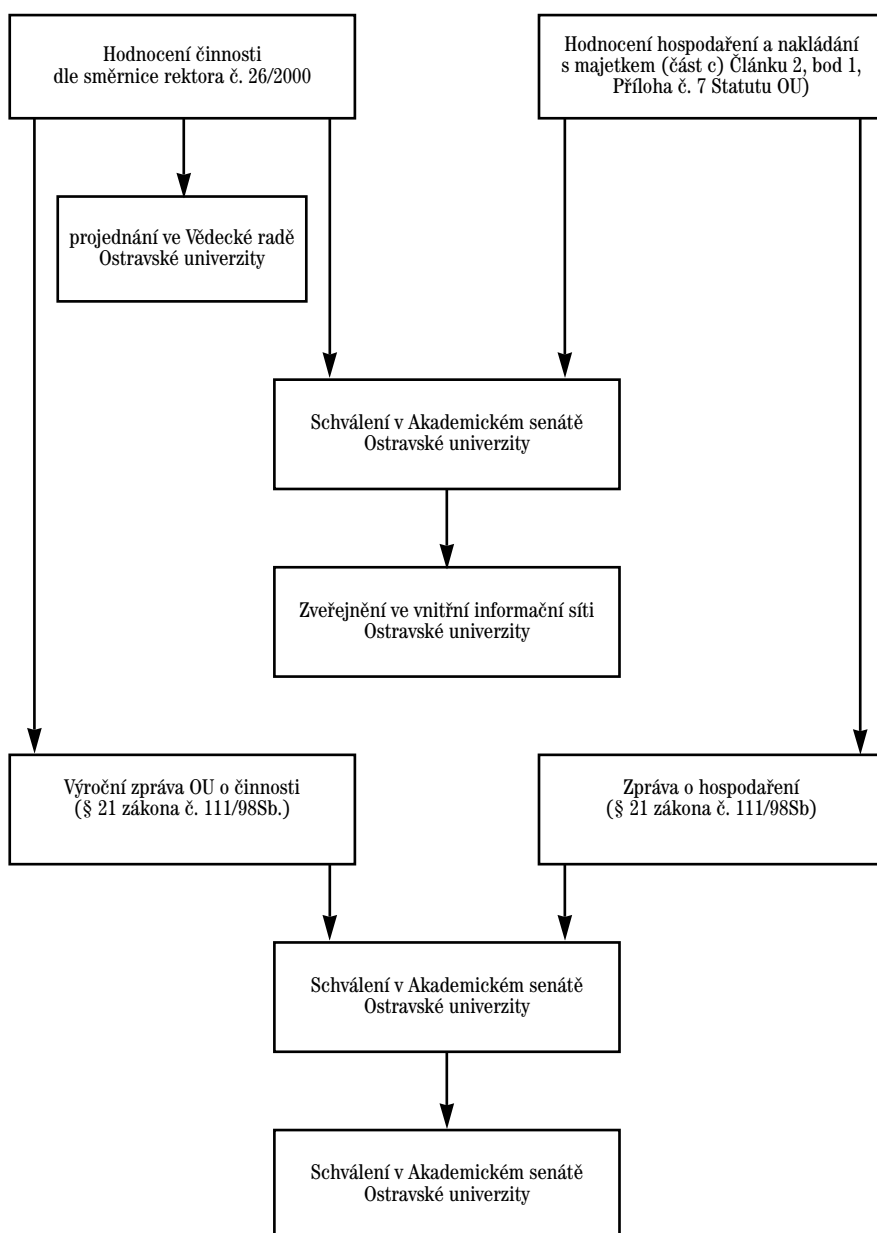
Na vnitřní hodnocení činnosti univerzity následně navazuje Výroční zpráva univerzity, která je každoročně předkládána veřejnosti. Struktura systému vnitřního hodnocení činnosti Ostravské univerzity a proces jeho schvalování a zveřejňování je uveden v následujícím grafu.

Hodnocení činnosti v roce 2001 bylo zpracováváno k termínu 31.12. 2001 a v souladu se zákonem č. 111/98 Sb. bylo předloženo ke schválení univerzitnímu Senátu a dílčí části byly projednány ve Vědecké radě Ostravské univerzity. Výsledky tohoto hodnocení jsou ve zkrácené podobě součástí této Výroční zprávy a dále Zprávy o hospodaření a nakládání s majetkem. Podrobné výsledky hodnocení v oblasti vědy a vzdělávání jsou pak zveřejněny na interních WWW stránkách Ostravské univerzity a na požádání budou zpřístupněny.

Kromě uvedeného systému hodnocení činnosti se každoročně realizuje na Ostravské univerzitě hodnocení jednotlivých fakult a ústavů, a to ve struktuře analogické hodnocení celé univerzity. Výsledky tohoto hodnocení jsou po schválení akademickými senáty jednotlivých fakult zveřejněny na internetových stránkách jednotlivých fakult. V roce 2001 probíhal systém tohoto interního hodnocení fakult mj. v kontextu příprav na reakreditaci studijních programů.

Kromě interních hodnocení se Ostravská univerzita připravuje na evaluaci externí, která by umožnila srovnání jejích studijních a vědeckých procesů a výsledků v rámci mezinárodního společenství univerzit. V roce 2002 se očekává přijetí Ostravské univerzity do Asociace evropských univerzit (EUA), což by mj. umožnilo provést kvalitní srovnání všech našich hlavních činností s evropskými standardy.

Struktura vnitřního hodnocení činností Ostravské univerzity

9/ ■ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE VE VZDĚLÁVÁNÍ

Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

9.1. Program Socrates a Leonardo

Nejvýznamnější složkou mezinárodní spolupráce OU je účast na programech Socrates-Erasmus a Leonardo. V akademickém roce 2000/2001 získala OU v rámci 38 bilaterálních smluv programu Socrates-Erasmus 90 180 EURO na mobility studentů, 32 494 EURO na mobility učitelů. Uskutečnilo se 45 výjezdů studentů (193 měsíců) a 29 učitelů (61 týdnů). U studentů došlo k 60 % nárůstu počtu výjezdů oproti ak. roku 1999/2000, u učitelů byl nárůst 40 %. Jistým problémem je malé procento plnění plánovaných výjezdů učitelů.

Na podporu zavádění Evropského systému transferu kreditů (ECTS) získala OU grant ve výši 9 700 EURO. Vzhledem k tomu, že to byl již třetí (a tedy poslední možný) rok financování, byly prostředky použity zejména na aktualizaci brožury pro přijíždějící studenty a rozšíření nabídky předmětů vyučovaných v cizích jazycích. Součástí grantu bylo i financování návštěvy ECTS poradce (J. Reilly, 17-18. 5. 01). Návštěva byla zaměřena na řešení problémů spojených s převody a uznáváním kreditů. Celková získaná částka v rámci institucionální smlouvy: 148 373 EURO.

••• *Tabulka č. 34: Zapojení Ostravské univerzity v programech EU pro vzdělávání a přípravu na povolání*

Program	Sokrates -			Sokrates		
	Erasmus	Comenius	Grundtvig	Lingua	Minerva	Leonardo
Počet projektů	4	0	1	1	0	3
Počet vyslaných studentů	57	0	0	0	0	0
Počet přijatých studentů	0	0	0	0	0	0
Počet vyslaných ak. prac.	33	1	0	0	0	4
Počet přijatých ak. prac.	6	0	0	0	0	0

••• *Tabulka č. 35: Ostatní programy*

Program	Ceepus	Aktion	Ostatní
Počet projektů	2	2	4
Počet vyslaných studentů	5	0	0
Počet přijatých studentů	3	0	0
Počet vyslaných akademických pracovníků	6	0	6
Počet přijatých akademických pracovníků	2	1	0

••• *Tabulka č. 36: Další studijní pobyty v zahraničí*

Program	Vládní stipendia	Přímá meziuniverzitní spolupráce	
		v Evropě	mimo Evropu
Počet vyslaných studentů	5	59	8
Počet přijatých studentů	2	5	5
Počet vyslaných akademických pracovníků	1	120	3
Počet přijatých akademických pracovníků	0	22	1

9.2. Výjezdy do zahraničí (mobility studentů a profesorů)

V roce se na OU uskutečnilo celkem 188 krátko- i dlouhodobých výjezdů pracovníků do zahraničí. Neaktivnější v tom byla FF: 103 výjezdů, každý průměrně na 8,2 dne. Cílovými zeměmi byly převážně sousední země Evropy, ale uskutečnily se kontakty i s USA, Japonskem a Ruskem. Nejčastější kontakty se zahraničím vykazovali pracovníci Ústavu výzkumu a aplikace fuzzy modelování, jichž v roce 2001 vycestovalo 78 %. Je to dáno tím, že jde o špičkové vědecké pracoviště. Z „klasických“ fakult vyjžděli nejčastěji pracovníci Přírodovědecké a Filozofické fakulty (v obou případech zhruba 50 %). Menší aktivitu v této oblasti vykazovala Pedagogická a Zdravotně sociální fakulta. Součástí studijních cest jsou v rostoucí míře přednášky pracovníků OU na zahraničních univerzitách nebo aktivní účast na vědeckých konferencích konaných v zahraničí. Na Přírodovědecké fakultě je tento typ výjezdů pravidlem. Studentů vyjždí z OU stále relativně málo - nejvíce opět z FF OU (104 výjezdů).

••• Tabulka č. 37a: Přehled zahraničních výjezdů studentů

	FF	PdF	PřF	ZSF	OU
Počet vyslaných studentů v rámci programu Erasmus	37	7	7	6	57
% vyjíždějících studentů fakulty	3,0	0,5	0,7	1,0	1,3
Počet vyslaných studentů v rámci jiných programů	67	41	2	0	110
% vyjíždějících studentů fakulty	5,0	2,9	0,2	0	2,7
Průměrná délka pobytu studenta v zahraničí (ve dnech)	62	90	120	90	78
Počet přijatých studentů ze zahraničí	10	0	0	0	10
Průměrná délka pobytu zahraničního studenta na OU	16,5	0	0	0	16,5

••• Tabulka č. 37b: Přehled zapojení do zahraniční spolupráce učitelů

	FF	PdF	PřF	ZSF	ÚFM	ÚRS	OU
Krátkodobé studijní pobyty (do 10 dnů)	82	8	5	9	18	3 ¹⁾	122
Počet dnů v zahr. celk.	295	41	22	50	120	12 ¹⁾	1 028
Dlouhodobé stud. pobyty (nad 10 dnů)	21	1	40	0	4	1	66
Počet dnů v zahr. celk.	551	40	708	0	120	12 ¹⁾	1 419
% vyjíždějících pedagogů	49	7	51	16	78	40	48
Aktivní účast na konferenci v zahraničí	31	29	56	10	12	3 ¹⁾	138
Zahraníční hostující profesori (počet)	13	24	19	6	1	0	63
Délka pobytu zahr. prof. na OU (počet dnů)	101	85	117	23	5	0	331

1) vyjíždějící pedagogové ÚRS jsou současně započítáni i ve výjezdech FF

••• Tabulka č. 38: Přehled dohod mezi Ostravskou univerzitou a zahraničními vysokými školami

Vysoká škola v zahraničí	Adresa	Datum podpisu	Platnost
Univerzita Mateja Bela www.umb.sk	Národná ulica 12, 974 01 Banská Bystrica Slovensko	3.2.1994	Neurčito
Uniwersytet Śląski, www.us.edu.pl	ul. Bankowa 12, 40-007 Katowice, Polska	11.3.1996	Neurčito
Uniwersytet Opolski, www.uni.opole.pl	ul. Oleska 48, 45-052 Opole, Polska	30.10.1997	31.12.2003
Univerzita Konštantína Filozofa, www.ukf.sk	Trieda A. Hlinku 1, 949 01 Nitra, Slovensko	24. 5. 2000	Neurčito
Université Paul Valéry, www.univ-montp3.fr	Route de Mende, 34199 Montpellier Cedex 5, France	17.3.1994	Neurčito
Universität Erfurt, www.uni-erfurt.de	Nordhäuser Str. 63, 99089 Erfurt, Deutschland	24.1.2002	24.1.2007
Univerza v Mariboru, www.uni-mb.si	Krekova ul. 2, 62000 Maribor, Slovenia	4.6.1997	Neurčito
Eszterházy Károly Főiskola, www.ektf.hu	Eszterházy tér 1, 3300 Eger, Magyarország	11.11.1994	Neurčito
Vilniaus universitetas, www.vu.lt	Universiteto 3, 2734 Vilnius, Lietuva	11.11.1994	Neurčito
Högskolan i Jönköping, www.hj.se	P. O. Box 1026, S-551 11 Jönköping, Sverige	17.10.1996	Neurčito
Kuopion Yliopisto, www.uku.fi	P.O.B. 1627, FIN-70211 Kuopio, Suomi	12.12.1991	2.12.2002
Uniwersytet im. A. Mickiewicza www.amu.edu.pl	Ul. H. Wieniawskiego 1, 61-712 Poznań, Polska	30.4.1998	Neurčito
Lvivskij Nacionalnyj Universitet im. Ivana Franka, www.franko.lviv.ua	I, Universitetska ul., 290602 Lviv, Ukrajina	24.9.1998	24.9.2003
The State University of New York College at Cortland, www.cortland.edu	SUNY Cortland, P.O.Box 2000 Cortland, NY 13045-0900, U.S.A.	21.10.1999	21.10.2004

■ INTERNATIONAL LINKS IN RESEARCH AND DEVELOPMENT Resumé

Financially the best supported international links for the University are in the framework of the Socrates-Erasmus and Leonardo programmes. In the academic year 2000-2001 the University participated in 38 bilateral agreements within the Socrates-Erasmus programme, receiving EUR 90,180 for student mobility and EUR 32,494 for staff mobility. There were 45 student visits abroad (a total of 193 months) and 29 staff visits (60 weeks). There was a 60% increase in student mobility against the academic year 1999-2000, and a 40% increase in staff mobility. 6 lecturers from abroad visited the University as part of this programme.

Government grants funded trips abroad for 5 Ostrava students, and 2 students from abroad participated in visits to the University. One member of the University's staff took part in a visit abroad funded by a government grant.

The University is only involved in other international research and development programmes to a limited extent. In 2001 there were 8 such programmes (including 2 CEEPUS programmes and 2 Aktion programmes), involving 5 students and 12 members of staff. As part of these programmes, 3 students and 3 members of staff from partner universities abroad also visited Ostrava.

The largest percentage of foreign exchange visits takes place within the framework of direct collaboration with individual universities on the basis of mutual contracts with the University of Ostrava. The University's contractual partners are: Uniwersytet Śląski - Katowice, Uniwersytet Opolski – Opole, Uniwersytet im. A. Mickiewicza – Poznań (Poland); Univerzita Mateja Bela - Banská Bystrica, Univerzita Konštantína Filozofa – Nitra (Slovakia); Universität Erfurt (Germany); Université Paul Valéry – Montpellier (France); Univerza v Mariboru (Slovenia); Eszterházy Károly Főiskola – Eger (Hungary); Vilniaus universitetas – Vilnius (Lithuania); Högskolan i Jönköping (Sweden); Kuopion Yliopisto – Kuopio (Finland); Lvivskiy Nacionalnyy Universitet im. Ivana Franka – Lviv (Ukraine); and the State University of New York College at Cortland (USA).

A total of 67 students took part in visits and study courses abroad as a result of the University's contacts with these partners (59 in Europe and 8 outside Europe), in addition to 123 staff (120 in Europe and 3 elsewhere). The University of Ostrava welcomed 10 students from abroad (5 from Europe) and 23 staff (22 from Europe).

A particular success is the invitation of the Department of Social Work at the Medical-Social Faculty to join the ETSUP project at the European Centre for the Research of Social Work, part of the 5th European Commission framework programme (November 2001 – June 2004). The aim of the project is to centralise and coordinate the results of research into social work being carried out in a number of European countries, even though the basis of the research varies from country to country.

Of a total of 188 long- and short-term study trips abroad made by University staff, the majority were made by the Faculty of Arts, with 103 visits involving approximately 50% of the Faculty's staff and averaging 8.2 visits daily. The most visits to foreign partners in relative terms were made by the Institute of Fuzzy Modelling, a world-class research institute 78% of whose staff made study visits or attended conferences abroad during 2001. A particularly positive trend is the growing number of lecture tours and conference appearances abroad made by University staff. These types of visits have become the rule at the Faculty of Science in particular.

Despite the continuing increase in the number of students participating in study trips abroad, still relatively few students have this opportunity (a mere 4% of all students of the University). A large number of students have dealt with the limited availability of University-organised study visits by making their own private visits and working abroad.

Filozofická fakulta

Faculty of Arts

Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.
děkanka

Doc. PhDr. Tomáš Krejčík, CSc.

PaedDr. Iva Málková, Ph.D.

Prof. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc. (do 31. 8. 2001)

Mgr. Martin Pobořil (od 1. 9. 2001)

proděkani

PhDr. Oldřich Kramoliš, CSc.

předseda Akademického senátu FF

PaedDr. Jaroslav Kozelský

tajemník

adresa: Reální 5, 701 03 Ostrava 1

tel.: 069/611 3121, fax: 069/611 30 09

10/ ■ ČINNOST FAKULT A DALŠÍCH SOUČÁSTÍ OU

10.1. FILOZOFICKÁ FAKULTA

10.1.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.1.2 Seznam kateder a pracovišť

Katedra anglistiky a amerikanistiky s oddělením aplikované filologie

Katedra českého jazyka

Katedra české literatury, literární vědy a dějin umění

Katedra filozofie

Katedra germanistiky s oddělením aplikované filologie

Katedra historie

Katedra psychologie a sociální práce

Katedra psychologie výchovy a vzdělávání (od 1.12. 2001)

Katedra romanistiky

- oddělení francouzštiny

- oddělení španělštiny

Katedra slavistiky

- oddělení polonistiky

- oddělení rusistiky

- Ústav pro výzkum polského etnika

10.1.3 Kvalifikační a věková struktura pedagogického sboru

••• *Tabulka č. 39: Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru*

	Profesoři	Docenti	OA	A	Celkem
Do 29 let	-	-	22	2	24
30 – 39	-	-	20	-	20
40 – 49	-	4	19	-	23
50 – 59	3	8	14	-	25
60 – 69	7	9	6	-	22
Nad 70 let	6	1	-	-	7
Celkem	16	22	81	2	121

10.1.4 Akreditované studijní programy a obory

••• Tabulka č. 40: Seznam akreditovaných studijních programů a oborů

KKOV	Název programu	Název studijního oboru	Standardní doba studia v rocích		
			Bc.	Mgr.	Ph.D.
7105R	Historické vědy	Historie	3		
7105T	Historické vědy	Historie		5	
7105V	Historické vědy	Hospodářské a sociální dějiny			3
6731R	Sociální politika a sociální práce	Poradenství v sociální práci	3		
6731T	Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s poradenským zaměřením		5	
6731T	Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s poradenským zaměřením		2	
7310R	Filologie	Angličtina pro hospodářskou sféru a cestovní ruch	3		
7310R	Filologie	Němčina pro hospodářskou sféru a cestovní ruch	3		
7310R	Filologie	Španělština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch	3		
7310R	Filologie	Ruština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch	3		
7310R	Filologie	Český jazyk a literatura	3		
7310T	Filologie	Český jazyk a literatura		2	
7310T	Filologie	Polský jazyk		5	
7310V	Filologie	Polský jazyk			3
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství historie pro 2. st. ZŠ		4	
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství polského jazyka pro 2. st. ZŠ		4	
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství anglického jazyka pro 2. st. ZŠ		4	
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství ruského jazyka pro 2. st. ZŠ		4	
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství německého jazyka pro 2. st. ZŠ		4	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství českého jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství českého jazyka se žurnalist. zaměřením pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství českého jazyka s literárněvědným zaměřením pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství anglického jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství německého jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství francouzského jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství polského jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství španělského jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství ruského jazyka		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství historie pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství základů společenských věd pro SŠ		5	
8106R	Teorie a dějiny literatury	Literární věda a dokumentace literatury	3		
8106V	Teorie a dějiny literatury	Teorie a dějiny české literatury			3
8109R	Obecná teorie a dějiny umění a kultury	Dějiny umění a péče o kulturní dědictví	3		

10.1.5 Celoživotní vzdělávání

PŘEHLED REALIZOVANÝCH AKTIVIT V CELOŽIVOTNÍM VZDĚLÁVÁNÍ VČETNĚ POČTŮ FREKVENTANTŮ

Odborné kurzy:

Nostrifikační zkoušky z českého jazyka – 8

Čeština pro cizince (Úřad práce) – 25

Čeština pro cizince (samoplátci) - 10

Výchovné poradenství:

Výchovní poradci 1.r. –17

Výchovní poradci 2.r. – 16

Výchovní poradci absolventi – 25

Přípravné kurzy:

Kurz historie – 103

Kurz němčiny - 114

Kurz ruštiny – 20

Univerzita třetího věku – 174

Celkem: 512

10.1.6 Zaměření badatelské činnosti

Pracoviště	Základní směr vědecké činnosti
Katedra českého jazyka	Výzkum v oblasti slezských nářečí Výzkum v rámci záměru na přípravu encyklopedie Slezska a severní Moravy Výzkum textové lingvistiky Onomastický výzkum Výzkum sociolektů, církevního slangu, vojenského slangu Vývoj spojovacích prostředků v českém jazyce Výzkum jazyka a stylu reklamy a české žurnalistiky Výzkum mluveného jazyka Výzkum dvojjazyčnosti a diglosie Výzkum persvazivní funkce jazyka
Katedra české literatury, literární vědy a dějin umění	Dějiny české literatury 19. a 20. století Starší česká literatura Česká literatura a její souvislosti s vývojovými tendencemi literatury světové Problematika literatury pro mládež Regionální aspekty literární tvorby. Literárněvědné metody a jejich aplikace na liter. dílo, literární semiotika

Pracoviště	Základní směr vědecké činnosti
	Dějiny moderního umění a jeho regionální aspekty Sociologické problémy moderní literatury
Katedra slavistiky odd. polonistiky	Jazyková konfrontace polštiny a češtiny Dějiny polského jazyka na Těšínsku Problémy výuky žáků v dvojjazyčném prostředí polsko-českém Problematika překladů vlastních jmen a názvů v polštině a v češtině Výzkum národnostní politiky
Katedra slavistiky odd. rusistiky	Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání (česko-anglicko-německo-ruský projekt) Recepce uměleckého textu v originále a překladu a literárněvědná metodologie Umění interpretace (Filologická hermeneutika) Západ a Východ – tradice a současnost
Ústav polského etnika	Multidisciplinární výzkum polské menšiny v České republice (zejména v oborech sociologie, jazykověda, historie, folkloristika a demografie) a obecné zákonitosti etnických procesů v národnostně smíšených oblastech, frazeologický slovník česko-polský a polsko-český (grant GAČR)
Katedra historie	Biografický slovník Slezska a severní Moravy Hospodářské, sociální a politické důsledky industrializačního procesu v 19. a 20. století Populační vývoj Moravy a Slezska v předstatistickém a statistickém období Úloha výuky historie při vytváření obrazu sousedních národů Výzkum vývoje romského obyvatelstva na Ostravsku po r.1945 Židovské obyvatelstvo Moravy v 18., 19. a ve 20. století Výzkum „Nové šlechty“ na Moravě a ve Slezsku v 19. století
Katedra anglistiky	Teorie a praktické dopady idiomatičnosti Pragmalingvistika Moderní anglický jazyk Translatologie Metodika výuky angličtiny Restaurační drama Americká holocaustová literatura
Katedra germanistiky	Srovnávací jazykověda Židovská publicistika a literatura v ČSR 1918—1938 psaná německy Narativní text ve výuce cizích jazyků Výzkum rané nové němčiny se zaměřením na odbornou prózu a úřední němčinu Švýcarská současná literatura Slezská sudetoněmecká literatura let 1918-1938
Katedra romanistiky	Románská a srovnávací jazykověda Současný francouzský jazyk

Pracoviště	Základní směr vědecké činnosti
Katedra romanistiky	Francouzština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch Francouzská literatura Současný španělský jazyk Španělština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch Překladařství odborné a umělecké literatury Tlumočnictví Literatura Španělska a Lat. Ameriky
Katedra psychologie a sociální práce	Problematika prevence drogových závislostí Uplatnění absolventů VŠ v praxi Sociálně demografická analýza města Ostravy Dislokace sociálních složek v rámci Ostravy Psychická zátěž v pomáhajících profesích Specifické poruchy učení a chování
Katedra filozofie	Sociologie regionálních sdělovacích prostředků Nová náboženská hnutí Politická filozofie v kontextu postmoderny Současná interpretace Sokratovy filozofie Feministická filozofie
Katedra psychologie výchovy a vzdělávání	Využití psychologie a dalších sociálních věd ke zkvalitnění výchovy a vzdělávání sociálních služeb v ostravském regionu Nové možnosti vzdělávání učitelů, vychovatelů a žáků pro učící se společnost 21. století Zátěžové aspekty učitelské profese Oběti trestných činů domácího násilí Psychologie zdraví a podpora zdraví učitelů a soc. pracovníků

10.1.7 Publikační činnost

••• Tabulka č. 41: Přehled publikační činnosti pedagogů FF v roce 2001 dle kateder

Katedra	Stati		Mono-grafie	Skripta a učebnice		Recenze	Články	Redakce	Překlady edice	Biogram	Scénáře
	Domácí	zahr.		autor	spoluaut						
AaA	3	5				3	4	3	3		
ČJ	12	5	2		4	1	15	1			
ČL	21		1			8		3			33
Fil.			2	2			13				12
Ger	8		3		1		26				
His	19	6	3			5	11	3			32
PaSP	26		1	1		2					1
PvaV	5	1		2			1				
Rom	11	7				2	27	2			
Pol.			3				22				
Rus.	22	4	3	1		5		3			
Celkem	127	28	18	6	5	26	119	15	3		78

10.1.8 Ediční činnost

Monografie

- SIWEK, Tadeusz – KAŇOK, Jaromír : Vědomí slezské identity v mentální mapě – spis OU č. 136/2000 98 s. (grant č. 403/98/0642)
- RUDINCOVÁ, Blažena: Typy pojmenování v současné ruštině - spis č.137/2001 – 210 s.
- KALNICKÁ, Zdeňka: Aesthetics of the Four Elements - 415 s. edice Univerzum
- RACLAVSKÁ, Jana: Dějiny polského jazyka na Těšínsku do roku 1848. Spis OU č. 139/2001 – 180 s.
- BOGOCZOVÁ, Irena: Typologicky relevantní rozdíly. Spis OU č. 140/2001, 210 s.
- Autorský kol.:Biografický slovník Slezska a SM č. 14 – věd. red. Milan Myška – výk. red. L. Dokoupil – 145 s. (93350/6201/1620)

Bibliografie

- MAZUREK, Jan: Oslavy jubilejního Smetanova roku 1924 na Ostravsku. 62 s.
- Bibliografie Jiří Urbanec 1960 – 2001, red. Libor Martínek, 40 s.

Sborníky

- Germanistisches Jahrbuch Ostrava/Erfurt č. 6/spis 194/2000, sborník OU č.194/2000, 200 s.
- Władysław Stanisław Reymont - tradice-současnost- recepcce – sborník OU č. 197/2001 z mezinárodní vědecké konference – věd. red. Balowski, Raclavská, 202 s.
- Aspekte der Textgestaltung - sborník z mezinárodní vědecké konference, sborník č.198/2001, 500 s.
- Český jazyk a literatura na sklonku XX. století – sborník z česko-polské konference - věd. red. Mieczysław Balowski, Jiří Svoboda, 408 s.
- Naše a cizí v internetnické jazykové komunikaci – sborník z mezinárodní vědecké konference, 326 s.
- Příspěvky k bádání v oboru rusistika – sborník z II. mezinárodní studentské konference, 148s.

Skripta

- DAVIDOVÁ, Dana – BOGOCZOVÁ,Irena : Cvičení a texty ke studiu základů slovanské filologie, 69 s.
- LEPILOVÁ, Květuše: Řečová komunikace. FF OU, 150 s.
- HALÁSKOVÁ, Renáta: Trh práce a politika zaměstnanosti. FF OU , 93 s.
- DEMLOVÁ – HUBÁČEK – JANDOVÁ – KREMZEROVÁ – SRPOVÁ : Praktická cvičení z českého jazyka, FF OU 186 s.

FACULTY OF ARTS / Resumé

Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.
Dean

Doc. PhDr. Tomáš Krejčík, CSc.
PaedDr. Iva Málková, Dr.
Prof. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc. (till 31.8. 2001)
Mgr. Martin Pobořil (from 1.9. 2001)
Vice-Deans

PhDr. Oldřich Kramoliš, CSc.
Chairman, Academic Senate

PaedDr. Jaroslav Kozelský
Faculty Secretary

In 2001 the University of Ostrava and its Faculty of Arts celebrated its 10th anniversary. The Faculty of Arts commemorated the anniversary with a number of conferences and events at which the results of the work of its staff were presented. As part of this event the Faculty published a bibliography of the work of its teachers from 1991. 2001 was not only a year of celebrations, but also a year in which the Faculty submitted materials to the Ministry of Education, Youth and Sports for accreditation. This demanding process, which will continue in the following year, often required the extension and re-working of accreditation materials according to the demands of the Accreditation Committee. Of the seven degree programmes - including 37 study subjects - which were prepared by the Faculty for re-accreditation (Philology, History, Primary School Teaching, Secondary School Teaching, Social Politics and Social Work, General Theory and History of Art and Culture, Theory and History of Literature), six degree programmes were re-accredited. In the case of the degree programme in General Theory and History of Art and Culture (the Bachelor subject History of Art and Care of Heritage Sites) the accreditation was subject to limitations. For this reason the Faculty will concentrate in the coming year on the preparation of a new study subject (History of Art and Care of Heritage Sites), which – in the spirit of the Bologna Agreement – will be a Bachelor degree with the option of follow-on Master's study. During 2001 the Faculty has re-worked 5 vocational Bachelor study subjects according to the directions of the Accreditation Committee (Polish, Russian, English, German and Spanish for Business), extended 3 Master's teaching subjects, and moved 1 Bachelor subject into a new degree programme. The materials will be presented to the Accreditation Committee for evaluation. During accreditation the committee for philological subjects changed the conditions for the running of combined forms of study, which brought increased demands from the Accreditation Committee for e-learning and multimedia teaching in combined study. For this reason the combined form of study of language subjects for business was not accredited, and in 2002 the Faculty will concentrate on the preparation of e-learning support for teaching. Other new subjects which the Faculty prepared for accreditation in response to the Bologna Agreement were successfully accredited: a Bachelor degree in Czech Language and Literature, and two related Master's degrees in Czech Language and Literature and in Social Work with Counselling (in both day study and combined forms).

2001 saw the successful development of 3 doctoral study subjects (Economic and Social History, History of Czech Literature, and Polish Language), which over the course of the year trained 40 students (12 from the Faculty and 28 external students). The Faculty also used its right to confer Assistant Professorships and full Professorships in three subjects, with the inauguration of one Professor and one Assistant Professor.

In order to strengthen student mobility in line with the EU Socrates-Erasmus programme the Faculty, in conjunction with the other faculties of Ostrava University, published informational materials for students from abroad detailing the University's offer of courses in English.

As part of the effort to increase the quality of the teaching of psychology for teachers, demanding negotiations within the University led to the formation of a new department at the Faculty of Arts which is charged with teaching this part of the psychological and pedagogical training of future teachers studying at the University. The efforts of the new Department of Pedagogical Psychology were devoted to the standardisation of the content of the course across all faculties, to the organisational management of the coordination of this teaching, and to a project aiming to further develop this essential element of the training of future teachers at all faculties of the University.

During 2001 the management of the Faculty paid particular attention to the overall evaluation of the credit system and to improvements in the quality of the system. The accreditation process gave rise to a number of important observations enabling the quality of individual departments to be further increased.

Teaching at the Faculty in 2001 (and also for students of other faculties who are provided by the Faculty of Arts with the subjects known as the 'common basis', practical foreign languages and other compulsory-optional and fully optional subjects) was carried out by 121 teachers employed by the Faculty including 5 foreign language native speaker lecturers. Of these teachers, 16 were professors, 22 assistant professors, 32 doctoral assistants, 49 non-doctoral assistants, 2 other assistants and 36 external employees. The Faculty also employed 17 economic and administrative staff.

Of 2,762 applicants for study, 368 were enrolled in the first year in the academic year 2001 – 2002. 2001 saw a total of 1,240 students at the Faculty in 5 Bachelor programmes, 2 Master's teaching programmes, 3 Master's non-teaching programmes, 1 extension and 3 doctoral programmes. The Faculty prepared another two-year cycle of the University of the Third Age entitled 'Social Sciences and Culture at the Turn of the New Millennium', which had a total of 174 students.

Emphasis was placed on the development of independent research work among students and the professional growth of teachers. 339 students took part in the now traditional student conferences in 2001. The quality of the qualification structure of the Faculty was also improved: the number of professors and doctors increased. The advanced average age of professors and assistant professors still remains a problem, however. 6 GAČR and 2 FRVŠ grant programmes were worked on, alongside 2 programmes within the MŠMT development scheme. 13 GAČR projects were submitted during 2001, along with 15 FRVŠ projects, 7 MŠMT development projects and 3 other grants (Ostrava City Council grants). Work

.....

continued on two long-term Faculty research objectives: Use of psychology and other social sciences in improving the quality of social services in the Ostrava region (coordinator: doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.) and Foreign-language communication (coordinator: doc. PhDr. Květuše Lepilová, CSc.). Faculty staff worked on the University research objective Silesia and North Moravia as a specific Central European region (coordinator: prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.). The amount of grants worked on by Faculty staff during 2001 considerably increased, which is a positive trend.

The Faculty's publication activities focused on the publishing of original academic studies, conference volumes, study materials and bibliographies. Of the 26 works which were prepared for publication the Faculty published only 20 due to lack of finances. The Faculty's teachers published a total of 21 monographs in the Czech Republic and abroad, and 113 articles in journals and conference volumes both domestic and international.

Over the course of 2001 the Faculty's staff took part in 103 journeys abroad, and 31 teachers participated in conferences, symposiums and seminars abroad. 13 visiting professors from abroad lectured at the Faculty and a further 4 came here as part of the Socrates-Erasmus programme. Within this programme 37 Faculty students travelled abroad and a further 5 took part in study visits funded by government grants at foreign universities, and 62 students travelled as part of direct inter-university and inter-faculty cooperation agreements. The Faculty played host to 10 foreign students on short-term study visits and 2 on long-term visits. Two doctoral candidates from abroad are studying at the Faculty.

As well as cooperation with foreign universities within the framework of university contracts, the Faculty also used agreements with three other universities in Poland, Russia and Slovakia.

STUDY SUBJECTS

Bachelor Degrees

- History of Art and Care of Heritage Sites
- English for Business and Tourism
- German for Business and Tourism
- Russian for Business and Tourism
- Spanish for Business and Tourism
- Social Work with Professional Counselling
- Czech Language and Literature

Master's Degrees

- English, German, History, Polish and Russian - for Primary School (2nd Level) Teachers
- Czech, History, French, German, Polish, English, Spanish, Basics of Social Sciences, Single-Subject Czech with Journalism or Literary-Critical Specialisation, Russian - for Secondary School Teachers
- History
- Polish Studies
- Social Work with Emphasis on Counselling (five-year and two-year extension)

-
- Czech Language and Literature (Master's extension)

Doctoral Degrees

- Economic and Social History
- Polish Language
- History of Czech Literature

DEPARTMENTS AND INSTITUTES AT THE FACULTY

Department of English and American Studies with Applied Philology Section

Department of Czech Language

Department of Czech Literature, Literary Theory and Art History

Department of Philosophy

Department of German Studies with Applied Philology Section

Department of History

Department of Psychology and Social Work

Department of Pedagogical Psychology

Department of Romance Languages - French Section

- Spanish Section

Department of Slavonic Studies - Polish Section

- Russian Section

- Institute for Polish Ethnic Studies

Pedagogická fakulta

Pedagogical Faculty

Doc. PhDr. Zbyněk Janáček
děkan

PaedDr. Petr Franiok, Ph.D.
PhDr. Eva Höflerová, Ph.D.
PhDr. Diana Svobodová, Ph.D.
proděkani

Doc. RNDr. Milan Votava, CSc.
předseda Akademického senátu

Ing. Jana Poloková
tajemník

adresa: Dvořákova 7, 701 03 Ostrava 1,
tel.: 069/6160 151, fax: 069/21 57 66

10.2. PEDAGOGICKÁ FAKULTA

10.2.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.2.2 Seznam kateder a pracovišť PdF OU

Katedra pedagogiky

Katedra speciální pedagogiky (od 1. července 2001)

Katedra pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání

Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou

Katedra matematiky s didaktikou

Katedra občanské výchovy

Katedra křesťanské výchovy

Katedra hudební výchovy

Katedra umělecko-pedagogická – hudební obor (od 1. října 2001 Institut pro umělecká studia OU)

Katedra výtvarné výchovy

Katedra výtvarné tvorby

Katedra tělesné výchovy

Katedra technické a pracovní výchovy

Katedra informačních a komunikačních technologií

Centrum dalšího vzdělávání

Kabinet pedagogické praxe

10.2.3 Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru

••• *Tabulka č. 41: Věková struktura akademických pracovníků PdF OU k 31.12.2001*

Kategorie / věk	Profesoři	Docenti	Odb. as.	Asistenti	Lektoři	Věd. prac.
Do 29 let	-	-	17	2	-	-
30-39 let	-	-	17	-	-	-
40-49 let	-	7	30	-	1	-
50-59 let	-	9	22	-	1	-
60-69 let	3	10	3	-	-	-
nad 70 let	3	-	-	-	-	-
PdF OU	6	26	89	2	2	-

10.2.4 Akreditované studijní programy a obory

••• Tabulka č. 42: Seznam akreditovaných programů a oborů na PedF

KKOV	Název programu	Název studijního oboru	Standardní doba studia v rocích		
			Bc.	Mgr.	Ph.D.
7501 R	Pedagogika	Speciální pedagogika – prevence a resocializace	3		
7506 R	Speciální pedagogika	Speciální pedagog. pro učitelky mateř. škol a vých. pracovníky	3		
7507 R	Specializace v pedagogice	Učitelství odborných předmětů pro učňovské školy	3		
7503 T	Učitelství pro základní školy	Učitelství pro 1. stupeň ZŠ			4
7503 T	Učitelství pro základní školy	Učitelství českého jazyka a literatury pro 2. stupeň ZŠ			4
7503 T		Učitelství matematiky pro 2. stupeň ZŠ			4
7503 T		Učitelství hudební výchovy pro 2. stupeň ZŠ			4
7503 T		Učitelství výtvarné výchovy pro 2. stupeň ZŠ			4
7503 T		Učitelství občanské výchovy pro 2. stupeň ZŠ			4
7503 T		Učitelství technické výchovy pro 2. stupeň ZŠ			4
7503 T		Učitelství tělesné výchovy pro 2. stupeň ZŠ			4
7503 T		Učitelství křesťanské výchovy pro 2. stupeň ZŠ			4
7504 T	Učitelství pro střední školy	Učitelství hudební výchovy a sbormistrovství pro SŠ			5
7504 T	Učitelství pro střední školy	Učitelství výtvarné výchovy a výtvarné tvorby			5
7504 T	Učitelství pro střední školy	Učitelství odborných předmětů			2
7505 T	Vychovatelství	Vychovatelství s volnočasovým a resocializačním zaměřením			4
7507 V	Specializace v pedagogice	Hudební teorie a pedagogika			3

10.2.5 Celoživotní vzdělávání

Doplňující studium

- Doplnující pedagogické studium pro učitele odborných předmětů
- Doplnující pedagogické studium pro mistry odborné výchovy a odborného výcviku
- Doplnující pedagogické studium pro vychovatele školských zařízení

Rozšiřující studium

- Speciální pedagogika pro absolventy VŠ učitelského směru
- Školní tělesná výchova pro 2. stupeň ZŠ pro absolventy VŠ učitelského směru

Specializační studium

- Školský management
- Výchovné poradenství
- Speciální pedagogika pro mistry a vychovatele

10.2.6 Zaměření badatelské a tvůrčí umělecké činnosti

Vědecká činnost PdF OU odpovídá různorodému zaměření jednotlivých kateder fakulty a jejich personální struktuře.

Pracoviště	Zaměření
Katedra pedagogiky	Problematika profesiografie učitele, další vzdělávání učitelů, evropská dimenze ve výchově, problémy distančního studia, práva dítěte a lidská práva ve výuce na ZŠ, řešení pedagogických situací, celkový rozvoj osobnosti žáka a vztahu učitel – žák, volný čas dětí a mládeže a teorie učebnic.
Katedra pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání	Vysokoškolské vzdělávání učitelů primární školy a jeho inovace, profesionalizace učitelské přípravy pro primární vzdělávání, jazykové vzdělávání učitelů, možnosti dramatické výchovy ve vzdělávání učitelů a vychovatelů, vzdělávání učitelů pro výuku k občanství v Evropě u dětí ve věku 6-12 let, integrované vyučování v primární škole a axiologická problematika ve výchově.
Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou	Proměny české slovní zásoby a její internacionalizace, výzkum jazykových specifik školské komunikace a výukového dialogu, interdisciplinární vazby v literatuře a literární výchově, edukační účinnost ve výuce mateřštiny a moderní formy výuky a trendy a směry nejnovější české literární produkce pro děti a mládež (se zaměřením na literaturu pro nejmenší).
Katedra matematiky s didaktikou	Podpora vyučování matematice kalkulátory a počítači, geometrie incidenčních struktur, obecné vlastnosti řešení diferenciálních rovnic a počítačová simulace a modelování dynamických systémů.
Katedra technické a pracovní výchovy	Teoretické problémy přípravy učitelů technické a pracovní výchovy, environmentální aspekty techniky a metodika jejich integrace do výuky na základních školách, integrace technické a environmentální výchovy na 1. stupni ZŠ, problematika poradenské činnosti v oblasti volby povolání, strojírenských technologií se zaměřením na objemové tváření ocelí, management v oblasti knihovnictví a oblast nazvaná Hra a hračka v přípravě učitelů.
Katedra informačních a komunikačních technologií	Využití multimediální techniky v přípravě učitelů, integrace moderních technologií do výuky a e-learning.
Katedra tělesné výchovy	Diagnostika sportovní motoriky a motorické výkonnosti se zaměřením na mládež, diagnostika zdravotního oslabení a svalových dysbalancí a využití tělocvičných aktivit ve školní tělesné výchově.
Katedra občanské výchovy	Výzkumy v oblasti sociologie, politologie, ochrany životního prostředí, regionálních dějin a člověka v multikulturní společnosti.
Kabinet pedagogických praxí	Vyhodnocování výsledků získaných z podkladů jednotlivých typů praxí ve spolupráci s didaktiky pro potřeby plánování náplně práce v seminářích didaktiky, doplnění náplně praxí vzhledem k další spolupráci s učiteli na školách.

Pracoviště	Zaměření
Katedra křesťanské výchovy	Oblast "Představ dětí o Bohu" (výzkum religiozních představ dětí na vybraných ZŠ), duchovního a morálního vývoje dítěte a křesťanské sociální práce.
Centrum dalšího vzdělávání	Pojetí, obsah a organizace rozšiřujícího studia tělesné a rodinné výchovy, inovace doplňujícího pedagogického studia vychovatelství ve vztahu k volitelné metodice zájmové činnosti, inovace specializačního studia školského managementu a výchovného poradenství a posilování distančních prvků v doplňujícím pedagogickém studiu.
Katedra výtvarné výchovy	Umělecká tvorba, výstavní, publikační a vědeckovýzkumná činnost (kvalita pregraduálního studia posluchačů, problematika socializace umění). Katedra výtvarné výchovy provozuje nekomerční galerii – Galerii Student.
Katedra výtvarné tvorby	Umělecká tvorba, výstavní činnost.
Katedra hudební výchovy	Otázky hudební pedagogiky a didaktiky, regionální dějiny hudby a hudební výchovy, umělecká a pedagogická interpretace hudebního díla a využití počítačů v oblasti hudby (ve výuce hudební výchovy, při komponování, aranžování apod.).
Umělecko-pedagogická katedra	Hudební umění, koncertní činnost (polorecitály, recitály, koncerty komorního orchestru katedry) a umělecká (instrumentální a vokální) činnost v ČR a v zahraničí. Studenti jsou připravováni na domácí a mezinárodní interpretační soutěže a účastní se práce pěveckého oddělení v operních inscenacích Národního divadla moravskoslezského. Organizační a umělecká činnost je vyvíjena v rámci mezinárodního hudebního festivalu Janáčkův máj, v rámci přípravy Nové hudby v roce 2001 a při organizaci a řízení mezinárodní hudební soutěže o Cenu Beethovena v Hradce.

10.2.7 Publikační činnost

••• Tabulka č. 43: Publikační činnost pedagogů PedF v roce 2001 dle kateder

	Zahraniční odborná periodika	Česká odborná periodika	Monografie v monografii	Stať zahran. konf.	Sborník tuzem. konf.	Sborník	Celkem
Katedra pedagogiky	2	15	1	0	0	5	23
Katedra pedagogiky primárního a alternat. vzdělávání	0	22	0	0	3	13	38
Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou	0	5	0	0	4	15	24
Katedra matematiky s didaktikou	0	1	0	0	3	7	11
Katedra obč. výchovy	1	4	0	0	2	4	11
Katedra křesť. výchovy	1	4	1	0	2	3	11
Katedra hud. výchovy	0	4	1	0	1	6	12
Katedra výt. výchovy	0	0	0	0	0	1	1
Katedra technické a pracovní výchovy	0	0	0	0	4	6	10
Katedra tělesné výchovy	0	4	1	1	1	11	18
Katedra informačních a komunik. technologií	0	0	0	0	3	6	9
Centrum dalšího vzdělávání	0	0	0	0	0	4	4
Fakulta celkem	4	59	4	1	23	81	172

10.2.8 Ediční činnost

Spisy:

- Sekera, J.: Mikrořízení a interpersonální vztahy v organizacích ústavní výchovy

Sborníky:

- Sborník příspěvků seminářů kinantropologie 1999-2000
- Computer Based Learning in Science (Conference Proceedings 2001)
- Nové možnosti vzdělávání a pedagogický výzkum (Sborník příspěvků z IX. celostátní konference ČAPV)
- Pedagogická diagnostika 2001 (Sborník referátů z mezinárodní konference)
- Spiel in Erziehung und Bildung (Hra ve výchově a vzdělávání)
- Slovo a obraz v komunikaci s dětmi (Sborník příspěvků z odborného semináře pořádaného katedrou ČJL s didaktikou PdF OU a Kabinetem literatury pro mládež, jazykové a literární komunikace KČJL PdF OU v listopadu 2000)
- Miroslavu Malurovi in memoriam (Sborník vzpomínek a statí)

-
- Pedagogický výzkum nových možností ve vzdělávání (Sborník k projektu VZO)
  - Čeština – jazyk slovanský (Sborník příspěvků z konference)

Skripta a učební texty

- Svobodová, J.: Česká skladba pro studenty učitelství
- Brožková, A.: Cvičení z matematické analýzy I (dotisk)
- Macura, M.: Hudba a zpěv (dotisk)
- Kol. autorů: Pedagogika II (dotisk)
- Kol. autorů: Pedagogika I (dotisk)
- Stankovski, A.: Sociální patologie
- Kučinová, E., Květoň, P., Pisklák, B.: Pedagogická praxe v matematice
- Lasotová, D.: Rudolf Sikora – Malevičův hrob
- Pavlas, I.: Člověk a drogové závislosti
- Čegan, P.: Inventář manipulačních cvičení pro nácvik basketbalu na ZŠ (dotisk)
- Fryščák, J.: Hlasová výchova dítěte (dotisk)
- Tesař, Z., Rydlo, M.: Základy fyziologie člověka (dotisk)
- Vandrolová, D.: Cvičení z biomechaniky (dotisk)
- Zapletal, B.: Teze k vybrané soc. problematice (dotisk)

Ostatní:

- Kapounová, J.: Formální úprava diplomové práce (dotisk)
- Standardy ke SZZ – 2. st. (dotisk)
- Informace o studiu pro akademický rok 2001/2002
- CD - Konceptuální tendence ve VV (Lasotová, projekt FRVŠ č. 1992);
- CD - Viva la musica (Fryščák, projekt FRVŠ č. 1988).

PEDAGOGICAL FACULTY / Resumé

Doc. PhDr. Zbyněk Janáček
Dean

PaedDr. Petr Franiok, Ph.D.
PhDr. Eva Höflerová, Ph.D.
PhDr. Diana Svobodová, Ph.D.
Vice-Deans

Doc. RNDr. Milan Votava, CSc.
Chairman, Academic Senate

Ing. Jana Poloková
Faculty Secretary

Departments and Institutes of the Faculty

- Department of Pedagogy
- Department of Special Pedagogy (from 1 July 2001)
- Department of Pedagogy for Primary and Alternative Education
- Department of Czech Language and Literature with Didactics
- Department of Mathematics with Didactics
- Department of Civic Studies
- Department of Christian Studies
- Department of Music Education
- Department of Music Pedagogy – Music Course (from 30 September 2001; from 1 October 2001 the University Institute for Art Studies)
- Department of Visual Arts Education
- Department of Fine Arts
- Department of Physical Education
- Department of Technical and Vocational Education
- Department of Information and Communication Technologies
- Centre for Further Education
- Department of Pedagogical Practice

The Pedagogical Faculty of the University of Ostrava concentrates on the training of teachers for the 1st degree of primary schools, training of teachers of general subjects for the second degree of secondary schools, artistic and pedagogical education of students of music and art subjects, study of Pedagogy, Bachelor degrees in Special and Social Pedagogy, and other studies. The Faculty has the accreditation to offer doctoral degrees in Musical Theory and Pedagogy, and much use is also made of the lifelong learning courses offered by the Faculty in Special Pedagogy, School Management, Pedagogical Counselling, Language Culture and Communication Skills, supplementary pedagogical courses, and extensions to courses in Special Pedagogy and Physical Education for Schools.

.....

In 2001, as usually, the number of students at the Faculty was high: as of 31 December 2001 there were 1,339 registered attendance students, 981 students of combined-form courses, and 18 doctoral students. A total of 1,198 students were enrolled in other forms of study at the Faculty's Centre for Further Education.

Over the year the total number of 125 lecturers worked in individual departments and at the Centre for Further Education, of which 26% were Professors and Assistant Professors. Some of these lecturers were employed on a part-time basis, and use was also made of external staff.

Alongside teaching, the work of staff and students also includes professional, academic and artistic work. In 2001 the staff and students participated in a total of 34 projects (among which there were MŠMT development projects, FRVŠ grants, Ostrava City Council grants, Ostrava University internal grants, a grant from Palacký University in Olomouc, and a grant from the Czech Republic Ministry of Culture). The pedagogical staff also participated in the research and development project CICE (Children's Identity and Citizenship in Europe) and in two CDI Socrates-Erasmus projects focusing on the modernisation and creation of course curricula: Starting Competencies Needed to Become an Inclusive Teacher and Spiel und Spielzeug in der Lehrerbildung. As part of its information and communication technologies activities, the Faculty worked with the School of Education and Communication at the University of Jönköping in Sweden on the creation of plans for courses in Media and Communications and Working with Information.

The Faculty's research potential was focused primarily on the research objective project New Opportunities in the Education of Teachers, Educators and Students for the Learning Society of the 21st Century (project no. MSM 174500001), with the involvement of a total of 34 staff from 6 departments.

The Department of Physical Education held student conferences, and students also participated in three FRVŠ grant projects.

The results of the Faculty's research work were presented by lecturers in 4 monographs and in articles in journals and conference volumes both in the Czech Republic and abroad (a total of 167 articles). The Faculty's teachers participated in numerous conferences (including 29 abroad) and continued to review both academic and popularising articles and various types of research reports.

The staff and students of the artistic pedagogy departments presented their work at 71 exhibitions in the Czech Republic and 13 abroad. They gave concerts both within the country and internationally (86 concerts in the Czech Republic and 33 abroad) and also participated in a range of other artistic activities. The students of these departments were also highly active, participating in student exhibitions, concerts and competitions.

Alongside the preparation and publication of textbooks and texts for university students, individual departments also held a range of didactic events for the teaching public focused on their own specialisation.

Over the course of the year the staff and students of the Pedagogical Faculty worked with many universities and higher education institutes abroad. This cooperation is reflected (in addition to the international conferences, exhibitions and concerts mentioned above) in the study visits and lecture cycles participated in by the Faculty's staff, and in the study visits made by students primarily within the framework of the Socrates-Erasmus programme. 8 bilateral agreements were concluded as a part of the programme.

The Pedagogical Faculty continues to extend the range of services it offers and which make it one of the most important educational institutions in the region.

Přírodovědecká fakulta

Faculty of Science

Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.
děkan

Doc. PaedDr. Dana Kričfaluši, CSc.
Doc. RNDr. Vladimír Špunda, CSc.
proděkani

Mgr. Jan Hradecký
předseda Akademického senátu

Ing. Iveta Nevludová
tajemnice

adresa: 30. dubna 22, 701 03 Ostrava
tel.: 069/6160 211, fax: 069/612 04 78

10.3. PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

10.3.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.3.2 Seznam kateder a pracovišť

Katedra biologie a ekologie (Botanická zahrada – Slívova 32, 710 00 Ostrava, tel.: 623 50 78)

Katedra fyzické geografie a geoekologie

Katedra fyziky

Katedra chemie

Katedra informatiky a počítačů

Katedra matematiky

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

••• *Tabulka č. 44 : Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru (počet ve fyzických osobách ke dni 31.12.2001)*

	Prof.	Doc.	Odb.as.	Asistenti	Lektoři	Vědečtí prac.
Do 29			6	3		3
30-39		2	17			2
40-49	2	6	14			
50-59	2	8	12			
60-69	2	7	2			
Nad 70						
Fakulta celkem	6	23	51	3		5

••• *Tabulka č. 45: Seznam akreditovaných studijních programů a oborů*

KKOV	Název programu	Název studijního oboru	Standardní doba studia v rocích		
			Bc.	Mgr.	Ph.D.
1103 T	Aplikovaná matematika	Aplikovaná matematika		5	
1103 T	Aplikovaná matematika	Aplikace matematiky v ekonomii		5	
1103 V	Aplikovaná matematika	Aplikovaná matematika			3
1103 V	Aplikovaná matematika	Aplikovaná algebra			3
1301 T	Geografie	Geografie		5	
1301 T	Geografie	Politická a kulturní geografie		5	
1103 R	Demografie	Regionální rozvoj a správa	3		
1407 R	Chemie	Chemie	3		
1501 R	Biologie	Systematická biologie a ekologie	3		
1601 T	Ekologie a ochrana prostředí	Ochrana a tvorba krajiny			5
1702 R	Aplikovaná fyzika	Biofyzika –diagnostika vlivu životního prostředí na živé systémy		3	

KKOV	Název programu	Název studijního oboru	Standardní doba studia v rocích		
			Bc.	Mgr.	Ph.D.
1801 T	Informatika	Informatika a výpočetní technika – informační systémy		5	
1802 R	Aplikovaná informatika	Informatika a výpočetní technika – aplikovaná informatika*)	3		
7503 T	Učitelství pro základní školy**)	Učitelství výpočetní techniky pro 2. st. ZŠ a UŠ		4	
7503 T		Učitelství matematiky pro 2. st. ZŠ a UŠ		4	
7503 T		Učitelství fyziky pro 2. st. ZŠ a UŠ		4	
7503 T		Učitelství chemie pro 2. st. ZŠ a UŠ		4	
7503 T		Učitelství biologie pro 2. st. ZŠ a UŠ		4	
7503 T		Učitelství geografie pro 2. st. ZŠ a UŠ		4	
7504 T	Učitelství pro střední školy**)	Učitelství informatiky pro SŠ		5	
7504 T		Učitelství matematiky pro SŠ			5
7504 T		Učitelství fyziky pro SŠ			5
7504 T		Učitelství chemie pro SŠ			5
7504 T		Učitelství biologie pro SŠ			5
7504 T		Učitelství geografie pro SŠ			5

Poznámka:

*) Obor je realizován prezenční a kombinovanou formou studia.

***) Ve studijních programech učitelství se volí vždy dva studijní obory.

10.3.7 Publikační činnost

••• Tabulka č. 46: Publikační aktivita pedagogů PřF v roce 2001 dle kateder

Katedra	Zahraníční odb. periodika	Česká odb. periodika	Monografie	Stat v monografii	Sborník zahran. konf.	Sborník tuzemské konf.	Celkem
Matematiky	22	6	-	1	3	1	33
Informatiky a počítačů	2	1	-	-	15	21	39
Fyziky	6	7	-	-	8	9	30
Chemie	1	6	1	1	8	6	23
Biologie a ekologie	3	28	-	-	1	11	43
Fyzické geografie a geoekologie	1	5	1	6	2	22	37
Sociální geografie a regionálního rozvoje	2	2	5	-	13	6	28
Fakulta celkem	37	55	7	8	50	76	233

10.3.8 Ediční činnost

Učební texty

- Hradecký, Jan - Buzek, Ladislav: Nauka o krajině. ISBN 80-7042-804-X
- Křivý, Ivan – Kindler, Evžen: Simulace a modelování. ISBN 80-7042-809-0
- Kalus, René – Hrivňák, Daniel: Breviář vyšší matematiky. ISBN 80-7042-819-8
- Telnarová, Zdeňka: Databázové systémy a jejich využití v IS. ISBN 80-7042-812-0
- Treterová, Eliška: Tabulkové kalkulátory. ISBN 80-7042-813-9
- Burianová, Eva: Textové a prezentační programy. ISBN 80-7042-814-7
- Klimeš, Cyril: Komunikační a technické prostředky počítačových sítí. ISBN 80-7042-815-5
- Smolka, Pavel: Informační zdroje a prezentace na internetu. ISBN 80-7042-816-3
- Burianová, Eva – Telnarová, Zdeňka: Úvod do informačních a komunikačních technologií. ISBN 80-7042-818-X

Monografie

- Štarha, Roman: Sekundární metabolity čeledi cactaceae. Spisy prací PřF OU, 138/2001. ISBN 80-7042-806-6
- Baar, Vladimír: Národy na prahu 21. století. Emancipace, nebo nacionalismus? ISBN 80-7042-804-4

Sborníky prací PřF OU

- řada Fyzika – Chemie č. 8/2001/199. ISBN 80-7042-810-4
- řada Biologie – Ekologie č. 8/2001/200. ISBN 80-7042-811-2

Sborníky z konferencí

- Současný stav geomorfologických výzkumů. ISBN 80-7042-801-5
- Elektřina a lesní stromy. ISBN 80-7042-800-7
- Změny geografického prostředí v pohraničních oblastech hornoslezského a ostravského regionu. ISBN 80-7042-802-3
- Mezinárodní slovenský a český kalorimetrický seminář 2001. ISBN 80-7042-803-1
- Wahla, Arnošt – Šindler, Petr – Lednický Václav: Euroregiony a sdružení obcí a měst na česko-polském příhraničí. Materiál ke konferenci v rámci programu EU CBC PHARE – společný fond malých projektů. ISBN 80-7042-805-8
- Information and Communication Technology in Education. Proceedings. ISBN 80-7042-808-2
- Pregraduální příprava a postgraduální vzdělávání učitelů chemie. ISBN 80-7042-817-1

Časopis

- Acta Mathematica et Informatica. ISSN 1211-4774. ISBN 80-7042-820-1

FACULTY OF SCIENCE / Resumé

Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.
Dean

Doc. PaedDr. Dana Kričfaluši, CSc.
Doc. RNDr. Vladimír Špunda, CSc.
Vice-Deans

Mgr. Jan Hradecký
Chairman, Academic Senate

Ing. Iveta Nevludová
Faculty Secretary

In 2001 the management of the Faculty of Science of Ostrava University focused primarily on preparations for re-accreditation and accreditation of study programmes and on the further development of life-long learning. The Academic Council of the Faculty of Science approved the Faculty's development plan for 2001 – 2005 and also carried out the internal evaluation of the research activity of individual departments. As of 31.1.2001 the Faculty employed a total of 77.6 lecturers, 5 research assistants and 20 technical and economic staff. Of this number there were 5.5 professors, 20.6 assistant professors and 48.5 doctoral assistants (CSc., Dr. or Ph.D.) and 3 other assistants.

A total of 1164 students were enrolled at the Faculty for the academic year 2001 – 2002. Of this number 22.4% were students of Bachelor degree programmes, 43.8% Masters degree programmes, 31% Masters teaching degrees and 2.8% doctoral students. The proportions of students in the individual types of degree programmes remains the same as in the previous year.

The Faculty also has a long-term commitment to life-long learning in the form of extension courses for teaching degrees and the extension of qualifications from primary to secondary schools, the organisation of seminars for the general public and the running of preparatory courses for studies. During 2001 a total of 266 students took part in these programmes.

Over the course of the year the staff of the Faculty participated in 17 research projects registered in the national CEP database, consisting of 12 GAČR projects, 4 projects for the Czech Academy of Sciences and one Research Centre programme for MŠMT. The total funding for research grants during 2001 was CZK 4,992,000, which is roughly the same amount as in 2000 and around 50% more than in 1999. This amount totals almost CZK 60,000 for each member of the Faculty's lecturing staff, which is still less than half of the average amount for lecturing staff at public universities in the Czech Republic as a whole. The main reasons for this situation are the low rate of success of grant applications made by the Faculty and the small number of large-scale projects with annual funding of over CZK 400,000. The staff of the Faculty also worked on 5 FRVŠ projects (as co-workers on 2 of the projects) and 9 projects within the framework of the MŠMT development programmes. The funding for these projects was over CZK 2 million, which is roughly 35% more than in the year 2000. Unfortunately the Faculty did not manage to increase the number of projects funded by foreign grant agencies. The Faculty also worked on one PHARE project: Integration of Czech and Polish universities into cross-border cooperation on the Czech-Polish border (coordinator: A. Wähla, Department of Social Geography) and one LEONARDO project:

.....
Community vocational training action programme Leonardo da Vinci (coordinator: E. Mechlová, Department of Physics). The total funding for these two projects was only CZK 325,000. Despite the fact that we cannot be fully satisfied with the financial indicators for grant projects, as has been mentioned above, the funding gained for grant projects exceeded CZK 7 million, which is the largest sum of grant funding since the foundation of the independent Faculty.

During 2001 the Faculty continued into the third year of four research objectives (Algebraic structures in number theory – coordinator J. Močkoř; Processes on solid material surfaces – coordinator D. Dvořák; Geographical and ecological changes in the environment and structure of industrial areas – coordinator V. Kříž; and Information and communication technology in teacher training with emphasis on teachers of sciences – coordinator E. Mechlová). These objectives brought in funds of CZK 2,132,000. In addition, Faculty staff worked on the research project Modelling of complex structures in fuzzy and uncertain environments (coordinator: V. Novák, Institute for Research and Application of Fuzzy Modelling). These research objectives represent most of the main subjects of research at the Faculty and over half of the Faculty's staff are working in the research projects. As with research grants, these research objectives have brought lower levels of funding in comparison with those enjoyed by other Faculties of Science. One of the factors with a negative influence on the competitiveness of basic research at the Faculty is the lack of sufficiently strong research teams. For this reason 2001 saw the evaluation of research specialisations in individual departments by external members of the Faculty Academic Committee with the aim of determining the existence or future formation of compact research teams.

The past year may be seen as successful with regard to the organisation of conferences and seminars. In the 10th year of the Faculty's existence it organised 17 events of which 10 were international or included participation from abroad. Among the most important were the 15th Czech and Slovak Number Theory Conference (Ostravice, 3.-8.9.2001), which included 80 participants from a number of countries in Europe, North America, Asia and Africa; and ICTE 2001 (Rožnov pod Radhoštěm, 18.-21.9.2001), with 70 participants. It is pleasing that various events were organised by all departments.

An integral part of the work of Faculty staff is the organisation of events for talented students. In 2001 staff of the Department of Mathematics organised a two-day international training course for doctoral students in Applied Mathematics. Due to the success of this event, it is now also being planned for future years. The organisation of various student competitions also contributes to the positive image of the Faculty. Among the traditional events are the Vojtěch Jarník International Mathematics Competition (around 100 students from 7 countries participated in the 11th annual competition) and the Student Geographical Competition for Europe Day (45 students participated in the 7th annual competition).

During 2001 Faculty staff published 15 monographs, 55 articles in Czech periodicals and 37 articles abroad, 13 textbooks and study texts, 76 papers at domestic conferences and 50 at conferences abroad.

STUDY SUBJECTS

Bachelor degrees

- Applied Physics
- Applied Information Science
- Biology
- Demography
- Chemistry

Master's degrees

- Applied Mathematics
- Ecology and Environmental Protection
- Geography
- Information Science
- Teaching for Primary Schools
- Teaching for Secondary Schools

Doctoral degrees

- Applied Mathematics
- Geography

Life-long learning

- Extension from Primary School Teaching to Secondary School Teaching
- Extension of Primary and Secondary School Teaching with an additional subject
- Further Education for Primary and Secondary School Teachers
- Preparatory Courses in Biology, Chemistry, Information Science and Mathematics
- Conference of Secondary School Teachers
- INTERNET and LEARNING SPACE courses

DEPARTMENTS AND INSTITUTES AT THE FACULTY

- Department of Biology and Ecology (Botanical Gardens, Slívova 32, 710 00 Ostrava, tel.: 623 50 78)
- Department of Physical Geography and Geo-Ecology
- Department of Physics
- Department of Chemistry
- Department of Information Science and Computing
- Department of Mathematics (Addresses of above departments: ul. 30. dubna 22, 701 03 Ostrava, tel.: 61 60 111, fax: 61 20 478)
- Department of Social Geography and Regional Development (Hladnovská 9, 710 00 Ostrava, tel.: 624 10 89, fax: 624 10 82)

Zdravotně sociální fakulta

Medico-Social Faculty

Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.
děkan

Doc. MUDr. Zdeněk Jirák, CSc.

Doc. PhDr. Jitka Šimíčková, CSc.

PaedDr. Oldřich Chytil

proděkani

Mgr. Jarmila Kristínková

předsedkyně Akademického senátu

RNDr. Karel Beneš

tajemník

adresa: Syllabova 19, 703 00 Ostrava 3,

tel.: 069/ 678 16 31, fax: 069/ 678 16 30

10.4. ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

10.4.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.4.2 Seznam kateder a pracovišť

Ústav patologické anatomie
 Ústav fyziologie a patofyziologie
 Katedra klinických předmětů
 Katedra ošetrovatelství
 Katedra managementu a služeb ve zdravotnictví
 Katedra vyšetřovacích metod
 Katedra rehabilitace
 Katedra sociální práce

10.4.3 Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru

••• Tabulka č. 47: Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru (počet ve fyzických osobách ke dni 31.12.2001)

	Prof.	Doc.	Odb.as.	Asistenti	Lektoři	Vědeční prac.
Do 29			5	0	0	1
30-39			6			2
40-49	1		15			
50-59	2	3	11			
60-69	1	7	3			
nad 70		1				
Fakulta celkem	4	11	40	0	0	3

10.4.4 Akreditované programy a obory

••• Tabulka č. 48: Seznam akreditovaných studijních programů a oborů

KKOV	Název programu	Název studijního oboru	Standardní doba studia v rocích		
			Bc.	Mgr.	Ph.D.
5341R	Ošetrovatelství	Všeobecná sestra	3		
5341R	Ošetrovatelství	Porodní asistentka	3		
5341R	Ošetrovatelství	Sociálně zdravotní a geriatrická péče	3		
5342R	Rehabilitace	Fyzioterapie	3		
5345R	Specializace ve zdravotnictví	Ochrana veřejného zdraví	3		
5345R	Specializace ve zdravotnictví	Zdravotnické vyšetřovací metody	3		
5345T	Specializace ve zdravotnictví	Sociální práce se zdravotnickým profilem			5
5346R	Ekonomika a řízení zdravotnictví	Zdravotnický management- ošetrovatelská péče	3		
6731V	Sociální politika a sociální práce	Sociální práce			3

10.4.6 Zaměření badatelské činnosti

Pracoviště	Zaměření
Katedra vyšetřovacích metod	<ul style="list-style-type: none"> • Studium a hodnocení senzitivity nových biomarkerů při klinické diagnostice zánětu v organismu. • Studium faktorů prognózy a progresu u pacientů s nádorovým onemocněním plic, gastrointestinálního traktu, prsu a ovárií. • Studium vlivu genotoxických faktorů životního a pracovního prostředí z hlediska rizika chemické karcinogenity. • Karcinogenní riziko profesionální expozice prachu s obsahem krystalického křemene. • Hodnocení incidence vedlejších účinků Cyklosporinu A u transplantovaných pacientů ve vztahu k hladinám preparátu a jeho metabolitů v plasmě. • Nové formy využití výpočetní techniky jako informačního zdroje ve zdravotnictví. • Rozvoj a klinické uplatnění progresivních diagnostických metod klinické biochemie a hematologie.
Ústav patologické anatomie	<ul style="list-style-type: none"> • Speciální patologie a cytologie, patologie mammy, pneumopatologie, dermatopatologie, gynekopatologie a patologie štítné žlázy. • Rozvoj imunochemických metod a metod v rámci molekulární biologie. • Vědeckovýzkumná činnost čerpá ze zpracovaného materiálu, biopsií, nekropsií a materiálu cytologického.
Ústav fyziologie a patofyziologie	<ul style="list-style-type: none"> • Sledování zdravotního stavu a fyzické zdatnosti populace, zejména mládeže, sledování vlivů životních a pracovních faktorů na zdravotní stav vybraných populačních kolektivů a sledování reakce organismu na tepelnou a chladovou zátěž. • Sledování karcinogenních účinků prachů s obsahem křemene u exponovaných průmyslových kolektivů. • Sledování účinků farmakologických přípravků a optimalizaci dávkování léků
Katedra ošetrovatelství	<ul style="list-style-type: none"> • Transkulturní/multikulturní diagnostika v ošetrovatelství • Aplikace mezinárodní standardní terminologie v ošetrovatelství v ČR • Aplikace mezinárodních klasifikačních systémů v ošetrovatelství v ČR
Katedra rehabilitace	<ul style="list-style-type: none"> • Vertigo jako průvodní jev vertebrogenních funkčních potíží v oblasti horní krční páteře a postižení vestibulárního aparátu a možnost jeho fyzioterapeutického ovlivnění • Problematika vysokých kompletních míšních lézí. Fyzioterapeutické možnosti ovlivnění těchto závažných stavů. Návaznost sociální problematiky. • Možnosti ovlivnění motoriky a koordinace cvičením na Posturomedu • Výzkum vlivu životního stylu u dětí s vadným držením těla ve školním věku • Dlouhodobé sledování efektu operační a komplexní rehabilitační léčby po replantacích na horní končetině ve spolupráci s replantačním centrem

Pracoviště	Zaměření
Katedra sociální práce	<ul style="list-style-type: none"> • Teorie sociální práce, komparativní výzkum • Obecná sociologie, dějiny sociologie, sociologie byrokracie, sociální souvislosti ekologických problémů • Sociálně psychologická problematika dětí (děti v ústavních zařízeních a jejich hodnotová orientace, děti z různého sociálního prostředí a jejich hodnotová orientace, hodnota vzdělání u romské populace, sociální zkušenosti dětí a jejich hodnotová orientace). • Vyhledání sociálních reprezentací specifických jednání vybrané populace (Romové, dlouhodobě nemocní apod.), klasické výzkumné strategie a výzkumné jednání. • Komunitní práce, problematika menšin. • Bytová politika, politika zaměstnanosti, vývoj sociální politiky v ČR. • Poradenství pro pozůstalé a terapie pozůstalých, fenomén vdovství a vdovectví. Gerontologie, péče o staré lidi, psychosociální péče o terminálně nemocné pacienty • Sociologie rodiny (vztahy v rámci příbuzenstva, zejména vztahy mezi rodinnými generacemi - vzájemná pomoc a podpora) • Mentální anorexie, mentální bulimie, efekty psychoterapie, psychoterapeutický vztah, satiterapie
Katedra managementu a služeb ve zdravotnictví	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalita života pacientů s chronickou bolestí. • Srovnávání terminologie v oblasti sociální práce v anglickém a českém jazyce. • Funkční stav dětí s JIA. • Potřeby seniorů v zařízeních sociální a zdravotní péče. • Zdravotní stav a životní styl adolescentů.
Katedra klinických předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Endoskopické metody a jejich uplatnění v interním lékařství • Výzkum v oblasti gastroenterologie se zaměřením na patologii pankreatu • Uplatnění tenkojehlové odběrové cytologie v diagnostice nádorových procesů dutiny břišní

10.4.7 Publikační činnost

••• *Tabulka č. 49: Publikační aktivity pedagogů ZSF v roce 2001 dle kateder*

Katedra	Zahraniční odb. periodika	Česká odb. periodika	Monografie	Stav monografií	Sborník zahran. konf.	Sborník tuzemské konf.	Celkem
Katedra rehabilitace		2				8	10
Ústav fyziologie a patofyziol.					3	3	

Katedra	Zahraníční odb. periodika	Česká odb. periodika	Monografie	Stav monografií	Sborník zahran. konf.	Sborník tuzemské konf.	Celkem
Katedra klinických předmětů	2	7			7	16	
Katedra vyšetřovac. 41metod		10	1	5	2	15	33
Ústav patologické anatomie	3	6				5	14
Katedra sociální práce	1	1	3	5	2		12
Katedra ošetrovatelství						1	1
Katedra managementu a sl. ve zdrav.		8	2	2	1	14	27
Fakulta celkem	6	34	6	12	5	53	116

10.4.8 Ediční činnost

Sborníky:

- Jarošová, D., Dušová, B.: I. Ostravské sympozium ošetrovatelství. Sborník. ISBN – 80-7042-324-2
- Jarošová, D., Růžičková: Umírání z pohledu sestry. Příručka. ISBN – 80-7042-325-0
- Grundmann, M.: Farmakoterapie v dětském věku. Sborník. ISBN – 80-7042-327-7
- Grundmann, M.: Abstrakta z celostátní konference. Sborník ISBN – 80-7042-331-5

Skripta:

- Strakošová, S.: Jazyk latinský. Skriptum – druhé, opravené vydání. ISBN – 80-7042-328-5
- Dvořáčková, R.: Social Work Practice – A Reader. Skripta. ISBN – 80-7042-332-3

MEDICO-SOCIAL FACULTY / Resumé

Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.

Dean

Doc. MUDr. Zdeněk Jirák, CSc.

Doc. PhDr. Jitka Čížková, CSc.

PaedDr. Oldřich Chytil

Vice-Deans

Mgr. Jarmila Kristiníková

Chairman, Academic Senate

RNDr. Karel Beneš

Faculty Secretary

Introduction to the Annual Report of the Medical-Social Faculty of the University of Ostrava presenting the results of all activities carried out during 2001.

The main aims of the Medical-Social Faculty in 2001 were:

- the initiation of the study programme in Nursing (General Nursing and Midwifery)
- the initiation of the doctoral programme in Social Policy and Social Work
- increased research and publication activity
- preparation of the new teaching programme Public Health Protection
- extension of cooperation with the Ostrava Faculty Hospital and with individual clinics and institutions

The Faculty managed to achieve all of these goals, as described in the report below.

Over the course of 2001 preparatory material was produced for the new 3-year Bachelor day study programme in Public Health (Public Health Protection). On 2 August 2001 approval was given for graduates of this programme to carry out health care professions. 2001 also saw the initiation of the teaching programme in General Nursing and Midwifery, part of the Bachelor study programme in Nursing, for which approval was likewise granted by the Ministry of Health for graduates to work in the health care profession.

On 21 May the Accreditation Committee granted the Faculty accreditation for the doctoral study programme in Social Policy and Social Work in the form of day study and combined study. 6 students were admitted to the programme in the same year.

As of 31 December 2001 the Faculty employed 71 staff, of which 35 were full-time and 36 part-time with various contracted hours. Out of the 71 employees, 55 are lecturers, 3 research assistants and 13 economic and administrative staff.

In addition to the above-mentioned staff, the Faculty also employed external lecturers in 2001. Despite the specific nature of the teaching involved, the Faculty management aims to reduce the number of externally contracted staff.

In 2001 the Faculty admitted 225 students, of which 203 enrolled, out of 1136 applicants. In the autumn semester 2001-2002 a total of 575 students were enrolled at the Faculty in three day-study Bachelor programmes and one combined study programme, one day-study Master's programme and one doctoral programme.

Considerable attention was paid to student research activities. The Faculty held two successful annual student conferences, where students presented the results of the work which they had carried out as part of their study.

Work continued on the CEZ research project run by Doc. MUDr. Z. Jiráček, CSc. Two CEP grant projects were worked on during the year: COST B15 (headed by Doc. MUDr. M. Grundmann, CSc.) and the Ministry of Health project IGA MZ ČR (headed by Doc. MUDr. J. Horáček, CSc.). Two other Ministry of Health projects (IGA MZ ČR) were worked on by Prof. RNDr. L. Dobiáš, CSc. and MUDr. M. Menzlová, CSc. Alongside these grant projects, 2 development projects (PhDr. D. Jarošová, PhD. and MUDr. M. Menzlová, CSc.) were also approved. Internal grants were won by Dr. D. Sýkvorá, Dr., Dr. Slaný, CSc. and Dr. T. Šuláková.

The publication of university teaching texts was limited, while the number professional publications was increased. The Faculty staff published a total of 5 monographs, 11 professional texts, 39 articles in periodicals, 61 articles in conference volumes, and 1 teaching text.

In cooperation with the National Social Assistance Fund, the Faculty contributed to professional meetings, including international participants, on the occasion of the tenth anniversary of the founding of the University of Ostrava.

The Faculty had exchange contracts with 10 universities abroad: in Finland (1), Spain (1), Germany (2), Austria (2), Britain (3) and Italy (1). Within the framework of the SOCRATES-ERASMUS programme the Faculty is signatory to 11 bilateral mobility agreements. These mainly affect the Department of Social Work and the Department of Health Care Management and Services. 9 lecturers also took part in short study visits.

The Faculty took steps towards further integration into the Ostrava-Zábřeh site, and currently a special team from the Faculty is working on this project in conjunction with University management. Additionally the Faculty has prepared a conception for further development including the initiation of the Bachelor programmes in Health Care Specialisation (Display Methods and Application of Ionising Radiation).

10.5. ÚSTAV PRO REGIONÁLNÍ STUDIA / Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.

10.5.1 Pracovníci ústavu

Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc. – ředitel
 Prof. PhDr. Svatava Urbanová, CSc. – zástupce ředitele
 Mgr. Pavel Kosek – vědecký pracovník
 PaedDr. Iva Málková, Ph.D. – vědecký pracovník
 Mgr. Jan Malura, Ph.D. – vědecký pracovník
 PhDr. Martin Pilař, CSc. – vědecký pracovník
 Mgr. Oskar Mainx – vědecký pracovník
 Mgr. Zdeněk Smolka – vědecký pracovník
 Mgr. Jana Šedivá – odborný pracovník
 Mgr. Martin Tomášek – vědecký pracovník

Z tohoto kolektivu jsou na plný pracovní úvazek (100%) zaměstnáni dva pracovníci (O. Mainx a J. Šedivá), ostatní jsou na úvazek poloviční (50%). Vedle toho na základě smluv o dílo se podílejí na dílčích úkolech Ústavu (zvláště při přípravě Kulturněhistorické encyklopedie Slezska a severní Moravy) externě pracovníci Ostravské univerzity i jiných vědeckých ústavů a vysokých škol. Pokud jde o vědecký vývoj pracovníků Ústavu: dr. Iva Málková, Ph.D., připravuje habilitační práci, její téma je součástí badatelského úkolu Ústavu, na habilitaci pracuje také dr. M. Pilař, CSc. Mgr. Z. Smolka dokončil doktorskou disertaci a v tomto roce ji také obhájí. Ostatní členové Ústavu absolvují doktorské studium. Nejsystematičtěji spolupracuje Ústav s katedrou historie (prof. M. Myška a prof. L. Dokoupil), s katedrou hudební výchovy (prof. J. Mazurek) a s kolegy polonistiky (doc. T. Siwek, prof. K. Kadlubiec) a dalšími.

10.5.2 Zaměření vědecké činnosti

V roce 2001 došlo k organickému propojení Institucionálního výzkumu, který je evidován pod názvem Slezsko a severní Morava jako specifický středoevropský region (MSM 179000001), a badatelského programu Ústavu pro regionální studia (VS 96034). Vzniklo pracoviště, které ve svém užším tematickém vymezení pokračuje v řešení otázek literárněvědného charakteru orientovaných na regionální literární tradici a v širším tematickém pojetí rozvíjí činnost v podstatě interdisciplinárního charakteru, kde vedle kmenových pracovníků Ústavu participují odborníci z jiných pracovišť Ostravské univerzity.

V roce 2001 byla zaměřena činnost pracoviště na tyto badatelské úkoly:

- teoretické řešení otázek spojených s regionem, hlavně s jeho kulturněhistorickými aspekty
- studium literární tradice regionu a její vztah k celonárodnímu kontextu
- problematika národnostních vztahů (česko-polský kontext)
- příprava studií z regionální literární tematiky
- vydávání Biografického slovníku Slezska a severní Moravy
- příprava kulturněhistorické encyklopedie Slezska a severní Moravy.

.....
 V roce 2001 byly dosaženy tyto konkrétní cíle:

Byl kompletován heslář chystané encyklopedie, který obsahuje nyní přes 2000 hesel. Pokračovala příprava dalších hesel z oblasti historie, literárních dějin (české, polské, německé), dějin hudby, divadla, demografie, jazykovědy, folkloristiky apod. Byly zpracovány dílčí studie (např. o slezském kazateli Danielu Nitschovi) a pokračovaly práce na literárněvědných a sociologických studiích z regionální problematiky. Členové Ústavu referovali na vědeckých konferencích u nás i v zahraničí. Byl zpracován projekt syntetických literárněvědných prací (I. Málková o poezii V. Závady, M. Pilař o próze v regionu po roce 1945). Byla dokončena vědecká studie o bezručovské sekundární literatuře. Byly dokončeny práce na Literárním slovníku Slezska a severní Moravy. Na odborné databázi připravované kulturněhistorické encyklopedie Slezska pracovala Mgr. Jana Šedivá.

10.5.3 Zapojení do dalších badatelských programů a grantové činnosti:

- pokračuje práce na institucionálním výzkumném záměru, jehož hlavním řešitelem je prof. J. Svoboda;
- Mgr. J. Malura, Ph.D., vedle svého pracovního úvazku řeší úkol GA ČR: „Duchovní píseň v literární tvorbě emigrace ze Slezska v 17. a 18. století“, reg. č. 405/01/P008;
- prof. S. Urbanová vedle svého pracovního úvazku řeší úkol pro GA ČR: „Tvorba a recepce dětské literatury v 90. letech“, reg. č. 405/01/1270;
- dr. I. Málková, Ph.D., získala grant Magistrátu města Ostravy (téma: Zpracování básnického díla V. Závady);
- dr. M. Pilař spolupracuje s Ústavem pro českou literaturu AV ČR v Praze na dějinách české literatury po roce 1945.

10.5.4 Publikační činnost v roce 2001 (výběr hlavních publikací):

Knižní publikace:

- Urbanová, S.: Region bez hranic (sociologická sonda do vnímání literatury Ostravska). Votobia, Olomouc 2001, 93 s. ISBN 80-7198-469-8
- Málková, I. – Urbanová, S.: Literární slovník severní Moravy a Slezska 1945-2000. Votobia, Olomouc – Ústav pro regionální studia OU, Ostrava 2001, 367 str. ISBN 80-7042-5946; 80-7198-515-5.
- Malura, J. – Kosek, P.: M. Tanner: Hora Olivetská. K vydání připravili Malura, J. – Kosek, P., Host Brno – Ústav pro reg. studia Ostrava, 2001, 223 s., ISBN 80-7924-034-1; ISBN 80-7042-5946
- Biografický slovník Slezska a severní Moravy, Nová řada, sešit 2. (14.). Ostravská univerzita, Ostrava 2001, 145 str. ISBN 80-7042-583-0
- Mazurek, J.: Slavy jubilejního Smetanova roku 1924 na Ostravsku a ve Slezsku. Repronis Ostrava 2001, 61s. ISBN 80-7042-592-X.
- Miroslavu Malurovi In memoriam. Sborník vzpomínek a statí. Ostrava 2001, 75 str. ISBN 80-7042-188-6

Studie ve sbornících, v odborných a vědeckých časopisech:

- Svoboda, J.: Novákovo pojetí tvůrčí osobnosti. In: Tvar – literární obtýdeník, č.1, 8.2. 2001, s.6-7. ISSN 0862-657X.

- Svoboda, J.: Masarykova česká otázka a diskuse kolem ní. In: Bohemistika, č.1. Wałbrzych (Polsko) 2001
- Svoboda, J.: Mýtus a realita května 1945 (Hrubínova „Jobova noc“ a Kolářových „Sedm kantát“). In: Český jazyk a literatura na sklonku XX. století. Wałbrzych – Ostrava 2001, s. 369-374. ISBN 80-7042-587-3, ISBN 83-88425-50-1
- Urbanová, S.: Region, regionalismus, regionální literatura v proměnách času. In: Proměny literatury pro mládež – vstup do nového tisíciletí. Ústav literatury pro mládež PdF MU v Brně. Sborník z mezinárodní konference konané 19. 4. 2000, Brno 2001, s. 51-57. ISBN 80-210-251-2
- Urbanová, S.: Prostorovost v regionální literatuře pro mládež. In: Literární věda osudem i volbou (K 70. narozeninám J. Svobody). Sborník prací FF OU. Literární věda. Repronis, Ostrava 2000 (vyšlo 2001), str. 137-143. ISBN 80-7042-577-6
- Urbanová, S.: Konvenčnost a inovace v próze Miroslava Stoniše Kamarád až do oblak. In: Vnútrotextové priestory textu pre deti a mládež. Náuka, Prešov 2001, s.71-77. ISBN 80-89038-06-9.
- Pilař, M.: Nechutná kaše bezčasí aneb O poezii na severní Moravě a ve Slezsku v době normalizace, Host, č.2, 2001, s. 24-30. ISSN 1211-9938.
- Malura, J.: Matěj Tanner: Hora Olivetská, Pěší zóna 8, 2001, s. 33-37.
- Málková, I.: Souřadnice regionu v proměnách času (O nové literatuře na severu Čech a Moravy). In: Język i literatura czeska u schyłku XX Wieku. Wałbrzych – Ostrava 2001, 27. 4. 2001, str. 317-322. ISBN 80-7042-587-3, ISBN 83-88425-50-1
- Málková, I.: Ostrava jako literární centrum. In: Region. Služby. Cestovní ruch. Ostrava OU, 2001, s. 375-376. ISBN 80-7042-580-6.
- Málková, I.: Kasalův Jám. Úvodní poznámky k interpretaci. Česká literatura na konci tisíciletí II. Praha, Ústav pro českou literaturu AV ČR, s.699-706. ISBN 80.85778-30-0.

Účast na vědeckých konferencích:

- Urbanová, S.: Region, regionální kultura, literární regionalismus (poznámky k aktuálním otázkám výzkumu). In: Interferencje v języku a kulturze. Instytut filologii słowianskiej. Uniwersytet Śląski, 5. 12. 2001.
- Svoboda, J.: Mýtus a realita května 1945. In: Język i literatura czeska u schyłku XX wieku. Wałbrzych (Polsko), 27. 4. 2001.
- Málková, I.: Čas smíření (V. Závada: Na prahu a Živote, díky). Praha. Ústav pro českou literaturu AV ČR, 14. 6. 2001.
- Málková, I.: Hledání identity (nad prózami J. Vranka). Česká próza 90. let 20. století. České Budějovice 27. 8. 2001.

10.5.5 Hodnocení badatelských výsledků Ústavu za rok 2001 v oponentním řízení:

Vědecká činnost Ústavu byla posuzována v oponentním řízení, odborné posudky zpracovali: prof. PhDr. Eduard Petřů, DrSc., prof. PhDr. Vladimír Wolf, CSc., a prof. PhDr. Karel Steinmetz, CSc. Z jejich hodnocení vyplynul tento závěr: „Výzkumný záměr odpovídá svou koncepcí světovému trendu k interdisciplinárním studiím a vytváří mnohovrstevnatý přehled kulturní situace v regionu, který svou komplexností nezpracovává žádná dostupná práce vydaná u nás a v zahraničí... Ústav pro regionální studia splnil všechny úkoly na velmi dobré úrovni stanovené pro rok 2001 a vytvořil tak vhodný základ pro řešení úkolů v roce 2002.“

REGIONAL STUDIES INSTITUTE / Resumé

During 2001, Ostrava University's Institute for Regional Studies fulfilled its primary research aims, focusing on issues connected with the regional literary tradition and on the preparation of a cultural-historical encyclopedia of Silesia and North Moravia. It also fulfilled its individual research projects. A critical edition of M. Tanner's *Mount of Olives* was published (ed. J. Malura and P. Kosek), and the *Literary Dictionary of Silesia and North Moravia* (I. Málková and S. Urbanová) was completed and published, alongside a range of other publications. As well as literary-theoretical research, the Institute also concentrated on interdisciplinary issues, including those connected with the cultural and regional traditions of the area. The staff of the Institute reported on the results of their research work at conferences both in the Czech Republic and abroad.

10.6. ÚSTAV PRO VÝZKUM A APLIKACE FUZZY MODELOVÁNÍ / Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.

10.6.1 Pracovníci ústavu

ÚVAFM je dislokován v prostorách Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity na ul. 30. dubna 22. V r. 2001 v něm pracovali tyto pracovníci :

Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc. – ředitel ústavu

Doc. RNDr. Radim Bělohávek, Dr.

Mgr. Martina Daňková

Ing. Antonín Dvořák

Mgr. Hashim Habiballa

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc. – zástupce ředitele

Mgr. Viktor Pavliska

Prof. Irina Perfilieva, CSc.

Prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc.

Kvalifikační struktura ústavu byla významně posílena, neboť v r. 2001 byli jmenováni profesory doc. Vilém Novák a doc. Irina Perfilieva a docentem RNDr. Radim Bělohávek.

10.6.2 Zaměření vědecké činnosti

V r. 2001 pokračoval Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování (ÚVAFM) ve své vědecké činnosti jako pracoviště uznané mezinárodní vědeckou komunitou. Jeho vědecká činnost spadá pod nový obor tzv. Soft Computing – nestandardní výpočetní metody. Podrobněji ji lze specifikovat takto:

- Studium fuzzy logiky v užším smyslu:
formální dokazování, abstraktní vlastnosti a modely fuzzy teorií, algebry pro fuzzy logiku včetně její teorie modelů, a to jak zobecněním klasického přístupu, tak na abstraktní úrovni v rámci teorie kategorií.
- Studium fuzzy logiky v širším smyslu:
rozšíření formalismu fuzzy logiky o sémantiku jisté části přirozeného jazyka s cílem vytvořit teorii dedukce vycházející z jazykově specifikovaných znalostníchází a tvorba řídicích strategií aplikovaných ve fuzzy regulaci, fuzzy modelování a modelech na podporu rozhodování.
- Studium fuzzy aproximace:
vývoj různých aproximačních modelů funkcí a relací formalizovaných v rámci fuzzy logiky a studium podmínek pro jejich optimálnost.
- Základy konceptuální analýzy vágních dat:
studium tzv. fuzzy konceptuálních svazů a příbuzných struktur.
- Matematické programování a fuzzy optimalizace:
výzkum teoretických základů, metod a algoritmů.
- Vývoj softwarového systému LFLC 2000:
tento software pracuje pod Windows 95/98/2000/NT. Lze ho použít pro aplikace v automatickém řízení nebo v systémech na podporu rozhodování a konstrukci modelů na základě principů vycházejících z fuzzy logiky. Umožňuje zařadit jeho moduly jako klienty systémů Matlab a Matlab/Simulink.

Pracovníci ústavu v r. 2001 připravili celkem 36 publikací, z toho 19 v recenzovaných časopisech, 14 ve sbornících mezinárodních konferencí, 2 kapitoly v editovaných monografiích a 1 monografii (autor doc. Bělohávek). Dále přednesli celkem 37 zvaných přednášek a referátů na mezinárodních konferencích, a to v USA, Japonsku, Kanadě, Řecku, Rakousku, Rusku, Německu, Itálii, Anglii, Slovensku a v České republice.

Pracovníci ústavu jsou pravidelnými recenzenty odborných (Fuzzy Sets and Systems, IEEE Fuzzy Systems, Soft Computing, Matematica Bohemica, aj.) a referátových časopisů (Zentralblatt für Mathematik, Mathematical Reviews). Celkový počet recenzí je cca 40.

10.6.3 Grantové aktivity

V ÚVAFM byly v r. 2001 řešeny následující granty a projekty:

- 1/ Grant A1187901/99 GA AV ČR „Teorie modelů v kategoriích fuzzy množin“ (1999-2001).
- 2/ Institucionální záměr CEZ:J09/98:179000002 „Modelování složitých systémů ve fuzzy a v nejistém prostředí“.
- 3/ Projekt Česko-americké spolupráce ve vědě a technologii – W-00016 organizace semináře "Current Trends in Soft Computing" společně s americkými odborníky z University of Texas at El Paso, červen 2001.
- 4/ Projekt KONTAKT ME-468 "Stratigrafická simulace s použitím fuzzy logiky k modelování disperze sedimentů" realizovaný v rámci spolupráce na obdobném americkém NSF projektu se State University of New York at Binghamton.
- 5/ Česko-japonská spolupráce v rámci projektu KONTAKT ME-200 „Methods for Decision Support in Environment with Uncertainty“ (1998-2000), prodloužen až do r. 2002.
- 6/ Postdoktorandský grant GAČR 201/99/P060 „Konceptuální svazy a konceptuální analýza dat ve fuzzy logice“ (1999-2000).
- 7/ Česko-německý projekt CZE 01/022 „Fuzzy relations as tools for modeling industrial processes“, 2001-2003.

Spolupracujeme s některými pracovišti podobného zaměření, a to s Ústavem informatiky AV ČR v Praze, katedrou filosofie a logiky na Universitě v Lipsku, SRN, Artificial Intelligence Research Institute IIIA-CSIC v Barceloně, Laboratory for Soft Computing při Universitě v Salerno (Itálie), s Japan Advanced Institute for Science and Technology, Hokuriku, Japonsko, Dept. of System Science na State Univ. of New York v Binghamtonu, USA a University of Texas at El Paso, USA. Ústav hostil 3 zahraniční hosty z Itálie, Španělska a Slovenska. V rámci projektu CEEPUS dále hostil ÚVAFM 2 studenty z Maďarska a 2 studenty ze Slovenska. V Rožnově p. Radhoštěm se uskutečnil už čtvrtý společný odborný seminář českých pracovišť se zaměřením na metody Soft Computing. ÚVAFM organizuje v období semestrální výuky seminář z fuzzy modelování, na kterém jsou prezentovány výsledky výzkumu. Program semináře je zveřejněn na WEBových stránkách (<http://ac030.osu.cz/irafm/>).

10.6.4 Publikační činnost v roce 2001

Vybrané publikace ÚVAFM v r. 2001:

- 1] Bělohávek, R.: Lattices of fixed points of fuzzy Galois connections. *Math. Logic Quarterly* 47,1(2001), 111-116.
- 2] Bělohávek, R.: Fuzzy closure operators. *Journal of Mathematical Analysis and Appl.* 262(2001), 473-489.
- 3] Bělohávek, R.: Lattice type fuzzy order and closure operators in fuzzy ordered sets. *Proc. IFSA/NAFIPS 2001*, Vancouver, Canada, 2001.
- 4] Bělohávek, R.: A remark on the ideal extension property. *Acta Math. et Inf. Univ. Ostrav.* (to appear)
- 5] Bělohávek, R.: *Fuzzy Relational Systems: Foundations and Principles*. Kluwer Academic/Plenum Press, New York. (to appear).
- 6] Daňková, M.: Representation of Logic Formulas by Normal Forms, *Kybernetika* (submitted).
- 7] Dvořák, A. and V. Novák: Fuzzy Logic Deduction with Crisp Observations. *Soft Computing* (submitted).
- 8] Dvořák, A., Novák, V.: The Extraction of Linguistic Knowledge Using Fuzzy Logic and Generalized Quantifiers. *FLINS'2002*, Ghent, Belgium (submitted).
- 9] Habiballa, H.: General fuzzy resolution, *Konf. APLIMAT 2002*, KMA SJF STU, Bratislava
- 10] Inuiguchi, M., Ramík, J., Tanino, T., Vlach, M., Optimality and Duality in Interval and Fuzzy Linear Programming. *Fuzzy sets and systems, Special issue on interfaces between interval and fuzzy mathematics*, to appear in 2002.
- 11] Močkoř, J.: Semigroup homomorphisms and fuzzy automata, *Soft Computing* (to appear).
- 12] Močkoř, J.: Complete subobjects of fuzzy sets over MV-algebras, *Czech. J.Math.* (submitted).
- 13] Novák, V.: Antonyms and Linguistic Quantifiers in Fuzzy Logic. *Fuzzy Sets and Systems*, 124(2001), 335-351.
- 14] Novák, V.: Granularity via Properties: The Logical Approach, *Proc. Int. Conf. EUSFLAT'2001*, De Montfort University, Leicester, UK 2001, 372-376.
- 15] Novák, V.: Joint consistency of fuzzy theories. *Mathematical Logic Quarterly* (to appear).
- 16] Novák, V. and I. Perfilieva: The principles of fuzzy logic: its mathematical and computational aspects. In: DiNola, A., Gerla, G.(Eds.), *Lectures on Soft Computing*, Springer, Heidelberg 2001, 189-238.
- 17] Perfilieva, I.: Normal Forms for Fuzzy logic Functions and Their Approximation Ability. *Fuzzy Sets and Syst.*, 2001, Vol. 124, No 3, pp. 371-384.
- 18] Perfilieva, I.: Neural Nets and Normal Forms from Fuzzy Logic Point of View. *Neural Network World*, 11 (2001), 627-638.
- 19] Perfilieva, I. and E. Khaldeeva: Fuzzy Transformation. *Proc IFSA'2001 World Congress*, Vancouver, Canada, July 25-28, 2001.
- 20] Perfilieva I. and E. Khaldeeva: Fuzzy Transformations and its applications. *4th Czech-Japan Seminar on Data Analysis and Decision Making under Uncertainty*, Sept. 14-17, 2001, 116-124.
- 21] Perfilieva, I.: Logical Approximation. *Soft Computing*, 2002 (to appear).
- 22] Perfilieva, I. and M. Daňková: Logical Approximation II. *Soft Computing*, 2002 (to appear).
- 23] Ramík, J., Fuzzy mathematical programming based on fuzzy relations. *Proc. 4th Czech-Japan seminar on data analysis and decision making under uncertainty*, J. Hradec, September, 14-17, Jiroušek, R., Vejnarová, J., Eds., VŠE Praha, 2001.

INSTITUTE FOR RESEARCH AND APPLICATIONS OF FUZZY MODELING / Resumé

The Institute for Research and Applications of Fuzzy Modeling (IRAFM) continued its scientific research in 2001 as a working site renowned by international scientific society. Its scientific activity belongs to a new branch called Soft Computing. IRAFM had altogether 9 workers in 2001, among them 4 professors, 1 associate professor and 4 assistants. They have written 36 scientific publications, among them 19 in scientific journals, 14 in proceedings of international conference, 2 chapters in edited volumes and 1 monograph. Furthermore, they have given 37 invited lectures and presentations on international conferences, namely in the USA, Japan, Canada, Greece, Austria, Russia, Germany, Italy, England, Slovakia and Czech Republic.

The workers of IRAFM have written about 40 reviews for special journals (Fuzzy Sets and Systems, IEEE Fuzzy Systems, Soft Computing, Matematica Bohemica, Zentralblatt fur Mathematik, Mathematical Reviews).

IRAFM cooperates with some working sites, namely with the Institute of Computer Science AS CR in Prague, Dept. of philosophy and logic in the University of Leipzig, Germany, Artificial Intelligence Research Institute IIIA-CSIC in Barcelona, Spain, Laboratory for Soft Computing in the University of Salerno (Italy), Japan Advanced Institute for Science and Technology, Hokuriku, Japan, Dept. of System Science in the State Univ. of New York at Binghamton, USA and University of Texas at El Paso, USA.

IRAFM had 3 visitors from Italy, Spain and Slovakia and, in the frame of CEEPUS project, also 2 students from Hungary and Slovakia. Fourth Special seminar of Czech working sites focused on Soft Computing methods took place in Roznov p. R.

IRAFM organizes a seminar in Fuzzy Modeling during semester. Its program is published on its WEB pages (<http://ac030.osu.cz/irafm/>).

10.7. INSTITUT PRO UMĚLECKÁ STUDIA OSTRAVSKÉ UNIVERZITY / Prof. Rudolf Bernatík

10.7.1 Vedení Institutu pro umělecká studia OU (IpUS)

Prof. Rudolf Bernatík – ředitel institutu

Doc. Jan Hališka – zástupce ředitele pro vědu, umění a zahraniční vztahy

Mgr. Dušan Foltýn – zástupce ředitele pro studium a organizační záležitosti

10.7.2 Akreditovaný studijní program a obor na OU, který uskutečňuje IpUS:

KKOV	Název programu	Název studijního oboru	Standardní doba studia v letech		
			Bc.	Mgr.	Ph.D.
8201 T	Hudební umění	Umělecko-pedagogické studium – hudební zaměření		4	

10.7.3 Koncerty pedagogů IpUS v zahraničí

- VÍTEK, Pavel, KUBÍNOVO KVARTETO. Samostatný koncert. Komorní hra. Žilina, Slovensko : 2001
- NOVOTNÁ, Eliška, FRANTIŠÁK, Igor. Samostatný koncert. Komorní hra. Oslo, Norsko : 2001.
- FOLTÝN, Dušan, MUSICA PER CINQUE-DECHOVÉ KVINTETO, ENGLICHOVÁ, Kateřina. Samostatný koncert. Komorní hra. Falkensee, SRN : 2001.
- VÍTEK, Pavel, KUBÍNOVO KVARTETO. Samostatný koncert. Komorní hra. Salzburg, Rakousko : 2001.
- KUZNÍK, Vítězslav, JANÁČKŮV KOMORNÍ ORCHESTR. Samostatný koncert. Komorní hra. Schleisheim, SRN : 2001.
- FOLTÝN, Dušan, MUSICA PER CINQUE-DECHOVÉ KVINTETO. Samostatný koncert. Komorní hra. Berlín, SRN : 2001.
- KUZNÍK, Vítězslav, JANÁČKŮV KOMORNÍ ORCHESTR. Samostatný koncert. Komorní hra. Schleisheim, SRN : 2001
- NOVOTNÁ, Eliška. Samostatný koncert. Sólistický výkon. Wyden, Švýcarsko : 2001.
- KUZNÍK, Vítězslav, JANÁČKŮV KOMORNÍ ORCHESTR. Samostatný koncert. Komorní hra. Drážďany, SRN : 2001.
- KUZNÍK, Vítězslav, JANÁČKŮV KOMORNÍ ORCHESTR. Samostatný koncert. Komorní hra. Wroclaw, Polsko : 2001.
- NOVOTNÁ, Eliška. Samostatný koncert. Komorní hra. Admont, Rakousko : 2001.
- NOVOTNÁ, Eliška. Samostatný koncert. Komorní hra. Lizen, Rakousko : 2001.
- NOVOTNÁ, Eliška. Samostatný koncert. Komorní hra. Krottendorf, Rakousko : 2001.
- NOVOTNÁ, Eliška. Samostatný koncert. Komorní hra. Graz, Rakousko : 2001.
- NOVOTNÁ, Eliška. Samostatný koncert. Komorní hra. Oberschützen, Rakousko : 2001.
- NOVOTNÁ, Eliška. Samostatný koncert. Sólistický výkon. Oberschützen, Rakousko : 2001.
- NOVOTNÁ, Eliška, ENSEMBLE MORAVIA. Samostatný koncert. Komorní hra. Tarnowskie Góry, Polsko : 2001.
- NOVOTNÁ Eliška. Samostatný koncert. Komorní hra. Luzern, Švýcarsko : 2001.

10.7.4 Účast pedagogů IpUS v porotách interpretačních soutěží

- VÍTEK, Pavel. Člen. Talent roku 2001. Praha : 2001.
- BERNATÍK, Rudolf. Člen. Mezinárodní interpretační soutěž v Žilině. Žilina, Slovensko : 2001.
- BERNATÍK, Rudolf. Člen. Mezinárodní interpretační soutěž v Zabrze. Zabrze, Polsko : 2001.
- TOADEROVÁ, Marta. Člen. Mezinárodní klavírní soutěž v Košicích. Košice, Slovensko : 2001.
- BERNATÍK, Rudolf. Člen. Mezinárodní soutěž Jeseník. Jeseník : 2001.
- VÍTEK, Pavel. Člen. Čírenie talentov. Dolný Kubín, Slovensko : 2001.
- FOLTÝN, Dušan. Člen. Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro. Praha : 2001.
- HALÍŠKA, Jan. Předseda. Mezinárodní interpretační soutěž o Cenu Beethovenova Hradce. Hradec nad Moravicí : 2001.
- BERNATÍK, Rudolf. Člen. Mezinárodní soutěž o Cenu Fr.Chopina. Mariánské Lázně : 2001.
- VÍTEK, Valter. Člen. Karel Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus. Vidnava : 2001.

11/ ■ DALŠÍ AKTIVITY OU

Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

11.1. Oslavy 10. výročí založení OU

Ostravská univerzita pořádala k 10. výročí své existence řadu akcí. Nejvýznamnější z nich byla mezinárodní vědecká konference „Role univerzit v regionech“, která se konala v hotelu Imperial 16. října 2001. Zúčastnila se jí řada významných osobností. Akce k 10. výročí založení OU probíhaly po celý rok. Zahájeny byly v únoru slavnostním koncertem v Janáčkově konzervatoři a reprezentativní výstavou publikací pracovníků OU v univerzitní knihovně. V jejich rámci se v dubnu konala na FF OU mezinárodní konference: „Region – služby – cestovní ruch. Sociodynamické faktory rozvoje regionů“ a setkání vedení univerzity s významnými absolventy. Ukončení oslav proběhlo v říjnu formou slavnostního koncertu studentů a zaměstnanců OU v aule OU.

11.2. Čestný doktorát

Na slavnostní vědecké radě 15. října 2001 byl udělen doktorát honoris causa světově proslulému klavíristovi a hudebnímu pedagogovi Ivanu Moravcovi, profesorovi AMU Praha.

11.3. Pamětní medaile

Na slavnostním zasedání vědecké rady byly uděleny pamětní medaile těm, kteří se významně zasloužili o rozvoj univerzity. Byli to: prof. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc., prof. MUDr. Rajko Doleček, DrSc., doc. RNDr. Ing. Ivan Křivý, CSc., prof. PhDr. Zdeněk Matějček, CSc., prof. PhDr. Milan Mýška, DrSc., prof. PhDr. Lumír Ries, CSc., doc. RNDr. František Řehoř, CSc. (in memoriam) a doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.

11.4. Odborné konference

OU pořádala řadu odborných konferencí na úrovni jednotlivých fakult. K nejvýznamnějším patřila mezinárodní konference organizovaná Přírodovědeckou fakultou 18.-21. 9. 2001 v Rožnově pod Radhoštěm Information Communication Technology in Education.

11.5. 35 let trvání Vysokoškolského pěveckého sboru OU

K významným aktivitám OU patřila jako obvykle činnost Vysokoškolského pěveckého souboru Ostravské univerzity, který v roce 2001 oslavil 35 let své činnosti. Soubor své jubileum oslavil m.j. zahraničními koncerty v Mexiku.

11.6. Výstavy

Katedra výtvarné tvorby se podílela na šíření dobrého jména univerzity řadou výstav na našem území, ale i v zahraničí: výstava grafiky v Meranu (Itálie) a výstava serigrafie v Banské Bystrici (Slovensko) patřily k nejvýznamnějším.

12/ ■ PÉČE O STUDENTY

Ing. Ladislav Kudela, Ing. Marcela Pohlová

12.1. Ubytovací a stravovací zařízení

V roce 2001 nadále fungovala dohoda rektorů ostravských veřejných vysokých škol, tj. OU a VŠB-TU o způsobu ubytování a stravování studentů a další spolupráci, jež spočívá v tom, že výše uvedené služby zajišťují pro studenty OU pracovníci Kolejí a menz VŠB-TU.

Po převzetí Koleje J. Opletala od VŠB-TU, která byla téměř v havarijním stavu, jsme ve spolupráci s MŠMT a VŠB-TU pokračovali v projektových přípravách pro rekonstrukci bloku C.

V prosinci roku 2001 byla tato rozsáhlá rekonstrukce bloku C zahájena. Podobně jako v roce 1999 u bloku A je oprava uskutečňována za plného provozu tohoto ubytovacího zařízení. V roce 2001 bylo na Koleji J. Opletala ubytováno 563 studentů.

Podobně jako v minulosti bylo v internátu Integrované střední školy dopravní ubytováno průměrně 400 studentů. Na koleji VŠB-TU v Ostravě-Porubě bylo ubytováno průměrně 120 studentů.

Z výše uvedeného vyplývá, že deficit v kapacitě lůžek činí cca 400 míst. Tato skutečnost je řešena v upřesňovaných koncepcích rozvoje Ostravské univerzity.

Stravování studentů a pracovníků OU bylo nadále zabezpečováno převážně v menze v Ostravě 1, na Reální ul., která je provozována pracovníky KaM VŠB-TU. V letním období se podařilo v menze provést rekonstrukci vzduchotechniky, klimatizace, obnovu technologického zařízení a nezbytné stavební úpravy. Celá rekonstrukce probíhala tak, aby ji v co nejmenší míře pocítili strážníci. Další stravovací zařízení užívané studenty OU je provozováno pracovníky KaM VŠB-TU.

••• Tabulka č.50: Ubytovací kapacita

Lůžková kapacita Kolejí J.Opletala	563
Počet lůžek určených k ubytování studentů	563
Počet lůžek určených k ubytování zaměstnanců	0
Počet lůžek k ubytování hostů	6
Počet lůžek v pronajatých zařízeních – ISSD	416
Počet lůžek v O.-Porubě pro studenty OU	120

••• Tabulka č. 51: Údaje ke stravování a ubytování

Počet žádostí o ubytování v roce 2001				1426
Počet kladně vyřízených žádostí o ubytování k 31.10. 2001				1134
Výše kolejného za měsíc	studenti	Zaměstnanci	Ostatní	
• A – buňkový systém - 1 lůžkový	0	0	0	
• B – vícelůžkové pokoje - 2 lůžkový	570	0	0	
• C – ostatní – 3 lůžkový	550	0	0	
Kalkulační průměrná cena za 1 hlavní jídlo	20	0	0	
Počet vydaných hlavních jídel v roce 2001 studentům OU	93 984	12 840	012.2	

12.2. Informační a poradenské služby

Činnost Centra se soustředila na poskytování informací :

- o studiu na Ostravské univerzitě a možnostech celoživotního vzdělávání
- o studiu na jiných vysokých školách v České republice i v zahraničí
- o možnostech uplatnění absolventů v praxi
- o poradenství psychologickém a právním

Od 1.9. 2001 existuje webová stránka pro potřeby Centra informačních a poradenských služeb, kde jsou uváděny a aktualizovány potřebné informace nebo odkazy na příslušné webové stránky Ostravské univerzity nebo jiných institucí (Úřad práce Ostrava, Městské informační centrum, info-centra jednotlivých vysokých škol, Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje apod.). Informace jsou pro studenty Ostravské univerzity, ale i pro zájemce o studium na této škole a absolventy.

13/ ■ DALŠÍ ROZVOJ OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc., doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

13.1. Zapojení v programech Fondu rozvoje vysokých škol

••• *Tabulka č. 52: Zapojení OU v programech Fondu rozvoje vysokých škol*

Fond rozvoje vysokých škol	Počet projektů	Přidělené finanční prostředky v tis. Kč		
		Investiční	Neinvestiční	Celkem
	16	1 838	1 934	3 772

Vývoj prostředků získaných z FRVŠ ukazuje následující tabulka.

••• *Tabulka č.53: Prostředky získané OU z FRVŠ v letech 1995-2001 (mil. Kč)*

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Mil. Kč	2 368	3 148	3 788	1 540	1 007	3 772	3 772	8 712

13.2. Zapojení v rozvojových programech MŠMT

Zapojení OU v Rozvojových programech pro veřejné vysoké školy v roce 2001 shrnují tabulky č. 54 a 55.

••• *Tabulka č.54: Projekty řešené v roce 2001*

Rozvojové programy	Počet podaných projektů	Počet přijatých projektů	Přidělené fin. prostředky v tis. Kč	
Program podpory bakalářských studijních programů		9	8	1 274
Program podpory celoživotního vzdělávání		5	5	445
Program podpory rozvoje učitelských vzdělávacích programů		30	15	2 705
Celkem		44	28	4 424

••• Tabulka č. 55: Projekty získané pro rok 2002

Rozvojové programy pro veřejné vysoké školy	Počet podaných projektů	Počet přijatých projektů	Přidělené fin. prostředky v tis. Kč
Program podpory bakalářských studijních programů	15	12	4 014
Program podpory celoživotního vzdělávání	10	9	782
Program podpory mezinárodní mobility studentů	1	1	81
Program podpory rozvoje učitelských vzdělávacích programů	23	11	2 302
Celkem	46	33	7 179

13.3. Investiční rozvoj Ostravské univerzity

13.3.1 Stavební akce realizované v roce 2001

Ostravská univerzita se v oblasti rozvoje prostorových kapacit řídí svým dlouhodobým záměrem rozvoje činností. V souladu s tímto záměrem se realizovaly i všechny stavební investice, umožňující rekonstrukci a rozšíření prostorových kapacit univerzity.

V rámci investiční výstavby bylo v roce 2001 investováno celkem 77 338 tis.Kč, z toho ze systémové dotace MŠMT ČR 71 570 tis. a z FRIM OU 6 168 tis.Kč.

STAVBY UKONČENÉ

- Rekonstrukce vzduchotechniky a klimatizace menzy na Reální ulici

Akce byla schválena mimořádně MŠMT ČR pro rok 2001 a její realizace proběhla od 06/2001 do 09/2001. Vlastníkem objektu Reální 5 je Ostravská univerzita a uživatelem VŠB- TU Koleje a menzy Ostrava – Poruba, která na základě smlouvy provozuje jak menzu, tak i koleje i pro studenty Ostravské univerzity. Stavba byla finančně zajištěna převážně ze státního rozpočtu MŠMT, a to z investičních i neinvestičních prostředků a zčásti z FRIM OU. Gastronomickou technologii si zabezpečila a financovala VŠB-TU. Provoz rekonstruované menzy byl zahájen po kolaudačním řízení dne 3. 10. 2001.

- Změna kotelny na sklad OU

Ostravská univerzita vytvořila rekonstrukcí objektu bývalé kotelny na tuhá paliva, umístěné ve dvorní části rektorátu na Dvořákové ulici v Ostravě 1, dostatečné podmínky pro provoz skladu materiálu, sloužícímu všem útvarům a fakultám. Po přestěhování skladu materiálu z budovy Informačního centra Bráfova 5 do nových prostorů byl provoz skladu zahájen v lednu 2002. Na financování této akce se podílelo ze státního rozpočtu polovinou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a druhou polovinou Ostravská univerzita z vlastních zdrojů FRIM. MŠMT přispělo rovněž převážnou částí financí z neinvestičních prostředků.

AKCE ROZESTAVĚNÉ

- Rekonstrukce a modernizace objektu Chittussiho 10 ve Slezské Ostravě – I. etapa

Realizace této stavby navazovala v roce 2001 na rozestavěnost z 11. měsíce roku 2000. Jedná se o I. etapu dobudování areálu Přírodovědecké fakulty Hladnov, tj. nový objekt na zbytkové ploše bývalého gymnázia. Součástí této I. etapy byla rekonstrukce prostorů v 1.NP objektu Hladnovská 7, který slouží rovněž Přírodovědecké fakultě. Tyto prostory byly zrekonstruovány na posluchárnu se stupňovitou podlahou pro cca 80 studentů. Tato posluchárna byla mimořádně dokončena před termínem dokončení celé stavby ve 12/2001 a kolaudována předčasně, jako dílčí část, dne 24. ledna 2002. Posluchárna je vybavena audiovizuálním zařízením a speciální akustickou úpravou. Realizace celé stavby v roce 2001 byla financována ze systémové dotace MŠMT ČR. S ukončením celé I. etapy se počítá v březnu 2002.

- Rekonstrukce objektu „B“ Koleje Jana Opletala Hladnov

Tato akce byla projekčně připravena v roce 2001 tak, že zahájení její realizace bylo povoleno MŠMT ČR od 12/2001. Stavba bude ukončena v září roku 2002 a tím bude možno využít ubytovací kapacitu pro studenty již před zahájením školního roku 2002/2003. Tak, jak tomu bylo při rekonstrukci objektu „A“, i zde v objektu „B“ se rekonstrukce provádí za provozu a po dokončení se dostane ubytování studentů na vyhovující úroveň. Převážná část finančních zdrojů je ze státního rozpočtu MŠMT ČR. Areál Kolejí Jana Opletala sestává z objektů „A“, „B“ a „C“. Objekt „C“ zatím není řešen a z převážné části je na velmi špatné technické úrovni. V rámci rozvoje OU bude připraven Stavební program pro budoucí využití i tohoto objektu.

AKCE V PŘEDPROJEKTOVÉ PŘÍPRAVĚ OD ROKU 2001

V roce 2001 byly zahájeny projektové přípravy pro stavby:

- Rekonstrukce a modernizace objektu Chittussiho 10 ve Slezské Ostravě – II. etapa

Tato etapa bude obsahovat výstavbu nového objektu po demolici Chittussiho 10, podzemní garáže ve dvorní části areálu Hladnov včetně respiria v úrovni 1.NP. Celková předprojektová příprava si vyžádá nejméně 9 až 10 měsíců do stadia „Investičního záměru“, na základě kterého bude rozhodnuto o případném zařazení akce do seznamu staveb se zahájením v roce 2003 a ukončením v roce 2004. Touto akcí by byla ukončena výstavba nového areálu Přírodovědecké fakulty v lokalitě Hladnov.

- Rekonstrukce objektu Mlýnská, Ostrava

Ostravská univerzita uplatnila v Investičním programu na MŠMT rekonstrukci objektu v centru Ostravy na Mlýnské ul. č. 5, čímž hodlá vyřešit plnohodnotnou formu výuky na pedagogické a filozofické fakultě vybudováním pracoven pro pedagogy a menších učeben. Současně se do zrekonstruovaného objektu počítá s přemístěním děkanátu PdF z objektu rektorátu. Ve Stavebním programu je uvažováno i s aktivitami pro studenty mimo výuku, jako např. kontaktní a informační centrum OU, internetová kavárna, knihkupectví apod. Předprojektová příprava až do stadia Investičního záměru si vyžádá nejméně 13 měsíců. Investiční záměr bude na MŠMT ČR předložen do konce roku 2002 s požadavkem k zahájení projektové přípravy v roce 2003 a projednáno povolení realizace začátkem roku 2004. V průběhu předprojektové přípravy bude nutno vyřešit problém vlastnictví objektu (nyní Město Ostrava) .

- Areál Ostravské univerzity v bývalých prostorách FN v Ostravě-Zábřehu

OU má dlouhodobý zájem vybudovat areál v těchto bývalých prostorách Fakultní nemocnice. Tento areál

by měl sloužit jednak jako koleje pro ubytování studentů a dále jako sídlo Zdravotně sociální fakulty, včetně jejích aktivit týkajících se vybudování Centra pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví. V současné době probíhá proces privatizace tohoto areálu formou bezúplatného převodu na Město Ostrava. Po dokončení tohoto procesu se předpokládá zahájení s Městem Ostrava o způsobu využití tohoto areálu ze strany Ostravské univerzity. Po ukončení těchto jednání zahájí Ostravská univerzita okamžitě předprojektovou přípravu pro budoucí rekonstrukci tohoto areálu. Uvedený projekt je plně v souladu s prioritami rozvoje Moravskoslezského kraje.

13.3.2 Stroje, přístroje, zařízení a software pořízené v roce 2001

Ostravská univerzita má omezené finanční možnosti pro pořízení přístrojů. Tyto finance jsou získávány převážně z Fondu reprodukce investičního majetku (FRIM), jehož podstatná část se ale doposud využívá převážně pro financování stavebních investic. Část prostředků pro nákup strojů byla proto získána z grantových aktivit jednotlivých pracovišť. Pro následující období se předpokládá vyčlenění vyšší částky z FRIM pro obnovu přístrojového vybavení a to zejména u experimentálních oborů na Přírodovědecké a Zdravotně sociální fakultě. V následující tabulce jsou uvedeny investice do přístrojů a zařízení v pořizovací ceně nad 100 tis. Kč, financované ze státní dotace.

••• *Tabulka č. 56: Investice do vybavení OU v ceně nad 100 tis. Kč*

Zařízení	počet kusů	částka [tis.Kč]
hlubotiskový lis	1	200
digitální kamera	2	160
automobil Peugeot Partner	1	320
datový projektor + příslušenství	3	752
laboratoř pro vyšetření funkce plic a srdce	1	253
Fluorescence	1	470
Mikroskop	3	365
speciální PC, notebook	5	340
Vizualizér	1	131
smart board	1	168
tabulový systém+promítací plátno+řídící pult	1	180
disková pole	1	500
databázový server	1	1900
aktivní síťové prvky	1	700
CELKEM		6439

.....
Výroční zpráva Ostravské univerzity

© Ostravská univerzita 2002

Korektura anglických textů
Christopher Hopkinson, B.A.,
Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.

Grafická úprava

Pavel Noga

Tisk

Repronis Ostrava

Náklad

200 ks

Neprodejné

ISBN: 80-7042-206-8